

El santo evangelio según San Juan

Dios oca gotirocɥ masa rãca Cristo ã ñhare gaye

¹ Cajero ñe manirajɥti Cristo, Dios oca goti rētoꝑurocɥ ñacãyijɥ. Ì Dios rãcati ñayijɥ. Ito yicōri Ìti ñayijɥ Dios. ² Adì macãrucãro Ì rujeoroto riojɥajɥ Dios rãca ñacãyijɥ Cristo. ³ Ìna sɥoriti macãrucãro gaye jeyaro rujeoyijɥ Dios. Ñejɥa gaje Cristo manoti rujeobisijɥ Dios. ⁴ Ìti ñami catitĩñare rucogɥ. Ito yicōri Ìti ñami busurise rucogɥ. Ito bajigɥ ñari masa Ìna tɥo masiroca yi masiami Ì. ⁵ Rãitĩarojɥ masa Ìna ñeñaro yibojaja cɥni busu masiguĩji Cristo. “Ñeñaro yirã ña mani”, Ìna yi masiroca, yigɥ yiguĩji Cristo. Ito bajiri Ìre rētoꝑũ masibicɥ yiguĩji rãitĩaro ñagũ rãmáa ɥjɥ.

⁶ Sĩgũ ɥmɥgũ ñaquĩ gɥa masare Ì riasotoni Dios Ì cũrɥ. Ì wame cɥtiquĩ Juan idé guri masɥ. ⁷ “Cristo ñami busurise rucogɥ”, masare yi riasorocɥ wadiñi Juan idé guri masɥ. Cristore masa Ìna tɥorũnɥtoni Dios ocare gotigɥ wadiñi Juan idé guri masɥ. ⁸ Ì meje ñañi busurise rucogɥ. Cristo, busurise rucogure busi Ìsigũ wadirɥ ñañi Juan. ⁹ Busurise rucosagɥ Ì ñaquĩ Cristo. Jeyaro masa Ìna tɥo masitoni wadirɥ ñaquĩ Cristo. Ito bajigɥ ñari ñajediro masa Ìna tɥo masitoni wadiñi Ì.

¹⁰ Adì macãrucãro rujeoroto riojɥajɥ ñacãyijɥ Ì Dios oca gotiri masɥ. Ìna sɥoriti adì macãrucãrojɥ Dios Ì menire ñabojarocati adì macãrucãro gãna

masa ñre ti masibisjarã maji. ¹¹ Adi macãrucũro ñ rujeore ñabobarocati ñ ñarãjma ñre boca ãmibisjarã. ¹² Gãjerã coriarãma ñre queno boca ãmiyijarã. Ito yicõri ñre tũorũnyijarã ñna. Ito bajiri ñre ñna tũorũnjare Dios rĩa ñna ñnaroca yiyijũ Cristo. “Yũre masogũ yiguĩji Cristo”, yi tũorũnrãre Dios rĩa ñna ñnaroca yiyijũ Cristo. ¹³ Ito bajiri Dios rĩati ñnama ñna ñja. ñre boca ãmicõri ñ rĩa ñnama ñja. Masa ñna rĩa cutirona ñna yiro bajiro meje ña. Dios rĩati ñna ñnaroca Cristo ñ yiana ñnama ñna. Ito bajiri Dios rĩati ñnama ñna ñja. Ito yicõri Dioti ñnami ñna Jacũ.

¹⁴ Dios oca gotiri masũ manire bajiroti rujũ cuticõri, mani wato ñna ucuquĩ. Ñti ñnami masare ti maigũ, ito yicõri riojo gotigũ. Ñ, Dios Macũ sīgũ ñagũre ticõri, “Ñti ñnami busurise rucogũ. Ñ Jacũre bajiroti rẽtoro ñnasagũ ñnami ñ cãni”, yi tũoĩa mani. ¹⁵ Juan idé guri masũ, Cristore busi ñsigũ ado bajiro masare gotiquĩ ñ ejaroca:

—Ñni gaye gotisũogũ, ado bajiro mũare goticũ yũ. “Yũ berojma sīgũ ejagũ yiguĩji. Yũ berojma ejagũ ñabojaguti, yũ rẽtoro ñnasagũ ñagũ yiguĩji ñ. Yũ riojmajũ ñacãñi ñ”, yi goticũ yũ, yiquĩ Juan idé guri masũ, masare gotigũ.

¹⁶ Mani jeyaro queno ñ yirise boca ãmisotia mani. Manire ñ queno yiado bajiroti manire queno yitĩñnami maji. ¹⁷ Moisés ñayorũna sũoriti bucũrã ñna rotire gaye manire ejayija. Dios manire ñ ti mairise gayeama, ñ oca riojo ñnasarise cãni, Cristona sũoriti manire ejayija. ¹⁸ Sīgũjma Diore tigũ maquĩji. Ñ Macũ sīgũti ñre tiguĩji. Ñ ñaguĩji ñ Jacũ robo bajiroti corocõ tũoĩagũ. “Ito bajiro bajigũ ñnami Dios”, mani yi masitoni, manire riasogũ ñnami Cristo.

Jesucristore Juan ĩ b̄usi ĩsire gaye
(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Paia mesare ito yicōri levita masare cuni cōañi judio masa Jerusalén gāna. “¿Ñim̄a ñati m̄a?” Juan idé guri masare ĩna yi seniĩatoni ĩnare cōañi ĩna. ²⁰ Ito bajiro ĩre ĩna seniĩaja t̄uocōri, riojo ĩnare c̄adiquĩ Juan idé guri mas̄a:

—Ȳu, Cristo Dios ĩ cōar̄u meje ña ȳu, yiquĩ Juan ĩnare.

²¹ M̄ucana t̄udi ĩre seniĩa quenocã ĩna:

—¿Ito yijama ñim̄aj̄ua ñasati m̄a? ¿Elías, Diore goti ĩsiri mas̄aj̄ua ñatite m̄a? yi seniĩacã ĩna ĩre.

—Ĩ meje ña ȳu, yiquĩ ĩ ĩnare.

Ito yija m̄ucana t̄udi ĩre seniĩacã ĩna:

—¿M̄uti ñati Diore goti ĩsiri mas̄u, “Ejaḡu yiguĩji”, ĩna yicac̄u? yi seniĩacã ĩna Juan idé guri masare.

—Ĩ meje ña ȳu, yiquĩ ĩ.

²² Ito ĩ yija t̄uocōri, ado bajiro yicã ĩna:

—¿Ñim̄aj̄ua ñasati m̄a? yicã ĩna. Ḡuare roticōar̄are oca āmi t̄udi wa āmoa ḡua. M̄umasiti m̄a gaye, ¿no bajiro ḡuare gotiati m̄a? yi seniĩacã ĩna Juan idé guri masare.

²³ ĩna ito yija t̄uocōri, ado bajiro c̄adiquĩ ĩ ĩnare:

—Ȳuti ña, yuc̄u manoj̄u masare oca s̄ero goti ucuḡu: “Mani Ɔj̄u ĩ ejaroto rioj̄ua, m̄ua ñeñaro yirise jidic̄cōri ĩre ña yucãña”, yi goti yuri mas̄u ña ȳu. Isaías ñayor̄u, Diore goti ĩsiri mas̄u, ĩ yiado bajiroti yi gotia ȳu cuni, yiquĩ Juan idé guri mas̄u ĩre oca seniĩac̄anare.

²⁴ Juan idé guri mas̄u t̄u oca seniĩarã ejac̄ana, ĩna ñañi fariseo gaye t̄uoirã ĩna cōana. ²⁵ M̄ucana t̄udi ĩre seniĩacã ĩna:

—Ito yija, Cristo meje ñabojaguti, Elías meje ñabojaguti, Diore goti ñsiri masu meje ñabojaguti, ¿no yija masare idé guati mu? yi seniñacã ña Juan idé guri masure.

²⁶ Ña ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ ñ:

—Yu masare idé guja, idenagoti idé gua yu. Sīgũ ñami ado mani wato muu masibicu. ²⁷ Yu rētoro ñasagu ñami ñ. Yu bero ejaru ñabojaguti, yu rētoro ñasagu ñami ñ. Ñre bajiro bajigu meje ña yuama. Yu rētoro quenagũ ññajare ñrãca corocõ ñado ma yu. Ito bajiro quenagũ meje ñacõri ñ ya guboco õja masibe a yu, yiquĩ Juan idé guri masu ñre seniñacãnare.

²⁸ Jordán wame cutirisa tuju masare Juan idé guroca ito bajiro rētaču. Betania wame cutiriju ñacu itiju, Jordán tũnima.

Oveja Macu robo bajigu ñami Jesús, yire gaye

²⁹ Ito bero gaje gumu, Jesús gũa tuju ñ wadija tiquĩ Juan idé guri masu. Ito bajiri masare ado bajiro gotiquĩ ñ:

—Tiya muu, añiti ñami Dios yagu, Oveja Macu robo bajigu. Masa ña ñeñaro yirise waja yi ñsirocu ñari Oveja Macu robo bajiro bajigu ñami ñ. Ñti ñami adi macãrucũro gãnare ña ñeñaro yirisere waja yi ñsiri masu. ³⁰ Ñ gaye gotisũogũ, ado bajiro muare goticu yu: “Yu berojuu sīgũ ejagu yiguĩji. Yu berojuu ejagu ñabojaguti yu rētoro ñasagu ñagũ yiguĩji ñ. Yu riojuaju ñacãñi ñ”, yi goticu yu muare. ³¹ Yu cuni, “Ñ ñaguĩji”, yi masibiticu maji. Ado ña yu masare idé gugũ. “Ñni ñami Dios ñ cõaru”, mani ñarã cuni ña yi masitoni, yi gotia yu, yiquĩ Juan idé guri masu Israel sita gãnare.

³² Gaje ado bajiro masare gotiquĩ ñ:

—Espíritu Santo bujare bajigu ruji wadicōri, ĩ joejare ĩ quedi jeaja ticu yu. ³³ Ĩre tibojagati, “Ĩti ñaguĭji Cristo”, yi masibiticu yu maji. Yure masare idé gu roticacu, yure ĩ gotigore tuoĭa bujacōri, “Ĩniti ñami Cristo”, yi masiccu yu ĩja. Ado bajiro yure gotiquĭ ĩ yure idé gu roticacu: “Sĭgure Espĭritu Santo ĩ quedi jeaja, mu tija, Ĩti ñami masare Espĭritu Santo queo sĭgũ”, yiquĭ yure idé gu roticacu. ³⁴ Ĩre tigoru ña yu. Ito bajiri, “Dios Macu ñami ĩ”, yi masia yu, yi gotiquĭ Juan idé guri masu, masare gotigu.

Jesús rāca riasotisuoana gaye

³⁵ Ito bero gaje rumu ito ñacu gua mucana. Juarā ñacu gua Juan idé guri masu rāca riasotirā. ³⁶ Jesús ĩ rēta waja ticōri, ado bajiro guare gotiquĭ Juan idé guri masu:

—Tiya, āniti ñami Dios yagu Oveja Macu robo bajiro bajigu, mani ñeñaro yirise waja yi ĩsiri masu, yiquĭ Juan guare.

³⁷ Ito bajiro ĩ yija tuocōri, Jesure sūya wacu gua ĩja. ³⁸ Ito bajiro gua ĩre sūya waja jada ticōri, ado bajiro yiquĭ Jesús:

—¿Ñere āmarā yati muu? yiquĭ Jesús guare.

—Riasori masu, ¿noju ñati mu ñaro? yi seniĭacu gua Jesure.

³⁹ —Adoju tirā waya maji, yi cadiquĭ Jesús guare.

Ito ĩ yijare ĩre sūya wacōri, ĩ ñaroju ticu gua ĩja. Ito bajiri iti rumu ĩ rācati ñarā rāiocoacu gua. Yucu wecacō tujaquĭ ũmacañi.

⁴⁰ Juan idé guri masure tuocōri, yu rāca Jesure sūya wacu ñaquĭ Andrés. Ĩ ñaquĭ Simón Pedro ocabaji. ⁴¹ Jesure ti masicōri, ĩ rĭjoru Simónre

gotirocɔ ămagũ waquĩ ĩ. Ĩ rĩjorɔ tɔ ejacõri, ado bajiro gotiyijɔ Andrés:

—Dios ĩ cõarɔ Cristore bujacõa yɔ, yi ejayijɔ ĩ.

⁴² Ito yija, Simónre gɔa tɔjɔ ămi wadiquĩ Andrés. Simónre ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Mɔ ña Simón, Jonás macɔ. Ito bajibojarocati Pedro wame cɔtigɔ yigɔja mɔ ĩja. Gãtagã yireoni ña iti, yiquĩ Jesús Simónre.

Natanael, Felipere cɔni Jesús ĩjire gaye

⁴³ Ito bero gaje rumɔ, Galilea wame cɔtirita tɔjɔ waquĩ Jesús. Itojɔ ejacõri, Felipe wame cɔtigɔre bujaquĩ. Ito yicõri ado bajiro ĩre yiquĩ Jesús:

—Yɔ rãca waya, yiquĩ Jesús ĩre.

⁴⁴ Betsaida wame cɔtiri cɔto gagɔ ñaquĩ Felipe. Pedro ocabaji Andrés cɔni ĩna ñaro ñacɔ ito.

⁴⁵ Jesure tɔocõri, Natanaelre ămagũ waquĩ Felipe. ĩre bujacõri, ado bajiro ĩre gotiyijɔ ĩ:

—Moisés ñayorɔ Dios ĩ rotire ucagɔ, ĩ uca gotirɔre bujacõmɔ yɔ ĩja. Diore goti ĩsiri masa ĩna ucarɔre bujacõmɔ yɔ ĩja. ĩ ñami Jesús, Nazaret gagɔ, José wame cɔtigɔ ĩ masorɔ, yiyijɔ ĩ Natanaelre gotigɔ.

⁴⁶ ĩ ito yija tɔocõri, ado bajiro seniñayijɔ Natanael:

—¿Nazaret gagɔ ĩ ñaja quenagũ ñaguĩjida mɔca? yi seniñayijɔ ĩ Felipere.

—Waya tito, yiyijɔ Felipe Natanaelre. Ito bajiro yicõri gɔa tɔjɔ ejacã ĩna ĩja.

⁴⁷ Natanael ĩ ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Sĩgũ Israel sita gagɔgoro ejaquĩ ado. ĩre ruore ma, yiquĩ Jesús, Natanaelre ticõri.

⁴⁸ Ito ĩ yijare:

—¿No bajiro yure ti masiati ma? yi seniñaquĩ ã Jesure.

—Felipe mare ã jiroto riojua, higuera wame cutirica roca ma rãgõroca tibu ya mare, yiquĩ Jesús ãre.

⁴⁹ Ito ã yija tãocõri:

—Yure Riasogua, matã ña Dios Macua, ito yicõri gua Israel sita gãna Ujua ña ma, yiquĩ Natanael Jesure.

⁵⁰ Ito ã yija tãocõri, ado bajiro cãdiquĩ Jesús ãre:

—Higuera wame cutirica roca ma rãgõroca mare tibu ya, ¿mare ya yija, yure tãorãnãti ma? Gaje iti rêto busaro bajirise tigu yigujã ma, yiquĩ Jesús ãre.

⁵¹ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Riti mare gotia ya. Macãrcãro soje iti janaroca, Yã Masa Rãjora tãjua, ángel mesa ya tãjua ãna rujija, ãna mãjaja cãni tirã yirãji ma, yiquĩ Jesús guare.

2

Canã wame cutiri cãtoju ãna ãmo siare gaye

¹ Jua rumã bero Galilea sita Canã wame cutiri cãtoju ãmo siare ñaro wado yicã. Jesús jaco cãni ñacõ itojua. ² Gua Jesús rãca riasotirãre cãni basa guare goticã ãna. Ito bajiri gua cãni Jesús rãca ñaca itojua. ³ Ito bajiro gua idi ñaroca, uyé ide jedicoacã. Ito bajija ticõri, Jesús jaco ado bajiro yicõ ãre:

—Uyé ide jedicoajua ãja, yicõ iso Jesure.

⁴ Iso ito yija tãocõri:

—¿Cana, no yija yure iti gotiati ma? Tiyanãni ya ãoroti ejabea maji, yiquĩ Jesús isore.

⁵ Ito bajiro ã yija tãocõri, iori masare ado bajiro yicõ iso:

—Jeyaro ã rotiro bajiroti cãdiya, yicõ iso ãnare.

⁶ Itojũ ñacũ ide gõnaradũri, gũtana ñna menira sotũri. Coga ãmojeno sotũri ñacũ. Ide gõnacõri bucũrã ñna rotiado robo bajiro ñna coesotiri sotũri ñacũ iti sotũri. Cincuenta, setenta cuni ide coari dajarise ñacũ iti sotũri. ⁷ Iori masare ado bajiro rotiquĩ Jesũs:

—Adi sotũrire ide jio dajoya, yiquĩ Jesũs ñnare.

Ito ñ yija tũocõri, iti sotũri ñnarocõti jio dajocã ñna. ⁸ Ñna cũdija ticõri, ado bajiro rotiquĩ Jesũs ñnare:

—Jabeto gõnacõri, basa ỹjũre ñsitẽña mũa, yiquĩ ñ ñnare.

Ñ rotiro bajiroti yicã ñna. Basa ỹjũre ide iocã ñna. ⁹ Iti ide ñ boca idija, ỹyẽ ideti ñacoacũ iti ñja. “Ito gaye ñaroja”, yi masibitiquĩ ñ. Iori masa riti masicã ñna ãmiadore. Iti idicõri, mame manajo cõtigure ji ñucaquĩ basa ỹjũ. ¹⁰ Ñ ejaroca ado bajiro ñre yiquĩ ñ:

—Gãjerãma, basa ñna menisũoja, quenarise iosũocã. Jairo masa ñna idija bero quenasabiti ide iocã ñna. Mũãma gaje idire rẽtoro quenarise seoyija mũ. Adocãta mũ ñorise quenarise ña, yiquĩ basa ỹjũ mame manajo cõtigure.

¹¹ Iti ñacũ tiyamani Jesũs ñ ñosũore Galilea sita, Canã wame cõtiri cõttojũ. Iti ticõri, rẽtoro ñ masirise ñ ñoja, ticũ gũa, ñ rãca riasotirã. Ito bajiri ñre tũorũnũcũ gũa ñja.

¹² Iti basa rõtaja bero Capernaum wame cõtiri cõttojũ wacũ gũa Jesũs rãca. Ñ jaco, gũa ñ rãca riasotirã, ñ ñarã cuni ñ rãca wacũ gũa. Itojũ yoa bũsari ñna ucucũ gũa.

*Niyeru wasoari masare Jesũs ñ bucõare gaye
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)*

¹³ Judio masa pascua basa ñna meniroti rumu riojuaca rumu Jerusalénja wacu gna Jesús rāca. ¹⁴ Itoju Dios ya wi ejacōri, ta wecua, oveja, buja ĩsiri masare ti bujaquĩ Jesús. Ito yicōri niyeru wasoari masa ñna rujiadoju, ñna rujija ti bujaquĩ ĩ. ¹⁵ Ito bajiro ñna yi ñaja ticōri, bajera ma meniquĩ Jesús. Ito bajiro yicōri, ñna ya wecua rāca, ñna ya oveja rāca Dios ya wi ñarāre bucōaquĩ Jesús. Niyeru wasoari masa ya niyeru kujirire ware batecōquĩ ĩ. Ñna ya casabori gaye tujuda queoquĩ Jesús. ¹⁶ Ito yicōri, buja ĩsiri masare ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Ñna mua ĩsironare āmi budi wasa mua. Yu Jacu ya wire gajeoni ĩsira wi godo weobesa mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

¹⁷ Ito bajiro ĩ yija tucōri, Dios oca tuti gotire tuoia bujacu gna ĩ rāca riasotirā: “Buto mu ya wire tuoia rucubuo ya”, yi Dios oca tuti gotire gaye tuoia bujacu gna.

¹⁸ Ito yija ito ñarā judio masa Jesure seniñacā:

—¿No bajiro ĩogũ yigujada mu, “Dios ĩ rotirena waibucurā ĩsiri masare bucōa mu”, gna yitoni? yi seniñacā ñna Jesure.

¹⁹ Ñna ito yija tucōri, ado bajiro cudiquĩ Jesús ĩnare:

—Adi Dios ya wire mua ruyurioja, udia rumu beroti macana tūdi iti wire jōrojogu yiguja yu, yiquĩ Jesús ĩnare.

²⁰ Ito ĩ yija tucōri:

—Cuarenta y seis rodori sejayijarā ñna adi wi menirā. Muāma, “Udia rumu beroti jōrojoguja”, ¿yire masiati mu? yicā ñna Jesure.

²¹ Ito bajiro Dios ya wire Jesús ï tʰoĩa bʰsija, ï ya rujʰ gayere bʰsigʰ yiñi Jesús. ²² Iti Jesús ï bʰsigore mʰcana tʰdi Jesús ï catirocajʰ, ï bʰsigore tʰoĩa bʰjacʰ gʰa, ï rāca riasotigoana. Ito bajiri Dios oca ï bʰsigore cʰni tʰorʰnʰcʰ gʰa ïja.

Mani tʰoĩarise masi jeogʰ ñami Jesús, yire gaye

²³ Jerusalén ñacõri, pascua basa ïna meniroca jaje tiyamani masare ïoquĩ Jesús. Ito bajiro ï yijare, jājarā masa ïre tʰorʰnʰcā ïna ïja. ²⁴ “Masa jeyaro ñeñaro yirā ñama”, yi ti masicõri, ïnare queno tʰorʰnʰsabitiquĩ Jesús. ²⁵ Masa jeyaro ïna ya ʰsijʰ ïna tʰoĩarise ti masigũ ñaquĩ Jesús. “Ito bajiro bajirā ñama masa”, yi tʰoĩa masicāñi Jesús.

3

Nicodemo Jesús tʰ ï ejare gaye

¹ Sīgũ fariseo gaye tʰoĩagũ, Nicodemo wame cʰtigʰ ñayijʰ. Judio masa rāca ñasagu ñayijʰ ï. ² ï Nicodemo, ñamijʰ Jesure tigʰ ejayijʰ. ï tʰ ejacõri, ado bajiro yiyijʰ ï Jesure:

—Riasori masʰ, “Gʰare riasotoni mʰre cõañi Dios”, yi tʰoĩa gʰa mʰre. Mʰ rāca Dios ï ñajare tiyamani ïo masia mʰ. Ñimujʰa gāji tiyamani mʰ ïoro bajiro yibiquĩji, Dios ï rāca ñabeja, yiyijʰ ï Jesure.

³ —Riti mʰre ado bajiro gotia yʰ. No mʰcana tʰdi rujea quenobicʰ Dios ï rotirojʰ tibiquĩji, yiyijʰ Jesús Nicodemore.

⁴ Ito ï yija tʰocõri, ado bajiro Jesure seniñayijʰ Nicodemo:

—¿No bajiro ʰmʰgũ jaigʰ ñacābojaguti mʰcana tʰdi rujea quenoguĩjida? ¿Jacore sājacõri, mʰcana tʰdi rujea quenoguĩjida? yi seniñayijʰ ï Jesure.

⁵ —Riti mure gotia yu. Masa jeyaro jacona rujearãji. Ito bajibojarocati Espiritu Santona rujeabicu Dios ã rotiroju ejabiquĩji. ⁶ Masana rujeana, masati ñarãji. Espiritu Santona rujeana ã ya usina catitĩnarã yirãji ãna. ⁷ “No Dios taju eja amoja, mucana tãdi rujea quenoja quena”, ya yu mure. Ito bajiro yu yija, tuo ucabesa mu. ⁸ Mino iti amoro bajiroti wãa ñucaro yiroja. Mino iti udija tuo mani. Ito bajibojarocati, “Ito gaye wadiroja, ito waroja”, yi masibea mani. Ito bajiroti bajigu ñami Espiritu Santo cuni. “Ñimujure itocõ rujea quenogũ yiguĩji Espiritu Santo”, yi masibea mani, yiyiju Jesús Nicodemore.

⁹ Ito yija mucana tãdi seniãa quenoyiju Nicodemo:

—¿No bajiro bajirojada iti? yi seniayiju ã Jesure.

¹⁰ Ado bajiro ãre cadiyiju Jesús:

—Israel sita gãnare riasori masu ñasagu ña mu. ¿Ito bajibojaguti adi gayeama masibea mu? ¹¹ Riti mure gotia yu. Yu masirisere busia yu. Ito yicõri yu tigore mure gotia yu. Ito bajibojarocati yu gotirisere queno tuorũnubea mu. ¹² Adi sitaju gaye yu busirise mu tuorũnubeja, Dios ã ñaroju gaye yu busija cuni, tuorũnubicu yiguja mu, yiyiju Jesús ãre.

¹³ Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Sĩgũ umacũju mujagoru maquĩji. Yu sĩgũti ña umacũjuna ruji wadicõri mucana tãdi itoju mija warocu. Yu ña Masa Rĩjoru. Yuti ña itoju mija warocu. ¹⁴ Jane mejeju Moisés ñayoru yucu manojũ ña ña ucuroca yucu joe añare jeoyiju, masa ña ti mucõtoni. Añare ti mucõri ña cuni ecoana ñabojarãti godabisjarã ña. Ito bajiroti yu cuni

Masa Rĩjorɯ, yucɯna mɯo ecogɯ yigɯja. ¹⁵ No yɯre tɯorɯnɯgɯti godabicɯ yiguĩji catitĩnagɯ yiguĩji, yiyijɯ Jesús Nicodemore gotigɯ.

Ñajediro masare Dios ĩ maire gaye

¹⁶ Ñajediro masare bɯto maiyijɯ Dios. Ito bajiri ĩ Macɯ sĩgɯ ñagɯre cɔayijɯ, masare ĩ goda ĩsitoni. No Jesure tɯorɯnɯgɯti godabiquĩji, catitĩnagɯ yiguĩji.

¹⁷ Adi macɯrɯcɯro gɯnare ĩ ruyuriotoni meje ĩ Macɯre cɔayijɯ Dios. Ado robojɯna bajiyijɯ. Masare masojaro yirocɯ ĩ Macɯre cɔayijɯ Dios.

¹⁸ No ĩ Macɯre tɯorɯnɯgɯre waja senibicɯ yiguĩji Dios. No Dios Macɯ sĩgɯ ñagɯre tɯorɯnɯbicɯ, ĩ tɯorɯnɯbitire waja ĩre ruyuriogɯ yiguĩji Dios. ¹⁹ “Yɯ Macɯre tɯorɯnɯmenare ĩnare ruyuriogɯ yigɯja yɯ”, yicɯni Dios. Ado bajiro bajaia: Busurise rɯcogɯ ñari masa ĩna tɯo masiroca yi masiami Jesús. Ito bajiri adi tuti ejacɔri, “Ñeñaro yirɯ ña mani”, masa ĩna yi masiroca yĩni Jesús. Bɯto ñeñaro yi jairɯ ñari busurise rɣtoro rɣitĩarisere ãmoyijarɯ ĩna. Quenarise yi ãmobicɔri ñeñarisejɯare riti bɯto yi ãmoyijarɯ ĩna. Ito bajiri Jesure ĩna tɯorɯnɯbitire waja jeame ɯjɯrojɯ ĩnare cɔagɯ yiguĩji Dios. ²⁰ Ñeñaro yirɯ ñarocɔti busurise ti tema ĩna. Ito bajiri busurise rɯcogɯ yɯ ñajare, yɯre boca ãmimenaji ĩna. ĩna ñeñaro yirise goabe yirona yɯre boca ãmimenaji ĩna. ²¹ Oca riojo gotire cɯdirɯma, yɯ busurise rɯcogɯre boca ãmirɯ yirɯji ĩnama. Ito bajiri ĩna queno cɯdija ticɔri, “Ĩna queno yiroca yami Dios”, yi ti masirɯ yirɯji gɯjerɯ, yiyijɯ Jesús Nicodemore.

Juan idé guri masɯ Jesús gayere ĩ gotire gaye

22 Ito yija bero, gũa Jesús rãca riasotirã ã rãca Judea sitajũ wacũ. Itojũ yoa busari ã rãca masare idé gu ñacũ gũa. 23 Juan idé guri masũ cũni Salim cuto sõjũa Enón wame cutiri cutojũ masare idé gu ñayijũ ã cũni. Itojũ ide jairo iti ñajare, masa jãjarã idé gu rotirã ejayijarã. Ito bajiri ñnare idé guyijũ Juan. 24 Ito bajiro rêtayijũ, Juan idé guri masũre ñna tubiaroto riojũa.

25 Ito baji ñaroca coriarã Juan idé guri masũ rãca riasotirã, sīgũ judio masũ rãca gãmeri busi ñayijarã ñna. “Bucãrã ñna rotiado bajiro mani cãdija ticõri, mani ñeñaro yirisere coegũ yiguĩji Dios”, yi gãmeri busi ñayijarã ñna. 26 Ñna gãmeri busija bero Juan tũ ejacõri ado bajiro seniñayijarã ñna:

—Guare riasogũ, ¿Jordán wame cutirisa sidũja mũ tigorũre masiati mũ? Ñgayere guare busibũ mũ. Adi rãmũri bũto masare idé guguĩji. Ito bajiri masa ñre riti sũyarãji ñna, yi gotiyijarã ñna Juan idé guri masũre.

27 Ñna ito yija tũocõri:

—Ñe manoti ñnarãji masa, Dios ã ñsibeja. Dioti ñami masa ñna moaroti cũri masũ. 28 “Yũ meje ña Cristo. Ñejaroto riojũa Dios ã cõa yurũ ña yũ”, yiari mũare goticãcũ yũ. “Ito bajiro gotiquĩ Juan guare”, yi masirã ñna mũa, yiyijũ Juan ã rãca riasotirãre. 29 Goti masiore ocana ado bajiro gotiyijũ Juan: “Ãmo siari rãmũ isore ñiagũ, iso manũjũ ñarocũ ñaguĩji ã. Ñ, ãmo siagũ baba, ã ãmo siare gaye ã tũoja bũto wanũ quenagũ yiguĩji ã. ‘Masare idé gũgũ yiguĩji’, mũa yija tũocõri, itire bajiroti wanũ quena yũ cũni. 30 Yũ rêtoro ñasagũ ã ñnare ãmoa yũ. Yũre ñna rũcũbũoro rêtõ

bɯsaro masa ĩre r̃cɯbɯore ãmoa yɯ”, yiyijɯ Juan ĩ r̃ca riasotir̃are.

Ũmacũjɯ wadirɯ ñami Cristo, yire gaye

³¹ Ũmacũjɯ gagɯ wadirɯ, ĩ ñami ñasagu. Ñimɯ gãji ĩ r̃etoro ñasagu maquĩji. Adi macãrucãroju rujearu ĩ ñami adi macãrucãro gagɯ. Ito bajiri adi macãrucãro gaye bɯsiami ĩ. Ũmacũjɯ gagɯ wadirɯama ĩ ñami ñasagu. ³² ĩ tigure, ĩ tɯogore cɯni bɯsiami ĩocũ. Ito bajibojarocati, noajɯa queno tɯorũnɯbeama ĩ bɯsirisere. ³³ No ĩre tɯorũnɯgũti, “Queno riojo yigɯ ñami Dios”, yi masiguĩji ĩocũ. ³⁴ Dios ĩ cõarɯama Dios ocareti gotiguĩji. Jabetacã meje ĩ ya ɯsi queo sãgũ yiguĩji Dios ĩre. ³⁵ ĩ Macure maigũ, “Jeyaro rotijaro ĩ”, yirocɯ Cristore cũni mani Jacɯ Dios. ³⁶ No Dios Macure tɯorũnɯgũti catitĩñagũ yiguĩji. ĩ Macure tɯorũnɯbicɯama catitĩñare bujabicɯ yiguĩji. ĩocũreama buto ñeñaro ĩ tõbɯjaroca yigɯ yiguĩji Dios.

4

Samaria sita gago r̃ca Jesús ĩ bɯsire gaye

¹ “Juan r̃eto bɯsaro masare idé guami Jesús, ito yicõri ĩre jãjarã bɯsa sɯyama ĩna”, yire gaye masiñi fariseo gaye tɯoĩarã. ² Quenogoroama Jesús meje masare idé guquĩ. Gɯa Jesús r̃ca riasotir̃ajɯ masare idé gucɯ gɯa. ³ Fariseo gaye tɯoĩarã ĩna masija tɯocõri, Judea sitare wacoacɯ gɯa Jesús r̃ca. Ito yicõri Galilea sitajɯ wacɯ gɯa mɯcana.

⁴ Ito warã riti Samaria sitajɯ ejacɯ gɯa. ⁵ Ito r̃eta wacõri, Sicar wame cɯtiri cɯtoju ejacɯ gɯa. Iti cɯto

Jacob ñayor_u ã mac_u Josere ãsira sita tu ñac_u iti cuto. ⁶ Itoj_u ñac_u Jacob ñayor_u ya ide goje. Boga wadir_u ñari iti goje tu eja rújũquĩ Jesús. Ëm_uã gũdareco ejarecõro ñac_u. ⁷⁻⁸ G_uama ã rãca riasotirã cutoj_u wac_u bare waja yirã warã. Itoj_u Jesús ã rujiroca, sãgõ Samaria sita gago ide gõnagõ ejayijo. Iso ejaja ticõri, isore ado bajiro ide seni_{yij}_u Jesús:

—Ide ioya y_ure, yiyij_u ã isore.

⁹ Ide ã seni_{yij}_u t_uocõri, ado bajiro yiyijo Samaria sita gago:

—¿M_u no yija judio mas_u ñabojaguti, y_u Samaria sita gagore ide seniat_i m_u? yiyijo iso Jesure. Samaria sita gãna rãca judio masa rãca queno baba c_utibiticõri, ito bajiro yiyijo iso.

¹⁰ Iso ito bajiro yija t_uocõri:

—Dios ã ãsiroti m_u masija, ito yicõri, “Ï ñami y_ure ide senigã”, m_u yi masija, y_uj_uare ide seniboroja m_u. Ito bajiro m_u yija, ide catitĩñare gaye m_ure ãsibor_uja y_u, yiyij_u Jesús isore.

¹¹ Ito ã yijare:

—Ñena ide gõnare ma m_ure. Jubej_u ña ide goje. ¿Noj_u gaye y_ure ide catitĩñare gaye ãsigũ yig_ujada m_u? ¹² Mani rioj_uã gag_u Jacob ñayor_u adi goje ide gojere cũñi ã. Ï c_uni idiñi iti goje gaye. Ï rã c_uni idiñi. Ï ya ecana c_uni idiñi. ¿Ï rëto b_usaro ñasag_u ñati m_u? yiyijo iso Jesure.

¹³ Ito bajiro iso yija t_uocõri, ado bajiro c_udiyij_u Jesús isore:

—No adi goje gaye ide idibojarãti, m_ucana t_udi idi ãmocoarã yirãji. ¹⁴ No ide catitĩñare gaye y_u ioana, m_ucana t_udi idi ãmomena yirãji. Y_u ñnare ide

iorise ide ũmaburi goje robo bajiro ũmabato ñaro yiroja, ñna catifĩñatoni, yiyijũ Jesús isore.

¹⁵ Ito ĩ yija tũocõri:

—Yũ Ʋjũ, iti gaye ide ãmoa yũ cũni, mũcana tũdi ide yũ idibe yiroco. Ito yicõri mũcana tũdi adi goje gõnagõ wadibe yiroco, yiyijo iso Jesure.

¹⁶ Ito yija, ado bajiro yiyijũ Jesús isore:

—Wasa, mũ manũjũre jitẽña, ito yicõri adoju waya, yiyijũ Jesús isore.

¹⁷ Ito ĩ yija ado bajiro cũdiyijo iso:

—Manũjũ maco ña yũ, yi cũdiyijo iso.

—“Manũjũ maco ña yũ”, mũ yirise riti ya mũ.

¹⁸ Co dũjamocõ ũmũa rãca ñagoro ña mũ. Ito bajicõri adocãta mũ rãca ñagũ, mũ manũjũ meje ñami ĩ. Ito bajiri, “Manũjũ maco ña yũ”, mũ yiriseama riti ya mũ, yiyijũ Jesús isore.

¹⁹ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijo iso ĩre:

—Yũ Ʋjũ, jeyaro masigũocũ ña mũ. “Diore goti ĩsiri masũ ñami ãni”, ya yũ mũre. ²⁰ Gũa Samaria sita gãna ñicũsabatia, adi buroju Diore rãcũbũoñi. Mũa judio masama, “Jerusalénju Diore rãcũbũoja quena”, ya mũáma, yiyijo iso Jesure.

²¹ Iso ito yijare:

—Yũre tũorũnũña romio mũ. Co rũmũ Diore mũa rãcũbũoroti rũmũ ejaro yiroja. Adi buro meje, ito yicõri Jerusalénju wamenati Diore rãcũbũo ñarã yirãji mũa. ²² Mũa Samaria sita gãna, mũa rãcũbũorocũre queno masibea mũa maji. Gũama, gũa rãcũbũorocũre queno masia. Gũa judio masana sũoriti masare masogũ yiguũji Dios. ²³ Ija ñaro yiroja, ito yicõri adocãta cũni ña, riojo Diore masa ñna rãcũbũo ãmosaja, ñna ya usiju ĩre rãcũbũorã yirãji ñna. Ito bajiro ĩre rãcũbũore ãmoami mani

Jacu. ²⁴ Rujū meje ñami Dios. Usiti ñami ñ. Ito bajiri Dios ñ ãmoro bajiro riti Espiritu Santo ñ ejabuarisena Diore mani rucubhoja quena, yiyijū Jesús isore.

²⁵ Ito ñ yija tucōri, ado bajiro yiyijo iso:

—Dios ñ cōarū, Mesías ejagū yiguñji, yi tucōia yū. Ñ ñaguñji Cristo ñna yigū. Ñ ejagūjū, guare queno goti rētobugū yiguñji, yiyijo iso Jesure.

²⁶ Iso ito yija:

—Yū adocāta mure busigū, ñti ña, yiyijū Jesús isore.

²⁷ Ito bajiro ñ yi ñaroca, tūdi ejacū gua ñ rāca riasotirā. Romio rāca ñ busija ticōri, jabeto ti ucacū gua. Ito bajibojarocati, “¿Ñe gaye ñre ãmoati mū? ¿Ñe gaye isore seniñati mū?” yi seniñabiticū gua.

²⁸ Ito yirocaci ide gōnaradū jidi rojocōri cutojū wacō iso. Cutojū ejacōri, masare ado bajiro gotiyijo iso:

²⁹ —Jeyaro yū yigore, “Ado bajiro yicū mū”, yi gotigure tirā waya mūa canī. ¿Cristo meje ñaguñjida mūaca? yiyijo iso masare.

³⁰ Ito bajiro iso yija tucōri, Jesure ti ãmorā gua tū ejacā iti cuto gāna. ³¹ Ito bajiroca riti:

—Guare riasogu, jabeto baya maji, yi josa ñacū gua.

³² Ito gua yibojarocati, ado bajiro cudiquī Jesús:

—Mūa masibiti, yū baroti ñacā yure, yiquī Jesús guare.

³³ Ito bajiro ñ yija tucōri:

—¿Sīgū ñre bare cūgū ejarada? yi gāmeri seniñasucū guamasiti.

³⁴ Ito bajiro gua gāmeri busija tucō masicōri, ado bajiro yiquī Jesús guare:

—Yure cōaru ï ãmoro bajiro yu yija, ito yicōri iti moare yu gajanoaja, iti ña yu ya bare bajiro bajirise. Masama bare ba wanusotiamama. Yumama yure cōaru ï ãmoro bajiro yicōri wanua yu. ³⁵ “Juararã ãmacañi ruya maji, ote iti bucuaroto”, ote wese ujy ï yiado bajiro yi tuoñabesa mua. “Masare Dios oca mani riasorijy ejabea maji”, yi tuoñabesa mua. Yumama ado bajiro ya: Ote bucuaacoajy ïja, adocãta ãmija quena. Tiya, masa jãjarã yure tuorũnuroca ñacãma ïja. Adocãta ñnare riasoja quena. ³⁶ No ote miojuguti, waja boca ãmigũ yiguñji. Itire bajiroti, no yure masa ñna tuorũnuroca yigure ïre queno waja yigy yigaja yu. ï ñami catitĩñare gaye masa ñna buja masiroca yigy. Ito bajiri yu oca masare riasoguy cuni, yure masa ñna tuorũnuroca yigy cuni corocōti wanurã yirãji ñna. ³⁷ Riti bajaia bucuarã ñna busigore: “Sĩgũ ñaguñji otegy. Gãji ñaguñji itire miojuguy”, yiyijarã bucuarã. Riti bajaia iti. Tuote. Coriarã ñama yu oca masare riasorã. Gãjerã ñama yure masa ñna tuorũnuroca yirã. ³⁸ Ote wese ujy ricare mioju rotigy yiguñji ï ya moari masare, otegoana meje ñna ñabojarocati. Yu cuni ito bajiroti muare cōa, yure masa ñna tuorũnuroca mua yi masitoni. Yu oca ñnare riasosuoana meje ñabojarocati muare cōa yu. Mua riojua gãjerã ñnare riasosuoñi. Ito bajiri josari mejeti yure ñna tuorũnuroca yi masirã yirãji mua, yiquĩ Jesús gyare.

³⁹ “Jeyaro yu yigore yure gotiquĩ ï”, romio iso yi gotija tuocōri, jãjarã iti cuto gãna Samaria sita gãna Jesure tuorũnucã ñna ïja. ⁴⁰ Ito bajiri iti cuto gãna Jesure ti wanucōri gyare tuja roticã ñna. Ito bajiri ñna rãca jua rumy ñacy gya. ⁴¹ Jesumasiti ï riasoja

tʰocōri, jãjarã busa ãre tʰorũncã ãna. ⁴² Jesure tʰorũncōri, ado bajiro busicã ãna romiore:

—Mure gʰa tʰogore gaye riti meje, ãre tʰorũna gʰa. Adocãta gʰamasiti ãre tʰocōri, tʰorũna gʰa ãja. “Íti ñami Cristo, adi macãrucãro gãnare masorocʰ”, yi ti masia gʰa ãja, yicã iti cʰto gãna romiore.

Ñasagʰ macʰre Jesús ãyisioire gaye

⁴³ Ito yija bero, jʰa rumʰ beroti Samaria sitana ñacōri, Galilea sitajʰ wasuocʰ gʰa mucana Jesús rãca. ⁴⁴ Riti bajia Jesús ã busigore: “Diore goti ãsiri masure ã ya sita gãna ãre queno rãcʰubʰomenaji”, yi gotiquĩ Jesús gʰare. ⁴⁵ Galilea sitajʰ Jesús rãca gʰa ejaroca, queno boca ãmicã ito gãna. ãna cʰni Jerusalénjʰ pascua basa ti tʰdi ejana ñaãni. Ito yicōri iti basa rumʰari jeyaro Jesús ã yigore tiana ñari seyoñi ãna cʰni.

⁴⁶ Ito yija bero, Galilea sitajʰ Caná wame cʰtiri cʰtojʰ tʰdi wacʰ gʰa Jesús rãca. Ito ñacʰ idena uyé ide ã godo weogorajʰ. Itojʰ ñaquĩ sãgũ ʰjʰre moa ãsiri masʰ ñasagʰ. ã macʰ Capernaum wame cʰtiri cʰtojʰ cō ñaãni. ⁴⁷ “Judea sitana wacōri, Galilea sitajʰ ejayijʰ Jesús”, yija tʰocōri, ãre tigʰ ejaquĩ ʰjʰ ya moari masʰ ñasagʰ. Jesús tʰ ejacōri ado bajiro josaquĩ ã ãre:

—Yʰ ya wijʰ waya. Yʰ macʰ cō wacʰ yiguĩji. Yʰ macʰre yisio gʰ waya, yiquĩ ã Jesure.

⁴⁸ Ito ã yija tʰocōri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Tiyamani mʰa tibeja, yʰre queno tʰorũnʰbea mʰa, yiquĩ Jesús ãre.

⁴⁹ Ito bajiro ã yibojarocati:

—Yʰ ʰjʰ coji waya, yʰ macʰ ã godare ãmobe a yʰ, yiquĩ moa ãsiri masʰ ñasagʰ Jesure.

50 Ito ï yija tɔocõri:

—Mɔ ya wijɔ tɔdi wasa. Mɔ macɔ catiguĩji, yiquĩ Jesús ïre.

Ito bajiro Jesús ï yija tɔocõri, “Riti gotiami Jesús”, yi tɔorũnɔquĩ ï. Ito bajiri ï ya wijɔ tɔdi wasɔquĩ ï ïja. 51 ï ya wijɔ ejagɔ wagɔ ï yiroca ïre ejabɔari masa ado bajiro ïre goti bocayijarã ïna:

—Mɔ macɔ caticoami ïja, yiyijarã ïna.

52 ïna ito yija tɔocõri:

—¿Nocãta catisɔori yɔ macɔ? yi seniĩayijɔ ï ïnare.

—Ñamica, ïmacañi ï juja rɔgũrijɔ, ïre ñiotarɔjobɔ, yiyijarã ïna, ïna ɔjɔre.

53 Ito bajiro ïna yija tɔocõri, tɔoĩa bɔjayijɔ ï. “Itocõ ïmacañi ï juja rɔgũrijɔti, ‘Mɔ macɔ catiguĩji’, yi gotimida Jesús yɔre”, yi tɔoĩa bɔjayijɔ ï. Ito bajiri ï, ï ñarã cɔni Jesure tɔorũnɔyijarã ïna ïja.

54 Iti ñacɔ bero gaye tiyamani Jesús ï ïore, Judea sitana, Galileajɔ tɔdi ejacõri, ï ïore gaye.

5

Cõ ñarɔre Jesús ï yisioŕe gaye

1 Ito bajija bero mɔcana tɔdi basa menicã judio masa. Ito bajiri itire tigɔ waquĩ Jesús mɔcana Jerusalɔnjɔ. ï rãca wacɔ gɔa cɔni. 2 Iti cɔto Oveja wame cɔtiri soje tɔ ñacɔ masa ïna guarita. Hebreo ocana Betzata wame cɔticɔ itira. Itira tɔ co dɔjamocõ jɔri ñacɔ ide ñura jɔri. 3 Iti roca cõrã jãjarã jacajɔ cũñacã. Cajea mana, queno wa masimena cɔni, ito yicõri ruduana cɔni ñacã itojɔ. “¿Nocãta iti jacũja tiana?” yirona bocati cũñacã ïna. 4 Co rɔmɔrea ángel ruji ejacõri, ide jacũroca yiñi. Ito ï yija bero, no itira cajero quedi roasɔogɔreti

ĩ ñarise catirise rētaoayijũ ĩja. ⁵ Itojũ cõrã wato sīgũ ñaquĩ treinta y ocho rodori cõ ñarũ. ⁶ ĩ cũñaja ticõri, “Yoariguti cõri seyoñi ãni”, yĩ tiquĩ Jesús ĩre. Ito bajiri ado bajiro ĩre seniñaquĩ Jesús:

—¿Mũcana tũdi cati quenagũ ña ãmoati mũ? yiquĩ Jesús ĩre.

⁷ Ito bajiro ĩ yija tũocõri:

—Yũ Ʋjũ, sīgũjũa yũre idejũ queo roagũ mamĩ, iti jacũroca. Coji ruyabeto yũ ide cũo ãmobojarocati, gãjerã riti yũ riojũa ide cũosotiana, yiquĩ ĩ Jesure.

⁸ Ito ĩ yija:

—Wũmũña, mũ ya cama ãmi wasa, yiquĩ Jesús ĩre.

⁹ Ito ĩ yirocariti, queno cati quenagũ ñacõaquĩ ĩ mũcana. ĩ ya cama ãmicõri, wasũoquĩ ĩ. Iti rũmati gũa judio masa ya tujacãra rũmũ ñacũ. ¹⁰ Ito bajiri ĩ ya camare ĩ gajaja ticõri, ado bajiro yicã judio masa ĩre:

—Jane tujacãra rũmũ ña. Ito bajiri mũ ya camare gajare ma mũre, yicã judio masa.

¹¹ Ado bajiro cũdiquĩ ĩ cõgorũ:

—Mũcana tũdi cati quenaroca yũre yigũ, ado bajiro yimi yũre: “Mũ ya camare ãmi wasa”, yimi ĩ yũre, yiquĩ ĩ judio masare.

¹² Ito ĩ yija tũocõri:

—¿Ñimũ ñari, “Mũ ya camare ãmi wasa”, mũre yigũ? yĩ seniñacã ĩna ĩre.

¹³ Ito bajiro ĩna seniñabojarocati, “Ĩ ñami”, yĩ ma-sibitiquĩ ĩ. Itojũ masa jãjarã ñacã. Ito bajicõri Jesuama masa jãjarã watojũ wa godacoaquĩ ĩ.

¹⁴ Mũcana ito bero Dios ya wijũ gũa ñaroca, ti

bɔjaquĩ Jesús mɔcana ĩ yisiorure. ĩre ti bɔjacõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:

—Tɔoya, queno tɔdi mɔcana catia mɔ. Mɔcana tɔdi ñeñaro yibeja, bɔto bɔsa mɔ tɔbɔjabe, yiquĩ Jesús ĩre.

¹⁵ Ito ĩ yibojarocati mɔcana tɔdi judio masa tɔ wacõri, “Jesuti ñami, mɔcana tɔdi yɔ cati quenaroca yigu”, yi judio masare gotiñi ĩ. ¹⁶ Ito bajiro ĩ yija tɔocõri, Jesure sĩa ãmorã ɔsirio codecã ĩna. Tujacãra rɔmɔ ñabojarocati cõgãre ĩ yisioja ticõri, ĩre sĩa ãmocã ĩna. ¹⁷ Gɔa tɔjɔ ĩna ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Moatiñagũ ñami yɔ Jacɔ. Ito bajiri yɔ cɔni moatiña, yiquĩ Jesús ĩnare.

¹⁸ Ito bajiro ĩ yija tɔocõri, bɔto bɔsa ĩre sĩa ãmocã ĩna. Tujacãra rɔmɔ ñaroca cõgãre ĩ yisiorena sɔori meje, ĩre junisinicã ĩna. “Dios ñami yɔ Jacɔ”, Jesús ĩ yija tɔocõri, “Dios robo bajiro ñasagu ña yɔ”, yirocɔ yami ĩ, yi tɔoĩacã ĩna. Ito bajiri bɔto bɔsa ĩre sĩa ãmocã ĩna ĩja.

Dios Macɔ ñari ĩ rotirisena sɔori Jesús ĩ ñare gaye

¹⁹ Ito bajiro ĩna tɔoĩaja ti masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús, ĩnare:

—Riti mɔare gotia yɔ. Yɔ, Dios Macɔ, yɔ ãmoro bajiro riti meje ya yɔ. Yɔ Jacɔ ĩ yirise ticõri, ito bajiro ya yɔ. Jeyaro yɔ Jacɔ ĩ yiro bajiroti yɔ ĩ Macɔ cɔni ito bajiroti ya. ²⁰ Yɔ Jacɔ yɔre maicõri, jeyaro ĩ yirise yɔre ĩoami ĩ. Ito yicõri bɔto bɔsa ñasarise yɔre ĩogũ yiguĩji maji. Ito bajiro yɔre ĩ ĩoja ticõri, ti ɔcarã yirãji mɔa. ²¹ Godarãre mɔcana ĩna tɔdi catiroca yami yɔ Jacɔ. Ito bajiri yɔ, ĩ Macɔ cɔni ĩna catiroca yɔ yi ãmoja, ĩna catiroca yigu yigɔja yɔ.

²² Masa ñna ñeñaro yirise cõïagũ meje ñami yu Jacu. Yuñhare cũi ñi, masa ñna ñeñaro yirise yu cõiatoni.
²³ Ito bajiro yũi yu Jacu, ñre ñna rucuburo bajiroti yure cũi ñna rucubotoni. Yure rucubobicu, yu Jacu, yure cõarure cũi rucubobiqũi, yiquĩ Jesús judio masare.

²⁴ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Riti mhare gotia yu. No yu busirisere tũorũngũ, yure cõarure cũi tũorũngũti catitĩngũ yiguũi ñi. Ñocũre ruyuriobicu yiguũi Dios. Godabojaguti catitĩngũ yiguũi ñocũ. Ito bajiri catitĩngũ yiguũi ñi. ²⁵ Riti mhare gotia yu. Yure tũorũmena godacãna robo bajiro bajirã ñama ñna. Ija ñaro yiroja, adocãta cũi ña, yu Dios Macu busirisere tũorã yirãji ñna. Yure ñna tũorũnja, catitĩnarã yirãji. ²⁶ Catitĩnare gaye rucogu ñami yu Jacu. Ito bajiri masa ñna catiroca yi masiami ñi. Masa ñna catitĩnaroca yu yitoni, yure cũiquĩ Cũna.
²⁷ Masa Rĩjoru, yu ñajare masare ñna ñeñaro yirise yu waja senitoni, yure cũiquĩ Cũna, ya yu mhare.
²⁸ Ito bajiro yu yija tũocõri, tũo ucabesa mha. Ija yu busirise godana jeyaro tũo jedirã yirãji. ²⁹ Yu oca tũocõri, masari cuma ñana budirã yirãji ñna. Queno yigoana, tũdi caticõri, Dios rãca catitĩnarã yirãji ñna. Ñeñaro yigoanama, tũdi ñna catiroca ñnare waja senigũ yiguũi Dios. Ito yicõri jeame ãjũroju ñnare cõagũ yiguũi ñi, yiquĩ Jesús judio masare.

Ñrotirise yure cũi Dios, Jesús ñ yire gaye

³⁰ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús ñnare:

—Yu ãmoro bajiro riti yirocu meje wadicu yu. Masare ñna ñeñaro yirise waja yu senija, Dios ñi rotiro bajiroti ya yu. Masare ñna ñeñaro yirise yu

waja senija, ñeñaro ñna yiadocōti senia yu. Yu ãmoro bajiro meje ya yu. Yure cōaru ñ ãmoro bajirojua ya yu. ³¹ “Yuñi ña Dios ñ cōaru”, yu yibojaja, “Ñti ñami”, yi masimenaji gãjerã. ³² “Ñti ñami Dios ñ cōaru”, yure yi ñsigũ ñami gãji. Yure ñ bñsi ñsirise, oca riojo ñasarise ña. Ito bajiri ñre tñorã yirãji masa. ³³ “¿Ñti ñati Dios ñ cōaru?” yi Juan idé guri masure seniña rotiyija mua. Mñare ñ cñdire, riti ña. ³⁴ “Riti, Dios ñ cōaru ñami Jesús”, Juan idé guri masu yure ñ bñsi ñsija, ñ bñsi ñsibeja cñni no yibea, Dios ñ cōaruti ña yu. Juan idé guri masu gaye mñare gotia yu, Dios ñ masoana mua ñatoni. ³⁵ Mua tño masijaro yirocñ, busurica yocōri yigure bajiro yiñi Juan. Ito bajiri ñre tñocōri, wanuyija mua. ³⁶ Juan yure ñ bñsi ñsigore rēto bñsaro ñasarise ña yure. Tiyamani yu ñorise, iti ña yu Jacñ ñ rotire. Itire ticōri, “Riti Dios ñ cōaru ñami”, yi masirãji mua yure. ³⁷ Yu Jacñ yure cōaru cñni, “Riti ñni ñami yu cōaru”, yi yure bñsi ñsiquñ. ñreama tñogoana meje, tigoana meje ña mua. ³⁸ ñ ocare tño ãmorã meje ña mua. Yure ñ cōarure cñni tñorñnubea mua. Ito bajiri mua ya ñsijñ ñ ocare queno tño masibea mua. ³⁹ Dios oca tutire queno ticōri rēoariti riasotia mua. Catitññare gaye bñja ãmorã, itire riasotia mua. Yu gayereti gotia Dios oca. ⁴⁰ Ito bajibojarocati yure boca ñmi ñmobeaa mua. Yure mua boca ñmija, catitññare gaye bñjarã yirãji mua.

⁴¹ ‘Masa yure ñna rñcñbuotoni meje wadicñ yu. ⁴² Mñare ti masia yu. Ito bajiri, “Diore mairã meje ña mua”, yi ti masia yu mñare. ⁴³ Yu Jacñ ñ rotirisena wadirñ ña yu. Ito bajibojarocati yure boca ñmibea mua. Sñgũ ñ ãmoro bajiro ñ

wadija, ñreama boca ãmirã yirãji mña. ⁴⁴ Mñamasi gãmeri rñcũbũorejua ãmoboja mña. Dios sñgũti ñami mani Ʋjũ. Ito bajibojarocati ñre cãdibiticõri mñare ñ wãnũroca yibeã mña. Ito bajiro bajirã ñari yũre cãni tũorũnũbeã mña. ⁴⁵ Yũ Jacũ ri-ojo, “Ñinare seti ña”, yibicũja yũ mñare. Moisés ñayorati ñaguĩji, “Mñare seti ña”, yigũ. Moisés ñayorũ ñ rotirisena sũoriti, “Dios tũ ejarã ya mani”, yi tũoĩboja mña. ⁴⁶ Yũ gaye ucayoñi Moisés ñayorũ. Ñ ucarisere mña tũorũnũja, yũre cãni tũorũnũboana mña. ⁴⁷ Ñ ucagore gaye mña tũorũnũbeja, yũre cãni tũorũnũmena yirãji mña, yiquĩ Jesũs judio masare.

6

Cinco mil ñarãre Jesũs ñ ecare gaye

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ito bajiro ñ yija bero, itajura Galilea wame cãtirita sidũja jẽã wacũ gũã Jesũs rãca. Tiberias wame cãticũ gaje itira wame. ² Cõrãre Jesũs ñ yisioja ticõri, ito yicõri tiyamani ñ ñoja ticõri, jãjarã masa sũyacã gũare. ³ Gaje dũjajũ ejaçõri, gaje buro maja wacũ gũã Jesũs rãca. Itojũ Jesũs rãca rujicũ gũã ñ rãca riasotirã. ⁴ Pascua basa judio masa ñna meniroti nocõ mejeti rũyacũ. ⁵ Jãjarã masa Jesure ñna sũyaja ticõri, ado bajiro yiquĩ ñ Felipere:

— Ñna masa jeyarore yiari, ¿no bare waja yirã yirãjida mani? yiquĩ Jesũs Felipere.

⁶ “Ado bajiro yigũ yigũja yũ”, yi masibojagũti, “No bajiro Felipe ñ cãdija, tũocũja”, yirocũ seniñari seyoquĩ Jesũs. ⁷ Ito yijare Felipe ado bajiro cãdiquĩ:

— Doscientos niyeru cujirina naju yũ waja yibo-jaja cãni, masa jeyarore tñjabetoja, yiquĩ ñ Jesure.

⁸ Ito ï yija tʷocōri, ado bajiro cʷdiquĩ gʷa rāca gagʷ, Andrés wame cʷdigʷ. Ĩ cʷni Jesús rāca riasotigʷti ñaquĩ. Ĩti ñaquĩ Simón Pedro ocabaji. Ado bajiro yiquĩ ĩ:

⁹ —Ado ñami sīgã macʷacã, co dʷjamocō cebada wame cʷtirise naju rʷcogʷ ito yicōri wai jʷarã rʷcogʷ. Masa jãjarã ĩna ñajare tĩjado ma adi, yiquĩ Andrés.

¹⁰ Ito ï yija:

—Masa jeyarore ruji rotiya, yiquĩ Jesús.

Ta quenarise jaje ñacʷ itojʷ. Ito bajiri cinco milcō ãmʷa rujicã ĩna. ¹¹ ĩna rujija ticōri, ĩ ya ãmona naju ãmiquĩ Jesús. “Queno ya Dios mʷ”, yicōri, gʷa ĩ rāca riasotirãre ĩsiquĩ ĩ. Gʷajʷa ito rujirãre batocʷ ĩja. Waire cʷni ito bajiroti batocʷ gʷa. Masa ĩna ãmorocōti ĩsicʷ gʷa. ¹² Masa ĩna yajija ticōri, ado bajiro yiquĩ Jesús gʷare:

—Rʷyarise miojuya, iti godabe yirona, yiquĩ Jesús gʷare.

¹³ Cebada wame cʷtirise naju rʷyarise jʷa gʷbojeno jibʷari dajacʷ, gʷa bato rʷarise. ¹⁴ Ito bajiro tiyamani Jesús ĩ ĩoja ticōri, ado bajiro yicã masa:

—Riti, Diore bʷsi ĩsiri masʷ ñami ãni, adi macãrʷcãrojʷre mani bocatirʷ, yicã masa.

¹⁵ “Yʷ ãmobitibojarocati yʷre ãmi wacōri, cʷto ʷju yʷre cʷ ãmoama ãna”, yĩ tʷoĩacōri, sīgʷti tʷria joejʷ maja waquĩ Jesús.

*Ide joe Jesús ĩ ware gaye
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)*

¹⁶ Iti rãioja ticōri, gʷa Jesús rāca riasotirã itaju-rajʷ roja wacʷ. ¹⁷ Iti rãitĩaja tibo jagʷti gʷa tʷ tʷdi

ejabitiqũ Jesús maji. Ito bajiri cumajũ sãjacõri jêa wasuocũ gũa, Capernaum wame cutiri cutojũ ejarã warã. ¹⁸ Ito bajiro gũa jêa waroca bato mino wêasuocũ. Ito yicõri jacũrise bucu, curise jacũcu. ¹⁹ Cinco, seis kilómetrocõ gũa wa tujaroca, ide joe cada wadicõri cuma tujũ Jesús ï wadija ticũ gũa. Ito bajijare ti ucacũ gũa ïja. ²⁰ Gũa ti ucaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yuti ña. Güibesa, yiquĩ Jesús gũare.

²¹ Ito ï yija tuocõri, wanũre rãca boca ãmicũ gũa ïre ïja. Ito yija bero yoari mejeti gaje dũja jêa ejacu gũa, gũa tuoĩa warojũ.

Jesure masa ñna ãmare gaye

²² Ito bero gaje rũmũ itajura gaje dũja tujana, “Ñari cumanati wañi ñna. Ito bajibojarocati Jesuama wabisĩ ñna rãca”, yicã ñna. ²³ Ito bajiro ñna baji ñaroca Tiberias cuto gãna gaje cumarina ejayijarã ñna tu. “Queno ya Dios mũ”, yĩ Jesús ï gotirajũ tu, ito yicõri masa ñna bagorajũ tu ejayijarã ñna. ²⁴ Itijũ Jesús ï manija ticõri, gũa ï rãca riasotirã gũa manija ticõri, iti cumarina Capernaumjũ ïre ãmarã wayijarã ñna.

Jesuti ñami catitiñare gaye rucogũ, yire oca

²⁵ Itajura sidujajũ ejacõri gũare ti bujacã ñna ïja. Jesure ti bujacõri ado bajiro ïre seniñacã ñna:

—Gũare riasogũ, ¿nocãta ado ejari mũ? yĩ seniñacã ñna Jesure.

²⁶ Ito bajiro ñna yija tuocõri:

—Riti mũare gotia yũ. Yaji quenaro babũ mũa, ito bajiri yũre ãma mũa. Tiyamani yũ ïorise gaye ti masicõri meje yũre ãma mũa. ²⁷ Bare jedirise gaye

bujarona meje moaña m̄ua. Bare jogarise gaye meje, catitĩñare gaye bujarona moaña m̄ua. Ȳu ña Masa Rĩjor̄u, bare jogabiti gaye m̄uare ĩsiroc̄u. “Ito bajiro ĩ yitoni ĩre cũñi Dios”, ȳure m̄ua yi masiroca yami Dios, yiquĩ Jesũs masare.

²⁸ Ito ĩ yija ĩre seniĩacã ĩna:

—¿No bajiro Dios ĩ ãmoro bajiro yirãjida ḡua? yicã ĩna Jesure.

²⁹ ĩna ito yija t̄uocõri, ado bajiro c̄udiquĩ Jesũs:

—Dios ĩ cõar̄ure m̄ua t̄uor̄ũn̄ure ãmoami Dios, yiquĩ Jesũs masare.

³⁰ Ito ĩ yijare:

—¿Ñe tiyamani ḡuare ĩogũ yiḡujada m̄u, itire ticõri m̄ure ḡua t̄uor̄ũn̄toni? ¿Ñe gaye ḡuare ĩogũ yiḡujada m̄u? ³¹ Mani ñic̄usabatia ñayoana yuc̄u manoj̄u ña ucurã, maná wame cutirise bayijarã ĩna maji. Itire gotia Dios oca c̄uni. T̄uote: “ũmac̄ũj̄u gaye naju ĩnare ecaroc̄u queoñi Dios”, yi gotia Dios oca, yicã masa Jesure.

³² ĩna ito yija t̄uocõri, c̄udiquĩ Jesũs:

—Riti m̄uare gotia ȳu. Moisés ñayor̄u meje ũmac̄ũj̄u gaye naju ĩnare ecañi. Ȳu Jac̄uti ñañi ũmac̄ũj̄u gaye naju ñasarise ĩnare ecar̄u. ³³ Naju ũmac̄ũj̄u gaye ñasarise r̄ucoḡu ñaguĩji Dios ĩ cõar̄u. Naju ñasarise r̄ucocõri, masare catitĩñare ĩsigũ yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesũs masare.

³⁴ Ito ĩ yija:

—Ḡua Ŭj̄u, iti naju catitĩñare gaye riti ḡuare eca-sotiya, yicã ĩna Jesure.

³⁵ Ito ĩna yija t̄uocõri, ado bajiro yiquĩ Jesũs ĩnare:

—Ȳuti ña naju ñasarise r̄ucoḡu, ito yicõri catitĩñare ĩsigũ. No ȳure boca ãmigũti j̄uaji ñiocõbic̄u yiguĩji

ĩ. Najuro babojarāti m̄cana t̄di ñiocōrã yirãji m̄a. Ide idibojarāti m̄cana t̄di idi ãmorã yirãji m̄a. No ȳre boca ãmigūti ñe gaje ãmobic̄u yiguĩji. No ȳre t̄orãnugūti ñe gaje ãmobic̄ōri queno wan̄u quenagū yiguĩji. ³⁶ “Ȳre tibojarāti, ȳre t̄orãnubea m̄a”, yiar̄i m̄are gotic̄u ȳ. ³⁷ No ȳre boca ãmirāti, ñna ñama ȳ Jac̄u ȳre ĩ ĩsiana. No ȳre boca ãmi ãmogūre, ĩre r̄ebic̄uja ȳ. “Ȳre boca ãmibesa m̄”, yibic̄uja ȳ. ³⁸ Ūmac̄juna wadic̄ōri, ȳ ãmoro bajiro yiḡu meje wadic̄u ȳ. Ȳre c̄ōar̄u ĩ ãmoro bajiro yiroc̄u wadic̄u ȳ. ³⁹ Ado bajiro ãmoami ȳ Jac̄u ȳre c̄ōar̄u. Ȳre ĩ ĩsiana, s̄iḡũ ĩ godare ãmobeami ĩ. S̄usari r̄um̄u ĩna t̄di catiroca ȳ yire ãmoami ĩ. ⁴⁰ No ȳre boca ãmic̄ōri, ȳre t̄orãnugū ĩ catit̄ñare ãmoami ȳ Jac̄u Dios. Ito bajiri ȳre t̄orãnr̄are ĩna t̄di catiroca yiḡu yiḡuja ȳ s̄usari r̄um̄u, yiquĩ Jesús masare.

⁴¹ Ito ĩ yija bero, ĩre b̄situs̄ocã judio masa. “Ȳre ña naju ñasarise r̄ucoc̄ōri, ūmac̄juna wadir̄u”, Jesús ĩ yija t̄oc̄ōri, ĩre b̄situs̄ocã ĩna. ⁴² Ito yic̄ōri, ado bajiro ḡameri b̄sicã ĩna:

—¿Āni Jesús, José mac̄u meje ñati? ĩ jac̄ure, ĩ jacore c̄uni tic̄u mani. ¿No yija ito bajibojaguti, “Ūmac̄j̄u gaḡu wadir̄u ña ȳ”, yati ĩ? yicã ĩna.

⁴³ Ito bajiro ĩna yija masic̄ōri:

—Itoc̄ō b̄sitsu jidicãña m̄a. ⁴⁴ Noa ȳre boca ãmimenaji, Ȳ Jac̄u ȳre c̄ōar̄u ȳre ĩna boca ãmiroca ĩ yibeja. No ȳre boca ãmir̄are s̄usari r̄um̄u ĩna t̄di catiroca yiḡu yiḡuja ȳ. ⁴⁵ Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare ado bajiro gotia: “Masa jeyarore riasoḡu yiguĩji Dios”, ȳi gotia iti. Ito bajiri no ȳ

Jacu riasorise gaye t̄or̄n̄r̄ã, ȳre c̄ni boca ãmirã yirãji, yiquĩ Jesús judio masare.

⁴⁶ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—No ȳ Jacūre tiḡu maqūji. Ȳ s̄ḡũti ĩ t̄u wadir̄u ñari, ĩre tigor̄u ña ȳ. ⁴⁷ Riti m̄are gotia ȳ. No ȳre t̄or̄n̄ḡũti catit̄ĩñagũ yigūji. ⁴⁸ Ȳ ña naju ñasarise r̄cogu, ito yic̄ori catit̄ĩñare gaye r̄cogu. ⁴⁹ Mani ñic̄usabatia yuc̄u manoj̄u maná wame catirise naju babojar̄ati goda jediñi ĩna. ⁵⁰ M̄are ȳ b̄siriseama, naju ũmac̄ũj̄u gaye ruji wadirise gaye, m̄are b̄sia ȳ. Ȳ r̄corise najure bac̄ori, godamena yirãji. ⁵¹ Ȳti ña, naju catit̄ĩñare gaye r̄coc̄ori, ũmac̄ũj̄una ruji wadir̄u. No iti gaye naju baḡu catit̄ĩñagũ yigūji. M̄are ȳ naju ĩsirise, ȳ ya ruj̄ati ña. Masa jeyarore yiari ȳ ya ruj̄u ĩsigũ yiḡuja ȳ, yiquĩ Jesús judio masare.

⁵² Ito ĩ yija t̄oc̄ori, ĩnamasiti gãmeri b̄sis̄uocã judio masa:

—¿No bajiro ĩ ya ruj̄ure manire ecagu yigūjida ĩ? yicã ĩna.

⁵³ Ado bajiro c̄diquĩ Jesús ĩnare:

—Riti m̄are gotia ȳ. Ȳ Masa R̄jor̄ure ȳ ya ruj̄u m̄a babeja, ito yic̄ori ȳ ya rí m̄a idibeja, catimena yirãji m̄a. ⁵⁴ No ȳ ya ruj̄ure bac̄ori, ito yic̄ori ȳ ya ríre idiḡu catit̄ĩñagũ yigūji. S̄sari r̄m̄u t̄adi ĩ catiroca yiḡu yiḡuja ȳ. ⁵⁵ Ȳ ya ruj̄u iti ña bare ñasarise. Ito yic̄ori ȳ ya rí iti ña idire ñasarise. ⁵⁶ Ȳ ya ruj̄ure baḡu, ito yic̄ori ȳ ya ríre idiḡu, ĩ ya ũsij̄ure ñagũ yiḡuja ȳ. Ito bajiri ȳre bajiroti ũsi catiḡu yigūji ĩ. ⁵⁷ Ȳ Jacū ȳre c̄aru, catire r̄cogu ñami ĩ. Ito bajiri ĩna s̄oriti catia ȳ. Ito bajiroti, no ȳre boca ãmigũ, ȳna s̄oriti catiḡu yigūji ĩ.

58 Ñmacũjũ gaye naju wadire gaye busia yũ. Iti gaye naju maná wame cõtirise robo bajirise meje ña. Mani ñicusatia maná wame cõtirisere babojarãti goda jediñi ñna. No naju ñasarisere baguama catitĩñagũ yiguĩji ñocũ, yiquĩ Jesús judio masare.

59 Capernaum wame cõtiri cato minijuara wijũ ito bajiro riasoquĩ Jesús masare.

Jesús ocare mani tuorũnja catitĩñarã yirãji mani, yire gaye

60 Ito bajiro riasore gaye Jesús ñ busija tuocõri, jãjarã ñre suyará ado bajiro gãmeri busicã ñna:

—Ito bajiro ñ riasorise josari ña. Itire queno tuo masibea mani. Sĩgũjũ itire boca ãmigũ mami, yicã ñna.

61 “Yũ riasorise tuocõri, tuoña bujatobeama ñna”, yi masiri seyoquĩ Jesús. Ito bajiri ado bajiro ñnare yiquĩ ñ:

—¿Ito bajiro mũare yũ riasorise tuoña bujatobeati mũa? yiquĩ Jesús ñnare. 62 Yũ Masa Rĩjoru, ñmacũjũ yũ ñagoado mũcana yũ tũdi mũja waja, ¿no bajiro tuoñarã yirãjida mũa? 63 Espĩritu Santo ñami masa ñna catitĩñaroca yigũ. Masama gãjerã ñna catitĩñaroca yi masimenaji ñna. Jĩjũ mũare yũ gotirise Espĩritu Santo riojo ñ goticãrise ña. Itire mũa tuorũnja, mũa catitĩñaroca yigũ yiguĩji ñ. 64 Mũa coriarã, yũre tuorũnũmena ñnarãji maji, yiquĩ Jesús ñnare.

Cajerojũti, “Ñna ñnarã yirãji yũre tuorũnũmena. Ito yicõri ñ ñagũ yiguĩji, yũ wajanare yũre ñna ñiatoni gotiri masũ”, yi masi yucãri seyoñi Jesús cajerojũti.

65 Ado bajiro masare goti quenoquĩ Jesús:

—Espíritu Santo ñami masa ñna catitĩñaroca yigu. Itire masicõri jĩju ado bajiro mũare gotibũ yũ: Noa yũre boca ãmimenaji, yũ Jacũ yũre ñna boca ãmiroca ã yibeja, yibũ yũ, yiquĩ Jesũs masare.

⁶⁶ Ito ã yija tũocõri, jãjarã ãre sũyabojarã ãre jidicãcã ñna. Ito bajiri gũa rãca wa ucubiticã ñna ãja.

⁶⁷ Ito bajiro ñna bajija ticõri, gũa ã rãca riasotirã jũa gũbojeno ñarãre seniãaquĩ Jesũs:

—¿Mũa cũni yũre jidicã ãmoati? yiquĩ Jesũs gũare.

⁶⁸ Ito ã yija tũocõri, ado bajiro cũdiquĩ Simõn Pedro:

—Gũa Ʋju, mũre gũa jidicãja, ¿ñimũ tũ warã yirãjida gũa? Mũ ya oca ñna catitĩñare oca. ⁶⁹ Mũre tũorũnũcãcũ gũa. “Mũ ñna Cristo, Dios catitĩñagũ Macũ”, yi masia gũa mũre, yiquĩ Simõn Pedro Jesure.

⁷⁰ Ito ã yija tũocõri, ado bajiro yiquĩ Jesũs gũare:

—Mũa jũa gũbojeno ñarãre besecãcũ yũ. Ito bajibojarocati mũa wato sĩgũ ñami rũmũ yagũ, yiquĩ Jesũs, gũare.

⁷¹ Ito bajiro ã bũsija, Judas Iscariote Simõn macũre, yi tũoĩa bũsiquĩ Jesũs. Jesũs rãca riasotigũ ñabojagũti Judas ñaquĩ Jesũs wajana ãre ñiatoni gotiri masũ. Gũa jũa gũbojeno ñarã rãca gagũ ñabojaquĩ Judas.

7

Jesũs ocabajirã ãre ñna tũorũnũbitire gaye

¹ Ito yija bero mũcana Galilea sitaju wa ucucũ gũa Jesũs rãca. Judea sitaju ñna ãmõbitiquĩ Jesũs, iti sita gãna judio masa ãre ñna sãa ãmojare. ² Chozas

basa, judio masa ñna meniroti jabeto ruyacu. ³ Ito bajiri Jesús ocabaji mesa ado bajiro yicã ñre:

—Judea sitajũ mure sũyarã jãjarã busa ñarãji. Ito bajiri ado tujabesa. Itojũ wasa. Itojũ tiyamani gaye mũ ñoja, tirã yirãji ñna cuni. ⁴ No masa ñre ti masire ñ ãmoja, yeyorojũ tiyamani yi ñobiquĩji ñ. Masa tiro riojo ñogũ yiguĩji ñ. Tiyamani gaye mũ yiado bajiroti masa jeyaro tiro riojo ñoja quena, yicã Jesús ocabaji mesa ñre.

⁵ Ñ ocabaji mesa cuni queno ñre tũorũnũbiticã ñna. ⁶ Ito bajiri ado bajiro yiquĩ Jesús ñnare:

—Judea sitajũ yũ waroto ejabea yũre maji. Adocãta cuni mũa waja quenacõa mũareama. ⁷ Adi macãrucũro gãna mũare ti tudimenaji. Yũreama ti tudirã yirãji. “Ñeñaro yirã ñna mũa”, yũ yijare, yũre ti terã yirãji ñna. ⁸ Basa titẽña mũama. Yũreama yũ waroto ejabea maji, yiquĩ Jesús ñ ocabajirãre.

⁹ Ito bajiro Jesús ñ yija bero Galilea sitajũ jabeto tujacu gũa ñ rãca maji.

Ñna basaroca Jesús ñ riasore gaye

¹⁰ Ñ ocabajirã waja bero Jesús cuni basa tigu waquĩ. Ñre baba cuti wacu gũa cuni. Bũto masa ñna tiro riojo meje ñna ucuquĩ Jesús, basa tigu. ¹¹ Basa rãmũ ñaroca Jesure ãmabojacã judio masa. Ado bajiro yicã ñna:

—¿Nojũ ñnaguĩjida ñ? yi bũsicã ñna.

¹² Basa rãmũ ñaroca, jãjarã masa Jesús gaye bũsicã ñna. Coriarã ado bajiro yicã: “Queno yigu ñnaguĩji ñ”, yicã coriarã. Gãjerãma ado bajiro yicã: “Queno yigu meje ñnaguĩji ñ. Masare rũogũ ñnaguĩji ñ”, yicã gãjerã.

13 Judio masa ɯjarãre güirã, recoti ï gaye busi joeobiticã ïna.

14 Basa gɯdareco iti tɯjaroca Dios ya wi sãjacu gɯa Jesús rãca. Iti wijɯ sãjacõri, masare riasosɯoquĩ Jesús. 15 Ï riasoja tɯo ɯcacõri, ado bajiro yicã judio masa ɯjarã:

—Riasotibitigorɯ ñabojagati, ¿no yija queno masiati ãni? yicã ïna.

16 Ito bajiro ïna tɯoñaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ïnare:

—Yɯ riasorise yɯ ye meje ña. Yɯre cõarɯ gaye ña iti. 17 Dios ï ãmoro bajiro mɯa yi ãmoja, “Dios gaye riasoami ï, ï gayeti riasoami ï”, yi masirã yirãji mɯa yɯre. 18 No ï gayeti ï busija, masa ïna ïre rãcɯbɯore ãmoguĩji. No ïre cõarɯ gaye ï busija, ïre cõarɯjuare masa ïna rãcɯbɯore ãmoguĩji ï. Ï busirise riti ñaroja. Ñejɯa rɯore oca manoja ïre, yiquĩ Jesús masare.

19 “Moisés ñayorɯ ï rotire gaye mɯare cũni. Ito bajibojarocati mɯa sãgũjɯa iti rotire gaye cɯdi jeobea mɯa. ¿No yija yɯre sã ãmoati mɯa?” yiquĩ Jesús masare.

20 Ito ï yija tɯocõri, ado bajiro cɯdicã masa ïre:

—Rũmú sãñagũ ña mɯ. Ñimɯjɯa mɯre sã ãmogũ maquĩji, yicã ïna Jesure.

21 ïna ito yijare:

—Tujacãra rɯmɯ ñaroca sãgũ cõgũre yɯ yisioja ticõri, itire ti ɯcabɯ mɯa. 22 Moisés ñayorɯ rĩacare wirotare gaye mɯare rotiñi ï. ïna sɯori meje iti rotire ñasɯoyija. Ï riojɯa gãna cɯni ito bajiroti yiyijarã ïna. Iti rotire mɯare ñajare, tujacãra rɯmɯ ñabojarocati rĩacare wirotare ta mɯa. 23 Moisés ñayorɯ ï rotirise cɯdirona tujacãra rɯmɯ ñabojarocati rĩacare

wiro ta m̄ua. Ito bajiri tujacãra r̄um̄u ñabojarocati s̄igũ cõgũre ȳu yisioja, ¿no yija ȳure junisiniati m̄ua? ²⁴ Rocati queno t̄uoĩa jeobitibojarãti, “Ïre seti ña”, yibesa m̄ua. “Ïre seti ña”, m̄ua yi ãmoja, cajero queno t̄uoĩa jeocõri, “Ïre seti ña”, yija quena, yiquĩ Jesús masare.

Dios ï cõar̄u ña ȳu, Jesús ï yire gaye

²⁵ Ito ï yija t̄uocõri, Jerusalén gãna ñnamasiti gãmeri seniĩas̄uocã:

—¿Ani meje ñati s̄iarona ñna ãmagũ? ²⁶ Ado mani jeyaro tiro riojo b̄usi ñami ï. Ito bajibojarocati s̄igũ ïre r̄eogũ mamĩ. Ado gãna ñjarã mesa, “Cristo Dios ï cõar̄u ñaguĩji ãni”, ¿yi t̄uoĩarãjida ñna? ²⁷ “Iti c̄uto gaḡu wadiñi ï”, yi masia mani. Cristoreama, ï ejaja, “Ito gaḡu wadiñi ï”, yi masimena yirãji mani.

²⁸ Ñna ito yija t̄uocõri, Dios ya wij̄u riaso ñabojar̄u, oca s̄ero ado bajiro b̄usiquĩ Jesús:

—¿Ȳure ti masiati m̄ua? “Ito gaḡu wadir̄u ñami ï”, ¿ȳure yi masiati m̄ua? Ȳumasi meje wadic̄u. Dios ȳure ï cõajare wadic̄u ȳu. Riojo gotiḡu ñami ȳure cõar̄u. Ïre ti masirã meje ña m̄ua maji. ²⁹ Ȳuama, ïre masia. ï cõar̄u ña ȳu. Ito yicõri, ï t̄u wadir̄u ña ȳu, yiquĩ Jesús ñnare.

³⁰ Ito ï yija t̄uocõri, ïre b̄uto ñna ãmocã judio masa ñjarã. Ito bajibojarocati s̄igũ ïre ñiagũ maniquĩ. Dios ï ñiarotiraj̄u ejabitic̄u maji. Ito bajiri ñna masi-biticã ñna maji. ³¹ Gãjerãma jãjarã ïre t̄uor̄un̄cã ñna. Ito bajiri ado bajiro yicã ñna:

—Cristo Dios ï cõar̄u ñaguĩji ãni. ï r̄etoro tiyamani yiḡu maquĩji, yicã ñna ïre t̄uor̄un̄rã.

Fariseo gaye t̄uoĩarã Jesure ñna ñna ãmore gaye

³² Jesús gaye masa ñna busija, tuoñi fariseo gaye tuoñarã. Ito bajiri porecia masare, Jesure ñia rotĩni fariseo gaye tuoñarã, ito yicõri paia ujarã cuni. ³³ Ñna ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yure cõaru tu tũdi wacu yiguja yu. Ito bajiri yoari mejeti masa tu ñagũ yiguja yu maji. ³⁴ Yure amabojarãti tũdi yure bujamena yirãji mua. Yu ñaroju wa masimena yirãji mua, yiquĩ Jesús masare.

³⁵ Jesús ito ñ yija tuocõri, judio masa ñnamasiti gãmeri seniñacã ñna:

—¿Noju wacu yiguĩjida ãni, ñre mani ti bujabetoju? Mani masa sõju wacõri griego masa rãca wusarã tu, wacu yiguĩji gajea. Ito yicõri, ñnare riasogu wacu yiguĩji gajea. ³⁶ “Yure amabojarãti yure bujamena yirãji mua. Ito yicõri yu ñaroju wa masimena yirãji mua”, ito bajiro ñ yija, ¿no yireoni ñnati iti? yi gãmeri busicã ñna.

No yure senirãti catitĩñare bujarã yirãji, yi Jesús ñ riasore gaye

³⁷ Basa ñasusari rumu, iti rumu ñacu ñasari rumu. Iti rumu wumu rãgũcõri, oca sãoro busiquĩ Jesús:

—Sĩgũ ñ idi ãmoja, ide senigũ yiguĩji. Iti bajiroti, no catitĩñare gaye ñ buja ãmoja, yu tu wadicõri seni ejagu yiguĩji. ³⁸ Ado bajiro gotia Dios oca. Tuote mua: “Sĩgũ yure ñ tuorũnũja, ñ ya usiju ide catitĩñare gaye ide goje robo bajiro ñ ya usiju umabato ñaro yiroja”, yi gotia Dios oca, yi gotiquĩ Jesús masare.

³⁹ Iti gaye Jesús ñ busija, “Yure tuorũnurãre ñna ya usiju, Espiritu Santo quedi sãjagũ yiguĩji ñnare”, yigu yiquĩ Jesús, ito bajiro ñ busija. Jesús umacãju rãcuboraju ñ tũdi ejabeja, Espiritu Santore adi sitaju cõabisĩ Dios maji.

Ricati riti masa ñna tʉoĩare gaye

⁴⁰ Jesús ï bʉsija tʉocõri, ado bajiro yicã coriarã:

—Riti Diore goti ïsiri masʉ wadirʉ ñami ãni, yicã coriarã.

⁴¹ Gãjerãma ado bajiro yicã ñna:

—Cristo Dios ï cõaru ñami ãni, yicã ñna.

Gãjerãma ado bajiro yicã:

—¿Galilea gagʉ Cristo no bajiro ñaguĩjida? ⁴² Dios oca iti gotija, “David ʉjʉ ñayoru, janerãbatia janami, ñagũ yiguĩji Cristo. Ito yicõri David ñayoru robo bajiro Belén gagʉti ñagũ yiguĩji ï cʉni”, yi gotia Dios oca, yicã ñna.

⁴³ Ito bajiro Jesús gaye ñna bʉsija tʉocõri, ricati riti tʉoĩacã masa. ⁴⁴ Coriarã ïre ñia ãmobjacã. Ito bajibojarocati sĩgũ ïre ñiagũ maniquĩ.

ʉjarã Jesure ñna tʉorũnʉbitire gaye

⁴⁵ Jesure ñia masibiticõri, fariseo gaye tʉoĩarã ito yicõri paia ʉjarã tʉ cʉni tʉdi wacã porecia. Ñe manati ñna ejaja ticõri, ado bajiro ñnare seniĩayijarã ñna:

—¿No yija ïre ãmi wadibiti mʉa? yiyijarã ñna.

⁴⁶ Ado bajiro cʉdiyijarã porecia:

—Sĩgũjʉa ï robo bajiro bʉsirã masa manicã, yiyijarã ñna.

⁴⁷ Ito yijare, fariseo gaye tʉoĩarã ado bajiro yiyijarã:

—¿Ï rʉorisere ïre tʉori mʉa? ⁴⁸ Mʉa ʉjarã ña gʉa. Gʉama sĩgũ ïre tʉorũnʉgũ ma. ⁴⁹ Ado gãna masa Moisés ñayoru ï rotire gaye masibiticõri Jesure tʉorũnarãji ñnaõna. Ito bajiro ñna bajijare ñnare ruyuriogu yiguĩji Dios, yiyijarã fariseo gaye tʉoĩarã.

⁵⁰ Nicodemo ñamijũ Jesure tigũ ejarũ, fariseo gaye tũoĩagũ ñayijũ ĩ cuni. ĩ baba mesare ado bajiro yiyijũ ĩ:

⁵¹ —Ado bajiro bajia mani rotirise: Cajero seti cutigũre mani seniña tũobeja, “ĩre seti ña”, yi masibeja mani, yi gotia mani rotirise, yiyijũ Nicodemo ĩ baba mesare.

⁵² Ito ĩ yijare:

—¿Galilea sita gagũ ñati mũ cuni? Dios oca tutire riasotiĩate mũ. Itire mũ riasotija bero, “Diore goti ĩsiri masũ Galilea wadirũ macũ yiguĩji”, yire gaye masigũ yigũja mũ cuni, yiyijarã ĩna, Nicodemore tudirã.

⁵³ Ito yija bero batacõri ĩna ya wirijũ wasosayijarã ĩna.

8

Romio gajeo manũjũ rãca ajegore gaye

¹ Cutojũ gũa tujaroca Jesuama Olivos wame cutiri burojũ maja waquĩ. ² Gaje rũmũ busuri, Dios ya wijũ gũa ñaroca tũdi ejaquĩ Jesús mũcana. ĩ ejaja ticõri, jãjarã masa ĩ tũ minijuacã. ĩna minijuaja ticõri, eja rũjũquĩ ĩ ĩnare riasorocũ. ³ Ito bajiro ĩ yiroca fariseo gaye tũoĩarã, bũcurã rotirise riasori masa cuni ejacã. Sĩgõ romio gajeo manũjũ rãca ajegore ĩna bũjarore ãmi ejacã ĩna. Isore ãmi ejacõri, gũa riojo isore rojocã ĩna. ⁴ Ito yicõri, ado bajiro Jesure yicã ĩna:

—Riasogũ, adio romiore gajeo manũjũ rãca iso ajeroca ti bũjabũ gũa. ⁵ Moisés ñayoru ĩ rotire, ado bajiro rotia: Ito bajiro yigore gũtana rea sĩaña, ya iti. ¿Mũáma no bajiro tũoĩati? yicã ĩna Jesure.

⁶ “No bajiro manire ï cudiya tɔona” yirona ito bajiro seniñari seyocã ïna. “Manire ï cudi masibeja, ïre seti ña”, yi masirã yirãji mani, yi tɔoñari seyocã ïna. ïna ito yija masicõri, jacajɯ ñini rÿjÿcõri, ï ya ãmo wãsoana ucasuocuï Jesús. ⁷ ïre ïna seniña uyamucutija tɔocõri, wɯmɯ rÿgÿquï Jesús ïja. Ito yicõri ado bajiro ïnare yiquï:

—Mɯa sÿgÿ ñeñaro yïlamena ñajama, isore cajero gÿtana reaja quena, yiquï Jesús ïnare.

⁸ Ito bajiro yi tïogÿ ñini rÿjÿquï Jesús mɯcana. Ito yicõri, mɯcana jacajɯ ucaquï ï. ⁹ Ito ï yija tɔocõri, “Mani sÿgÿ ruyabeto ñeñaro yirã riti ña mani”, yi tɔoña masicã ïna. Ito bajiri bɯcɯrã budi wasuocã ïna. Ito yicõri, ïna ñarocõti budi jedicoacã ïna ïja. ïna budi jedija bero, romio riti ito tujacõ Jesús tɯ. ¹⁰ Ito yija Jesús wɯmɯ rÿgÿquï mɯcana. Romio sÿgõreti ticõri, ado bajiro yiquï Jesús isore:

—Nomi, ¿nojɯ ñati, “Isore seti ña”, mɯre yirã? ¿Sÿgÿjɯa, “Mɯre seti ña”, yigɯ mati? yiquï ï isore.

¹¹ Ito ï yija bero cudicõ iso:

—Yɯ ʘjɯ, sÿgÿ mami, “Mɯre seti ña”, yɯre yigɯ, yicõ iso Jesure.

Iso ito yija tɔocõri, ado bajiro yiquï Jesús:

—Yɯ cɯni, “Mɯre seti ña”, yibea. Wasa, mɯcana tɯdi ñeñaro yibeja ïja, yiquï Jesús isore.

Yuti ña adi macãrɯcãrore busurise rɯcogɯ, Jesús ï yire gaye

¹² Mɯcana masare gotigɯ, ado bajiro bɯsiquï Jesús:

—Yɯ ña busurise rɯcogɯ, ito yicõri, adi macãrɯcãrore busugɯ. Busurise rɯcogɯ ñari adi macãrɯcãro gãna ïna tɔo masiroca ya yɯ. No yɯre

suyaguti rãitĩaroju wa ucubicu yiguĩji. Īre sĩatitĩñagũ yigũja yu, ĩ queno tuo masitoni. Ito bajiri yũre boca ãmicõri catitĩñagũ yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesús.

¹³ Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro yicã fariseo gaye tuoĩarã:

—“Riti gotia yu”, ya mu, masa mũre ĩna rũcũbotoni. Ito bajiro mu yibojaja, ñe waja ma iti. Rũogu ya mu, yicã ĩna Jesure.

¹⁴ Īna ito yijare ado bajiro cãdiquĩ Jesús:

—Yumasiti yu gotirise ñabojarocati, riti ña yu gotirise. Iti ña oca riojo ñasarise. Yu masia yu wadigoadoju. Ito yicõri yu warotoju masia yu. Mũama yu wadigoadoju masibea. Ito yicõri, yu warotoju cuni masibea mua. ¹⁵ “Mũre seti ña”, yũre mua yija, adi macãrucãro gãna ĩna tuoĩado robo bajiro ya mua. Yũama, “Mũare seti ña”, yibea yu. ¹⁶ “Mũare seti ña”, yu yija, riojo mũare gotibogũja yu. Masare ĩna ñeñaro yirise yu waja senija, yu sīgũ meje senia yu. Yu Jacu yũre seni rotigu, yu rãcati senigũ yiguĩji ĩ. ¹⁷ Mũa bũcũrã rotirise ado bajiro ucare ña: “Īre seti ña”, jũarã ĩna yija, ĩnare tuorũnũja quena, ya mua bũcũrã rotirise. ¹⁸ “Riti gotia yu”, ya yu yumasi cuni. Yu Jacu yũre cõaru cuni, “Riti gotiami ãni”, yi goti ejabũami ĩ yũre yiari, yiquĩ Jesús ĩnare.

¹⁹ Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro ĩre seniĩacã ĩna:

—¿Noju ñati mu Jacu? yicã ĩna Jesure.

Ito yijare cãdiquĩ Jesús:

—Yũre ti masibea mua. Ito yicõri yu Jacure cuni ti masibea mua. Yũre mua ti masija, yu Jacure cuni ti masiboana mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

²⁰ Dios ya wij_u ñacōri ito bajiro masare riasoquĩ Jesús. Masa ñna niyeru sãra jedori tuj_u rãgōcōri ito bajiro masare riasoquĩ Jesús. Ñre ñna ñiarotij_u ejabitic_u maji, ito bajiri sīgũj_u ñre ñiagũ maniquĩ.

Y_u warotoj_u wa masimenaji m_ua, Jesús ñ yire gaye

²¹ M_ucana masare gotig_u, ado bajiro b_usiquĩ Jesús:

—Wac_u ya y_u. Y_ure ãmabojarã yirãji m_ua. M_ua ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji m_uama. Ito bajiri y_u waroj_u wa masimena yirãji m_ua, yiquĩ Jesús ñnare.

²² Ito ñ yija t_uocōri, ado bajiro yicã judio masa:

—¿Imasiti sãa godag_u yati ãni? Ito bajiri, “Y_u warotoj_u wamena yirãji m_ua”, yami ñ, y_i gãmeri seniñari seyocã ñna.

²³ Ñna ito yija t_uocōri:

—M_ua ado jaca gãna ña. Y_uama ñmacũj_u gag_u ña. Adi sita gãna ña m_ua. Y_uama adi sita gag_u meje ña.

²⁴ Ito bajiri, “M_ua ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji m_ua”, yib_u y_u m_uare. “Ñti ña y_u”, y_u yiro bajiro y_ure m_ua t_uorũn_ubeja, m_ua ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji m_ua, yiquĩ Jesús ñnare.

²⁵ Ito ñ yija t_uocōri, ado bajiro ñre seniñacã ñna:

—Ito yijama, ¿ñim_uj_u ñasati m_u? yicã ñna Jesure. Ñna ito yija:

—“Ñti ña y_u”, y_iari m_uare goticãbojab_u y_u. ²⁶ Jaje m_uare gotiroti ñaboja y_ure. Ito yicōri, “M_uare seti ña”, y_u y_i ãmoja, jaje gotiroti ñaboja y_ure. Y_ure cōaru ñti ñami riojo gotig_u. Adi sita gãna masare y_u gotirise, ñre t_uocōri gotia y_u, yiquĩ Jesús ñnare.

²⁷ Ito bajiro ñare ñ bʉsibojarocati, “Mani Jacu Dios gaye bʉsiami ñ”, yi masibiticã ñna. ²⁸ Ito bajiri ado bajiro ñare gotiquĩ ñ:

—Yʉ ñna Masa Rĩjoru. Yucʉtẽona yʉre mʉa mʉoja, “Dios Macu ña yʉ”, yʉ yiado bajiroti yʉre ti masirã yirãji mʉa. “Imasirio tʉoĩacõri meje bʉsiñi. Ñ Jacu ñ riasoado bajiro riti bʉsiñi”, yi masirã yirãji mʉa yʉre. ²⁹ Yʉre cõaru yʉ rãcati ñami. Yʉ Jacu ñ wanʉrise gaye riti ya yʉ. Ito bajiri yʉre wagobiti-sotiami ñ, yiquĩ Jesús masare.

³⁰ Ito bajiro Jesús ñ yija tʉocõri, jãjarã masa ñre tʉorãncã.

Dios rĩa meje ñama ñeñaro yirã, yire gaye

³¹ Ito bajiri, ado bajiro gotiquĩ Jesús, judio masare ñre tʉorãncãre:

—Yʉ bʉsirise mʉa jidicãbeja, riti yʉ rãca riasotirã ñarã yirãji mʉa. ³² Ito bajiro yicõri, oca riojo ñasarise masirã yirãji mʉa. Oca riojo ñasarise tʉocõri, mʉa ñeñaro yirisere jidicãrã yirãji mʉa. Ito bajiri rãmúre moa ñsiri masa meje ñarã yirãji mʉa ñja, yiquĩ Jesús.

³³ Ito ñ yija tʉocõri:

—Abraham ñayoru janerãbatia ña gʉa. Rãmúre moa ñsiri masa ñabiti wadicu gʉa. ¿No yija, “Rãmúre moa ñsiri masa meje ñarã yirãji mʉa”, yati mʉ gʉare? yicã ñna Jesure.

³⁴ Ñna ito yija tʉocõri:

—Riti mʉare gotia yʉ. No ñeñaro yirã rãmúa ʉyʉre moa ñsiri masa ñama ñnaõna. ³⁵ Sīgũ macʉacã ñ jacʉsabatia rãca ñaguĩji. Sīgũ ñre moa ñsiri masʉama, ñ rĩa rãca ñagũ meje ñaguĩji. Sīgũ macu ñ jacu robo bajiro roti masigũ yiguĩji. ³⁶ Dios Macu ñari roti

masigũ ña yu. Ito bajiri rãmúá ujure moa ñsiri masa ñabitiroca muare yu yija, riti ñre moa ñsiri masa meje ñarã yirãji muu. ³⁷ “Abraham ñayoru janerãbatia ña muu”, yi masia yu muare. Ñ janerãbatia ñabojarãti yu busirise tuorũnabiticõri, yure sãã moa muu. ³⁸ Cuna yure ñ ñogore muare busia yu. Muu jacu ñ rotiado bajiro riti ya muama, yiquĩ Jesús ñnare.

³⁹ Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro cudicã ñna:

—Gua ñicũsabatia ñicu ñayoñi Abraham, yicã ñna, Jesure.

Ñna ito yija:

—Riti Abraham janerãbatia muu ñajama, ñ yiado bajiro yiboana muu. ⁴⁰ Oca riojo ñasarise, Dios yure ñ riasoado bajiroti muare yu riasobojarocati, yure sãã moa muu. Abraham ñayoruama ito bajiro yibitiyoñi. ⁴¹ Yure muu sãã moja, muu jacu ñ rotiado bajiroti ya muu, yiquĩ Jesús ñnare.

Ito ñ yija tuocõri:

—Jacu manoti gua jacosaromia bujana meje ña gua. Sĩgũ ñami gua jacu. Ñ ñami Dios, yicã ñna Jesure.

⁴² Ñna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Dios tu wadicõri ado ña yu. Riti muu jacu Dios ñ ñaja, yure maiboana muu. Yumasi meje wadicu yu. Dios yure ñ cõajare wadicu yu. ⁴³ ¿No yija yu busirise tu masibeati muu? Yu busirise tu ñmobeati muu. Ito bajiri itire tu masibeati muu. ⁴⁴ Muu jacu rãmúá ujũ ñami ñ. Ito yicõri ñ rã ña muu. Ito bajiri ñ ñmoro bajiroti yi ñmoa muu. Cajerojutu masare sãari masu ñañi rãmú. Oca riojo gotire wanũgũ meje ñami ñ. Ito yicõri, cojirea riojo gotigu meje ñami ñ. Ruore oca ñ gotija socagu ñari, ito bajiroti ruo gotiguñi ñ. Ñ ñami ruore jaigu, ito yicõri ruore jacu.

⁴⁵ M_{ua} jac_u ĩ ñajare, oca riojo ñasarise y_u m_uare gotibojaja, y_ure t_uor_ũn_ubea m_{ua}. ⁴⁶ “Ado bajiro ñeñaro yic_u m_u”, y_ure yig_u sīg_ũ mami m_{ua} rāca. Oca riojo ñasarise m_uare y_u gotibojaja, ¿no yija y_ure t_uor_ũn_ubeati m_{ua}? ⁴⁷ Dios ñar_ã m_{ua} ñaja, recoti Dios ocare t_uor_ũn_ur_ã yir_ãji m_{ua}. Dios ñar_ã meje ñari, y_ure t_uo _ãm_obea m_{ua}, yiquĩ Jesús ĩnare.

Abraham ñayor_u riojuajuti Cristo ĩ ñac_ãre gaye

⁴⁸ Ito yija ado bajiro c_udic_ã judio masa:

—“Samaria sita gag_u, r_ũm_ũ s_ãñag_ũ ña m_u”, m_ure g_{ua} yija, riti ya g_{ua}, yic_ã judio masa Jesure.

⁴⁹ ĩna ito yija t_uoc_õri:

—Ñej_{ua} r_ũm_ũ s_ãñag_ũ meje ña y_u. Y_u Jac_u Diore r_ũc_ub_uoa y_u. M_uama y_ure r_ũc_ub_uobe_a. ⁵⁰ Masa ĩna y_ure r_ũc_ub_uotoni wadir_u meje ña y_u. Sīg_ũ ñami masa ĩna y_ure r_ũc_ub_uore _ãmog_ũ. ĩ ñami y_ure r_ũc_ub_uomenare ti masig_ũ, ito yic_õri ĩna ñeñaro yirise waja senig_ũ. ⁵¹ Riti m_uare gotia y_u. No y_u b_usirise t_uor_ũn_ug_ũ godabic_u yiguĩji. Dios r_ãca catitĩñag_ũ yiguĩji, yiquĩ Jesús.

⁵² Ito ĩ yija t_uoc_õri, ado bajiro yic_ã judio masa:

—Iti m_ure g_{ua} t_uoja, “Riti r_ũm_ũ s_ãñag_ũ ñami”, y_i masia g_{ua}, m_ure ĩja. Abraham ñayor_u, Diore goti ĩsiri masa ñayoana c_uni goda jediñi ĩna. “Y_ure t_uor_ũn_ur_ã godamenaji”, yiboja m_u. ⁵³ ¿G_{ua} ñic_usabatia ñic_u, Abraham ñayor_u r_ẽtoro ñasag_u ñati m_u? ĩ c_uni, Diore goti ĩsiri masa c_uni goda jedicoañi ĩna. ¿Ñim_u ña y_u yati m_uáma? yic_ã ĩna Jesure.

⁵⁴ ĩna ito yija t_uoc_õri:

—Yumasiti, “Masa ñna rñcubhogu ña yu”, yu yibojaja, ñe waja ma iti. Yu Jacu ñami yure rñcubhogu, “Íti ñami gña yagu Dios”, mña yibojagu. ⁵⁵ Íre queno masibea mña. Yñama íre queno masia. “Íre masibea yu”, yu yibojaja, mña robo bajiroti socagu ñaboraja yu cñi. Yñama, queno masisacõa íre. Í yiro bajiroti cñdia yu. ⁵⁶ Mña ñicñsabatia ñicu Abraham ñayoru, “Co rñmñ ejagu yiguñji Cristo”, yirocñ wanñ yuñi. Adi sitajñ yu ejaja ticõri, wanñsacõquĩ ñ, yiquĩ Jesús judio masare.

⁵⁷ Ito ñ yija tñocõri, ado bajiro yicã ñna Jesure:

—Bucñgu meje ña mñ maji. Cincuenta rodori tñjabea mñ maji. Ito bajibojarocati, ¿no yija, “Abraham ñayorñre ticñ yu”, yati mñ? yicã ñna.

⁵⁸ ñna ito yijare:

—Riti mñare gotia yu. Abraham ñayoru ñ ñaroto riojñajñ, ñacãcñ yu, yiquĩ Jesús ñnare.

⁵⁹ Ito ñ yija tñocõri, gñta ñmicã íre rearona. ñna ito yijare, “Ito baja”, yì masia manoti ñna watoti budicoaquĩ Jesús, Dios ya wire budigo wacñ.

9

Cajea macñ rujeañre Jesús ñ yisiore gaye

¹ Ito yija bero bñsa Jesús rãca gña rñgõ ucuroca sñgñ cajea macñ rujeañre ti bñjaquĩ Jesús. ² Gña Jesús rãca riasotirã ado bajiro seniñacñ Jesure:

—Gñare riasogu, ¿no yija cajea macñ rujeayijari ñni? ¿ñ jacñsabatia ñna ñeñaro yire waja ito bajiro rujeayijari ñ? ¿ñmasi ñeñaro yire wajati bajiyijarite? yicñ gña Jesure.

³ Ito bajiro gña yijare:

—Īmasi ñeñaro yire waja meje, ito yicōri ĩ jacuſabatia ĩna ñeñaro yire waja meje ito bajiro rujeañi añi. Dios ĩ masirise masa ĩna titoni, ito bajiro rujeañi añi. ⁴ Ɔmua ña maji. Ito bajiri yure cōaru ĩ rotiado bajiroti moagũ ya yu. Yoari mejeti rãioro yiroja. Noajua moa masimena yirãji itocō. ⁵ Busurise rucoꝝu ña yu. Ito bajiri adi macãrucãro yu ñaroca, masa ĩna tuo masiroca ya yu maji, yiquĩ Jesús.

⁶ Ito bajiro yi t̄iocōri, jacaju go eocũquĩ ĩ. Sitare jabeto ide yiquĩ ĩ itina. Ito yicōri, cajea macure itina tuquĩ ĩ, ĩ ya cajeare. ⁷ Ito bajiro yi t̄iocōri, ado bajiro rotiquĩ cajea macure:

—Siloé wame cutirita masa ĩna guaritaju wasa. Itoju ejaçōri, mu ya cajeare gōna coeba, yiquĩ Jesús cajea macure. “Cōaru”, yireoni ña Siloé wame.

Jesús ĩ gotija tuocōri, ĩ gotiro bajiroti coegu waquĩ cajea macu. ĩ coe t̄ioja bero t̄adi ejaꝝu ticoaquĩ ĩ ĩja. ⁸ ĩ ñarã, ĩre tigoana cani ado bajiro yicã ĩna:

—“Yure ti maicōri, yure jabeto ĩsiña”, ¿yi rujicacu meje ñati añi? yicã ĩna.

⁹ —Īti ñami, yicã coriarã.

—Ī meje ñami. ĩ robo bajiguti ñami ñarea, yicã gãjerã.

Īna ito yija tuocōri, ĩmasiti ado bajiro yiquĩ:

—Īti ña yu, yiquĩ ĩ.

¹⁰ Ito ĩ yijare, ado bajiro ĩre seniñacã masa:

—¿No bajiro yicōri, cajea tiati mu? yicã ĩna ĩre.

¹¹ Īna ito yijare:

—Sĩgũ Jesús wame cutigu ĩ ya go idena sita ide yicōri, yure cajea tumi ĩ. Iti tucōri, ado bajiro

rotimi yure: “Siloé wame cõtirita wacõri, coeba”, yimi yure. Itira ejacõri yu ya cajea gõna coebu yu. Ito bajiro yu yirocati ruyucoaju yure, yiquĩ ã.

¹² Ito ã yija tucõri, ado bajiro ãre seniãacã masa:

—¿Noju ñaguñida mure ito bajiro yiru? yicã ãna.

Ïna ito yija tucõri:

—Ba, masibea yu, yiquĩ cajea macu ñagoru.

Cajea macure ãna seniãa josare gaye

¹³ Ito ã yija tucõri, fariseo gaye tucõarã tare cajea macu ñabojare ãmi wacã ãna. ¹⁴ Ï ya go idena cajea macure Jesús ã yisiora rumu, tujacãra rumu ñacu.

¹⁵ Cajea macu ñabojare ãna ãmi ejaja ticõri, ado bajiro ãre seniãayjarã fariseo gaye tucõarã:

—¿No yicõri cajea tiati mu mucana? yiyjarã fariseo gaye tucõarã.

Ito bajiro ãna seniãaja tucõri:

—Go idena sitare ide yicõri, yu ya cajeare tuquĩ ã. Iti yu coeja bero tia yu ãja, yiyju ã.

¹⁶ Ito ã yija:

—Mure ito bajiro yiru, Dios yagu meje ñaãni. Tujacãra rumure rucubobisĩ ã, yiyjarã ãna.

Gãjerãma ado bajiro yiyjarã:

—Ñeñaro yigu ã ñaja, tiyamani yibitiboru ã, yiyjarã gãjerã.

Ito bajiri ricati riti tucõayjarã ãna fariseo gaye tucõarã. ¹⁷ Ito yijare mucana tucõ seniãayjarã ãna, cajea macu ñagore:

—¿Mũama no bajiro tucõati, mu cajea tiroca yure? yiyjarã ãna.

Ïna ito yija tucõri:

—Diore goti ãsiri masu ñaguñji, ya yuama, yiyju ã.

18 “Cajea macu rujearu mucana tãdi cajea tiru ñami”, yi ãmobisijarã ñna judio masa ujarã. Ito bajiri cajea macu jacusabatiare ji ñucayijarã ñna. 19 Ñna ejaja ticõri, ado bajiro ñnare seniñayijarã ñna:

—¿Mũ macuti ñati ãni, cajea macu rujearu? ¿No yija cajea macu ñabojaruati adocãta tiati? yiyijarã ñna, i jacusabatiare.

20 Ñna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiyijarã ñna:

—Gua macu, cajea macu rujearuati ñami ãni. 21 Ito bajiro i tija, ito yicõri ñre cajea tiroca yirũre masibebea gua. Ñre seniñate mua. Bũcũgu ñami ñja, ñmasiti gotigũõcũ ñami, yiyijarã i jacusabatia.

22 Judio masa ujarãre güirã, ito bajiro yiyijarã i jacusabatia. “Jesús ñami Cristo, Dios i cõaru”, yirãre rëorã ya manĩ mucana minijuara wijũ ñna sãjame yirona, yi tuoña yucãyijarã judio masa. 23 Ito bajiri ñnare güirã, “Bũcũgu ñami, mũamasiti ñre seniñaña”, yiyijarã cajea macu ñabojaru jacusabatia.

24 Ñna ito yija tuocõri, cajea macu ñabojaruati ji ñucayijarã judio masa ujarã mucana:

—Dios i tiro riojo, riojo guare gotiya. “Mũre yisiorũ, ñeñaro yi jaigũ ñaña”, yi masia gua, yiyijarã ñna.

25 Ñna ito yija tuocõri:

—“Ñeñaro yigũ, ñeñaro yigũ meje ñaguñi”, yi masibebea yũ. Adi riti masia yũ, cajea macu ñacu yũ maji. Adocãtama yũ cajea tia ñja, yiyijũ i.

26 Ito i yija tuobojaruati mucana tãdi seniñayijarã ñna:

—¿No bajiro mũre yicati i, mũ titoni? yiyijarã ñna ñre.

27 Ñna ito yijare:

—M̄are goticãbojabu yu. Yure tuorũnubea m̄a. ¿No yija m̄cana t̄di gotire ãmoati m̄a? ¿M̄a c̄ni ãre oca tuo s̄ya ãmoati? yiyijũ ã judio masa ujarãre.

²⁸ Ito bajiro ã yija tuocõri, ãre busi tudiyijarã ãna:

—Ëre oca s̄yaḡu ya m̄. Moisés ñayoru ocare s̄ya ḡama. ²⁹ “Moisés ñayorure busiñi Dios”, yi tuoãa ḡa. M̄are yisorureama masibea ḡa. “Ito gaḡu ñaguñi ã”, yi masibea ḡa ãreama, yiyijarã ãna.

³⁰ ãna ito yija tuocõri, c̄diyijũ ã:

—Yu ya cajea ã yisiorẽ ñabobarocati, “Ito wadiru ñaguñi ã”, yi masibea m̄a. M̄a ãre ti masibeja bujatobea yu. ¿No yija ãre ti masibeati m̄a? M̄a ãre ti masibeja queno tuo masire ma yure. ³¹ “Ñeñaro yirãre tuobiqũji Dios. Ëre r̄c̄b̄uocõri, ã ãmoro bajiro yirãre riti tuoḡu yiguñi Dios”, yi tuoãa mani. ³² “Cajea mac̄u rujeare ã tiroca yĩni s̄gũ”, yire gaye tuo ya manic̄u. ³³ ãni yure yisoru, Dios tu wadiru meje ã ñaja, yure no yibitoru, yiyijũ ã.

³⁴ Ito ã yijare:

—Ñeñaro yi jaiḡu rujeare ña m̄. “Ënare riasoc̄ja yu”, ¿yi tuoãati m̄, ḡare? yiyijarã ãna cajea mac̄u ñabobarure.

Ito yicõri, ãre bucõayijarã ãna, ãna minijuari wijũ ñagũre.

“Dios oca tuorũnubena cajea mana robo bajirã ñama”, yire gaye

³⁵ Cajea mac̄u ñabobarure ãna bucõare gaye tuo bujac̄u ḡa Jesús rãca. Ito bajiri ãre ti bujacõri, ado bajiro ãre yiquĩ Jesús:

—¿Dios Mac̄ure tuorũnubati m̄? yiquĩ Jesús ãre.

³⁶ Ito ã yija:

—Yu ʘju, yure gotiya. “Ī ñami”, yiya yure, ĩre tʘorǎnʘocʘ ya, yiquĩ ĩ Jesure.

³⁷ Ito ĩ yija, ado bajiro ĩre cʘdiquĩ Jesús:

—Īre ticācʘ mʘ. Adocāta mʘ rāca busigu, ĩti ña yʘ, yiquĩ Jesús ĩre.

³⁸ Ito ĩ yija tʘocōri, Jesús riojo rijomunigāna ñini rūjũquĩ ĩ, ĩre rǘcʘbʘogʘ. Ito bajiro yicōri:

—Mʘre tʘorǎnʘa yʘ ʘju yʘ, yiquĩ ĩ.

³⁹ Ito yija bero, ado bajiro yiquĩ Jesús masare:

—“Āna ñama yure cʘdirā. Āna ñama yure cʘdimena”, yi busirocʘ wadirʘ ña yʘ. Cajea mana robo bajirā ñama Dios oca tʘo masimena. Ito bajiri ĩnare ĩna tʘo masiroca yigʘ yigʘja yʘ. “Queno masirā ña gʘa”, yibojarāreama, ĩna tʘo masibitiroca yigʘ yigʘja yʘ. Ito bajiri tʘo masibiticōri, cajea manare bajiro bajirā ñarā yirāji ĩna, yiquĩ Jesús ĩnare.

⁴⁰ Ito ĩ yija tʘocōri, ito ñarā coriarā fariseo gaye tʘoĩarā seniĩacā ĩna Jesure:

—“Tʘo masibiticōri, cajea manare bajiro bajirā ña mʘa”, ¿yati mʘ gʘare? yicā ĩna Jesure.

⁴¹ ĩna ito yija:

—Tʘo masimena mʘa ñaja, seti cʘtirā meje ñaboana mʘa. “Queno masirā ña gʘa”, mʘa yire waja, seti cʘtirā ña mʘa, yiquĩ Jesús ĩnare.

10

Ovejare coderi masa oca

¹ Mʘcana masare riasosʘogʘ ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti mʘare gotia yʘ. No oveja ĩna ñari sānimʘ ĩna ya soje sājabicʘ, gaje dʘja jore sājagũ rʘocōri rinigũ

ñami ñocũ. ² Ñna ya soje sãjagũama, ñnare tirũnucõri codegũ ñami. ³ Ovejare tirũnũri masũ ñ sãjatonĩ ñre soje jana ñsigũ yiguĩji soje coderi masũ. Ñ sãjaroca ñ ya ocare tũo masirã yirãji ñ ya oveja. Ñ ya ovejajũare ti masicõri, wamena ñnare ji bucõagũ yiguĩji ñ. ⁴ Ñnare bucõa jeocõri, ñna riojũa ñnare tũa ũmatãgũ yiguĩji ñ. Ñ ya ocare tũo masicõri, ñre sũyarã yirãji ñna. ⁵ Ñ oca ñna tũo godo weobejama ñre sũyamena yirãji ñna. Ñ ya ocare tũo masibiticõri, ñre rudirã yirãji ñna, yiquĩ Jesús masare.

⁶ Riasore oca ñnare goti masioquĩ Jesús. Ito bajibojarocati itire tũo masibiticã ñna.

Bũto masare codegũ ñami Jesús, yire gaye

⁷ Ito yija mũcana tũdi gotiquĩ Jesús ñnare:

—Riti mũare gotia yũ. Yũ ñna soje, oveja ñna sãjari soje bajiro bajigũ. ⁸ Yũ riojũa wadiana ñnarocõti, rũori masa ito yicõri riniri masa cũni ñnañi ñna. Ito bajiri yũ ya oveja mesare tũorũnũbisijarã. ⁹ Yũ ñna soje bajiro bajigũ. No yũna sũoriti sãjagũ, ñre masogũ yigũja yũ. Ado bajiro bajigũ yiguĩji ñocũ: Oveja ñna ñnari sãnimũju sãjacõri, mũcana tũdi, budi, yi ñagũ, ñagũ yiguĩji ñocũ. Queno wanũ quenagũ yiguĩji ñ. Ito yicõri, quenari wese ñ baroti bũjagũ yiguĩji ñ. Ito bajiro bajirã ñnarã yirãji yare boca ãmirã. Ñnare tirũnũgũ yigũja yũ.

¹⁰ Riniri masũ ñ ejaja, rinicõri sãgũti ejagũ yiguĩji ñ. Ito yicõri, ruyuriogũti ejagũ yiguĩji ñocũ. Yũama masa ñna catitĩñaroca yigũ wadirũ ñna yũ. Ito yicõri, ñe ruyabeto queno ñna ñaroca yigũ wadirũ ñna yũ. ¹¹ Yũ ñna ovejare queno coderi masũ. Yũre tũorũnũrãma yũ ya oveja bajiro bajirã ñnarã yirãji.

Y_u ya oveja bajiro bajirãre goda ĩsiroc_u ñacã y_u.
 12 Sĭgũ waja b_ujaroc_u ĩ moaja, queno oveja coderi
 mas_u meje ñaguĭji ĩocã. Buyairo ĩ ejaja ticõri, ove-
 jare wagog_u yiguĭji ĩ. ĩ ya oveja meje ĩna ñajare,
 ĩnare wagog_u yiguĭji ĩ. Ito bajiri buyairo ejacõri,
 ovejare ñiagũ yiguĭji, ito yicõri ĩnare ĩo bateg_u yiguĭji
 ĩ. 13 Waja b_ujaroc_u riti sĭgũ ĩ moaja, ovejare wagog_u
 yiguĭji ĩ, ĩ ñarã meje ĩna ñajare. ĩnare maigũ meje
 ñari ĩnare ĩ wagoja no yimenaji ĩre, yi riasoquĭ Jesús
 masare.

14-15 'Y_u ña ovejare queno coderi mas_u. Y_u Jac_u
 y_ure ĩ masiro bajiroti, y_u c_uni ito bajiroti ĩre masia.
 Ito bajiroti y_u ya ovejare ti masia y_u. ĩnaj_ua c_uni ito
 bajiroti y_ure ti masiama ĩna. Y_u ya ovejare goda
 ĩsiroc_u ñacã y_u. 16 Adi sãnim_u gãna meje ñama gãjerã
 y_u ya oveja. ĩna ñama gãjerã masa. ĩnare c_uni ãmigũ
 yig_uja y_u. ĩna c_uni y_ure c_udirã ñama ĩna. Co r_um_u
 co sãnim_uti ñarã yirãji ĩna. Ito yicõri, y_u sĭgũti ñagũ
 yig_uja ĩnare coderi mas_u, yiquĭ Jesús masare.

17 'Godag_u yig_uja y_u, m_ucana t_udi catiroc_u. Ito
 bajiro y_u yijare y_u ñarã catitĩñarã yirãji Dios rãca.
 Ito bajiri y_u Jac_u b_uto y_ure maiami. 18 Masama
 y_ure sĭamena yirãji. Y_umasiti y_u ãmoro bajiroti
 masare yiari goda ĩsigũ yig_uja y_u. Masare yiari y_u
 goda ĩsi ãmoja, iti ña y_u ãmoro bajiro y_u yiroti. Ito
 yicõri, m_ucana t_udi y_u cati ãmoja cati masigũ ña y_u.
 Ito bajiro y_u yi masitoni y_ure cũquĭ y_u Jac_u, yiquĭ
 Jesús masare.

19 Ito bajiro ĩ yija t_uocõri, judio masa _ujarã ricati
 riti t_uoĭacã ĩna ĩja. 20 Coriarã jãjarã ado bajiro yicã:

—Rũmũ sãñagũ, mec_uri mas_u ĩ ñabojarocati, ¿no
 yija masa ĩre t_uorũn_uati? yicã ĩna.

21 Gãjerãma ado bajiro yicã ãna:

—Rũmú sãñagũ ã ñaja, ito bajiro busibitiborũ ã. Ito yicõri, rãmú sãñagũ ã ñaja, cajea mana ãna tiroca yibitiborũ, yicã ãna.

Jesure judio masa ãna ãmobitire gaye

22 Iti rumãri juebucũ ñacũ. Jerusalénjũ Dios ya wi cajero ãna cudabiare basa, mũcana tũdi tũõiarã basa menicã ãna. 23 Ide ñurajũ roca, Salomón wame cutiri ñajajũare Dios ya wĩjũ sãja wacũ gũa Jesús rãca. 24 Ito bajiro gũa baji ñaroca Jesure gãni biacõri, ãre seniãcã judio masa:

—¿Nocãta, “Í meje ñami ã. Íti ñami”, mũre yi masirã yirãjida gũa? Cristo Dios ã cõarũ mũ ñaja, adocãtati riojo gũare gotiya, yicã ãna Jesure.

25 ãna ito yija tũocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Mũare goticãbojacũ yũ. Ito bajibojarocati yũre tũorũnũbiticũ mũa. Yũ Jacũ ã rotirisena jaje mũare ãbojacũ yũ. Itire ticõri, “Íti ñami”, yi masirũjabojacũ mũare. 26 Yũ ya oveja meje ñari, yũre tũorũnũbea mũa. Canũ mũare yũ goticato bajiroti bajia. Yũ ñarã meje ñari, yũre tũorũnũbea mũa, ya yũ mũare. 27 Oveja ãna ñjũ ocare ãna tũo masiro robo bajiro, yũ ñarã yũre tũo masiama ãna. Yũ canĩ ãnare ti masia. Ito yicõri yũre sũyarã yirãji ãna. 28 ãna catitĩñaroca ya yũ. Ito bajiri coji godacoa yimenaji ãna. Sĩgũjũa yũ rũcorãre ãmabicũ yiguĩji. 29 ãnare yũ rũcotoni yũre cũquĩ Cũna. Nijũa ã rẽtoro sẽogũ maquĩji. Ito bajiri sũgũjũa yũ rũcorãre ãma masigũ maquĩji ãja. 30 Yũ, ito yicõri yũ Jacũ rãca riti ña gũa, yiquĩ Jesús judio masare.

31 Ito yija mũcana ãre rearona gũta ãmicã ãna.

32 ãna ito yija ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ãnare:

—Y_u Jac_u ĩ masirisen_a s_uoriti jaje m_ua tiro riojo quenarise yibojac_u y_u. ¿Disej_ua queno y_u yire waja y_ure g_uta rear_ã yir_ãjida m_ua? yiquĩ Jes_us ĩnare.

³³ ĩ ito yijare ado bajiro c_udic_ã judio masa:

—M_u queno yire wajare meje m_ure g_uta rear_ã yir_ãji g_ua. M_u ya ocana Diore m_u b_usiture waja m_ure rear_ã yir_ãji g_ua. G_ua robo *ũmugũ* ñabojaguti, “Dios ña y_u”, yiboja m_u, yic_ã ĩna Jesure.

³⁴ ĩna ito yijare Jes_us ado bajiro yiquĩ:

—“Y_u bajiroti bajir_ã ña m_ua c_uni”, yĩni Dios, yi ucare ña m_ua ñic_usabatia ĩna rotire. ³⁵ “Dios oca ri-ojo ñasarise ña”, yi t_uoĩa mani. ĩ oca t_uor_ũn_uanare, “Y_u bajiroti bajir_ã ña m_ua c_uni”, yĩni Dios ĩ oca tutina. ³⁶ Y_ure besec_õri adi sitaj_u y_ure c_õaquĩ Dios. Ito bajiri, “Dios Mac_u ña y_u”, y_u yijare, ¿no yija, “Diore b_usitua m_u”, yati m_ua y_ure? ³⁷ Y_u Jac_u ĩ yiro bajiro y_u yibeja, y_ure t_uobesa. ³⁸ Y_u Jac_u ĩ yiro bajiro y_u yija, y_ure t_uor_ũn_ubitibojar_ãti, y_u yigore tic_õri, “Riti gotiami”, yi t_uoĩar_uja m_uare. Ito bajiri, “Y_ure bajiroti *u*si c_utig_u ñami y_u Jac_u. Y_u c_uni ĩre bajiroti *u*si c_utia”, y_u yija, “Riti gotiami”, yi masir_uja m_uare coji b_usati, yiquĩ Jes_us ĩnare.

³⁹ Ito ĩ yija t_uoc_õri, m_ucana ĩre ñia *ãm*obojac_ã ĩna. Jesuj_uama rudicoaquĩ.

⁴⁰ Rudi wac_õri, Jord_ãn wame c_utirisa sid_uja waquĩ Jes_us m_ucana. ĩre baba c_uti wac_u g_ua c_uni. Itoj_u ejac_õri, Juan ĩ id_ẽ gu ñacati_u tujaquĩ Jes_us.

⁴¹ J_ãjar_ã masa ĩre tir_ã ejac_ã. ĩre tic_õri, ado bajiro yic_ã ĩna:

—Tiyamani ĩobitibojaguti, *ã*ni gaye ĩ gotire gaye, riti goti_{ñi} Juan, yic_ã masa.

⁴² Itoj_u Jes_us ñaroca j_ãjar_ã ĩre t_uor_ũn_uc_ã masa.

11

Lázaro ï godare gaye

¹ Sīgũ ñañi ñarise cōgũ. Ì wame cutiquĩ Lázaro. Ì ñarã romia ñacã María, gajeo Marta. Ìna ñacã Betania gãna. ² Iso María ñacõ Jesús ya gubore queno sutì quenarise jio gugoro. Jiocõri iso ya joana weja carogoro ñacõ iso, Lázaro ocabajio. ³ Lázaro Ì cõja ticõri, Ì ñarã romia Jesure oca cõañi Ìna:

—Gua Ujũ, mũ baba Lázaro cõ ñami, yì oca cõañi Ìna Jesure.

⁴ Iti oca tũocõri ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Adi ñarise Ìre ruyuriobetoja. Godarocũ meje cõ ñaguĩji Ì. Ado robojũa bajia. “Rẽtoro ñasagu ñami Dios, ito bajiroti rẽtoro ñasagu ñami Dios Macũ cuni”, masa Ìna yì rũcũbotoni, cõ ñaguĩji Lázaro, yiquĩ Jesús.

⁵ Lázaro, Ì ocabajirã romia María, Martare cuni tũo maiñi Jesús. ⁶ “Cõ ñami Lázaro”, yire oca tũobojaguti wabitiquĩ Jesús maji. Gua ñarijũ jũa rũmũ ñacõacũ gua Jesús rãca maji. ⁷ Jũa rũmũ bero gua Ì rãca riasotirãre ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Ita mũcana Judea sitajũ. Lázaro Ì ñarojũ wato mani, yiquĩ Jesús guare.

⁸ Ito Ì yija tũocõri:

—Canũ busati itojũ gãna judio masa mũre gũtana rea sĩa ãmobjañi Ìna. ¿Itojũ tũdi ware tũoĩati, guare riasogũ mũ? yì seniĩacũ gua Jesure.

⁹ “Yũre Ìna sĩarotijũ ejabea maji”, yirocũ ado bajiro cũdiquĩ Jesús guare:

—Uũmũ co uũmũ doce hora busurise ña. Ito bajiri sīgũ Ì wa ucuja jũatabiquĩji iti busujare. Macãrucũro busurise iti ñajare ti masigũ yiguĩji. Ito

bajiri j̄atatabiquĩji ĩ ẽm̄na ñajare. ¹⁰ Ñami ĩ wa ucuja j̄ataḡa yiguĩji, busurise iti manijare, yiquĩ Jesús ḡare.

¹¹ Itire goticõri m̄cana gaje gotiquĩ Jesús ḡare:
—Mani baba Lázaro canicoaguĩji. Ito bajiri ĩre yujioḡa waja ȳa, yiquĩ Jesús.

¹² Ito ĩ yija t̄ocõri:
—Ḡa Ɔ̄j̄a, ĩ canija quena ña ĩre. Tujacoaḡa yiguĩji ĩ, yic̄a ḡa Jesure.

¹³ “Caniḡũ yiguĩji”, Jesús ĩ yija, “W̄ajore, yiguĩji Jesús”, yire masic̄a ḡa. Ito bajiro ḡa t̄oĩabojarocati, Jesuama, “Godacoami”, yireoni yiḡa yiñi ĩ. ¹⁴ “Ȳre queno t̄o masibeama ĩna”, yi t̄oĩacõri, riojo ḡare gotiquĩ Jesús ĩja:

—Lázaro godacoami ĩja. ¹⁵ Queno yiḡati ĩ t̄j̄a ñabisija ȳa. Ito bajicõri ȳre t̄or̄ũnr̄ã yirãji m̄a. “Riti Dios Mac̄a ña m̄a”, ȳre yi r̄uc̄b̄orã yirãji m̄a. ĩ t̄a ita ĩja, yiquĩ Jesús ḡare.

¹⁶ Sīḡũ Jesús r̄ãca riasotiḡa, ḡa r̄ãca gaḡa Tomás wame cutiquĩ. “S̄ũr̄ar̄a”, yic̄a ḡa ĩre. Ado bajiro yiquĩ ĩ, ḡaj̄are:

—Ita mani c̄ni. Jesús r̄ãcati godana mani c̄ni, yiquĩ Tomás ḡa ĩ baba mesare.

Ȳa ña masa t̄udi catiroca yiḡa, Jesús ĩ yire gaye

¹⁷ Betaniaj̄a ḡa ejaroca, “J̄aria r̄um̄uri t̄ja Lázare ĩna yujeja bero”, yicã masa, ḡare gotirã.

¹⁸ Jerusalén rocaj̄a b̄usa ñac̄a Betania. Coji cõre ḡdarecocõ ñac̄a Betania. ¹⁹ Ito bajiri j̄arã Jerusalén ḡana judio masa ejacã Lázaro ĩ godaja otirã. “B̄jato baja, m̄a r̄j̄or̄a ĩ godaja”, yi María, Martare c̄ni guañagõ otirã ejacã ĩna. ²⁰ “Wadiami Jesús”, yire oca t̄ocõri, ĩre bocago ejacõ Marta.

Maríama ejabiticō. Wijū ñacōañi iso. ²¹ Jesús tujū ejacōri ado bajiro yicō Marta:

—Yū Ūjū, mū iti rāmū busa ado mū ñajama, bai godabitiborū ĩ. ²² “Ī godaja bero ñabojarocati, no Diore mū senija, ito bajiroti mure ĩsigū yiguñji Dios”, yi tūoĩa yū, yicō Marta Jesure.

²³ Iso ito yija tūocōri:

—Mū rñjorū tūdi catigū yiguñji, yiquĩ Jesús isore.

²⁴ Ito ĩ yija:

—Riti gotia mū. Sūsari rāmū masare tūdi ĩna catiroca Dios ĩ yiri rāmū, tūdi catigū yiguñji bai, yi tūoĩa yū, yicō Marta Jesure.

²⁵ Iso ito yija tūocōri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yū ña tūdi masa ĩna catiroca yigū. Ito yicōri yuti ña catitñare rucogū. No yure tūorūnugūti catitñagū yiguñji. Godabojagūti tūdi catigū yiguñji ĩocū ĩja, yiquĩ Jesús isore. ²⁶ Mucana tūdi yū ejari rāmū, yure tūorūnū ña yucārā catitñarā yirāji ĩna. Godamenaji ĩna. ¿Itire tūorūnūati mū cūni? yi seniñaquĩ Jesús Martare.

²⁷ Ito ĩ yija tūocōri:

—Yū Ūjū, mū yiro bajiroti bajia. Mūti ña Cristo, Dios ĩ cōarū. Mūti ña Dios Macū, adi macārucārojū wadirū. Itire tūorūnūa yū, yicō iso Jesure.

Lázaro ya masari cuma tū Jesús ĩ otire gaye

²⁸ Iso ito yija bero iso rñjoro Maríare jigo wacō Marta. Iso tū ejacōri, ado bajiro Maríare goti rudi-yijo iso:

—Manire riasori masū ito ñami. “Wadijaro”, yimi mure, yiyijo Marta iso rñjorore.

²⁹ Iso ito yiroca riti wūmucōri, Jesure tigo wadiñi María. ³⁰ Cūtojū ejabiticū gūa Jesús rāca maji.

Marta iso bocacatojuti ñacu gña maji. ³¹ María rãca ñañi judio masa, iso yagu godajare otirã. Ejori iso wamwaja waja ticõri, isore sũya wadiñi ñna cuni. “Masari cumajũ otigo wagõji”, yi tũõari seyoñi ñna.

³² Gña tũ ejacõri Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũcõ María. Ito yicõri ado bajiro ñre bũsicõ iso:

—Yũ Ujũ, mũ iti rãmũ bũsa mũ ado ñajama, bai godabitiborũ, yicõ iso Jesure.

³³ María iso otija ticõri, iso rãca wadiana judio masa ñna otija ticõri, bojori bũjaquĩ Jesús cuni. Ito bajiri ñ ya usijũ bũto bojori bũja ñaquiĩ Jesús. ³⁴ Ado bajiro ñnare seniãaquĩ Jesús:

—¿Nojũ ñre yujeri mũa? yi seniãaquĩ Jesús.

Ito ñ yija tũocõri:

—Adojũa tigũ waya mũ, yicã ñna Jesure.

³⁵ ñna ito yija tũocõri, otiquĩ Jesús ñja. ³⁶ Jesús ñ otija ticõri, ado bajiro yicã judio masa:

—Tite mũa. Lázare bũto tũo mairi seyoami ñ, yicã ñna.

³⁷ Gãjerã coriarãma ado bajiro yicã ñna:

—Cajea tibicũre yisiogũ ñabojaguti, ¿no yija Lázaro ñ godabitiroca yibisijari ñ? yicã ñna coriarã.

Lázare tũdi ñ catiroca Jesús ñ yire gaye

³⁸ Mũcana Jesús bojori bũjaguti eja rũgũquĩ, masari cuma tũjũ. Gũta toti ñacu godarũre ñna cũrajũ. Iti soje gũtana biare cãtica. ³⁹ Ito yija ado bajiro rotiquĩ Jesús:

—Itiga gũtagã ãmigoya, yiquĩ Jesús.

Ito ñ yija tũocõri, ado bajiro yicõ Marta, godarũ ocabajio:

—Jũaria rãmari tũja ñ godaja bero. Bũoro ãniguĩji ñja, yicõ iso Jesure.

40 Iso ito yibojarocati:

—Yure ma tʰorũnaja, rētoro ñasarise Dios gaye tigo yigoja ma, mare gotibu ya, yiquĩ Jesús isore.

41 “Gũtagã ãmicãña”, Jesús ĩ yija tʰocõri, gãtagãre ãmigocã masa. Ito yija macãrcãrojure ti mʰocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Cuna, queno ya ma. Yure tʰoa ma. 42 Yma masia, coji rayabeto yure tʰosotia ma. Ito bajibojarocati adi sita gãna mare ñna tʰorũnatonı, ñna tiro riojo ma rãca busia ya. “Dios ĩ cõaru ñami ãni”, ñna yitoni, ma rãca busia ya, yiquĩ Jesús, Diore busia.

43 Iti goti tĩogãti awasãquĩ Jesús ĩja:

—Lázaro, budi waya adoja, yiquĩ Jesús.

44 Ñna yujebojaruti budiquĩ Lázaro ĩja. ĩ ya ricari, ito yicõri ĩ ya rujure cani sayana dũrea biarũ ñaquĩ ĩ. Gãbori cani, ĩ ya rijoga cani saya werona biarũ ñaquĩ. Ruyubicũ ñaquĩ ĩ. Ito bajiri ado bajiro masare rotiquĩ Jesús:

—Ñre õjaña, ĩ watoni, yiquĩ Jesús.

Jesure ñiarona ñna canĩre gaye

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

45 Ito bajiro Jesús ĩ yija ticõri, jãjarã judio masa Mariare baba cutiana Jesure tʰorũncã ñna ĩja. “Riti Dios ĩ cõaru ñami ãni”, yi tʰorũncã ñna ĩja.

46 Gãjerãma fariseo gaye tʰoĩarãre tirã wacã ñna. Ñna tũja ejacõri, Jesús ĩ ĩogore ñnare gotiyijarã ñna.

47 Ñna ito yijare, fariseo gaye tʰoĩarã, paia ujarã rãca, ujarã ñasarã rãca minijuayijarã. Ito yicõri ado bajiro busiyijarã ñna:

—¿No bajiro yirujati mani? Jaje tiyamani ĩogũ ñami ãni. 48 Ñre mani camotabeja, masa jeyaro

Īre t̄or̄un̄er̄ā yir̄āji. Īna ito yija ticōri, mani ya minijuara wire ruyurior̄ā wadir̄ā yir̄āji romano masa. Ito yicōri manire c̄ni ruyurior̄ā wadir̄ā yir̄āji Īna, yi gāmeri b̄s̄iyijar̄ā Īna.

⁴⁹ Iti rodore paia ɱj̄u Caifás wame c̄tiḡu ñaquĩ. Īnare ado bajiro gotiyij̄u ĩ:

—Masir̄ā meje ña m̄ua. ⁵⁰ Sīḡu mani jeyarore yiari ĩ goda ĩsija quena. Mani jeyarore ĩna ruyuri-oja quenabetoja, yiyij̄u Caifás.

⁵¹ Paia ɱj̄u ñari, ĩmasirio t̄oĩacōri meje yiyij̄u Caifás. Ī masia mani ito bajiro ĩ b̄s̄iroca yiyij̄u Dios ĩre. Ito bajiro ĩ b̄s̄ija, ijaj̄u bajiroti gaye b̄s̄iyij̄u ĩ. “Judio masa ñajedirore goda ĩsiḡu yiguĩji Jesús. ⁵² Īnare riti meje goda ĩsiḡu yiguĩji ĩ. Dios ĩ beseana di sita gāna r̄yabeto manire goda ĩsiḡu yiguĩji ĩ. Sīḡu r̄iare bajiro mani ñatoni manire goda ĩsiḡu yiguĩji Jesús”, yiḡu bajiro yiyij̄u ĩ Caifás. ⁵³ Iti ram̄arinati, “¿No bajiro Jesure s̄iar̄ajati mani?” yi b̄si ñayijar̄ā judio masa ɱjar̄ā.

⁵⁴ Ito bajiri masa ĩna tiro riojo wa ucubitiq̄uĩ Jesús ĩja. Judea sita Jesús ĩ wagoja, ĩre s̄ya wac̄u ḡua c̄ni. Efraín wame c̄tiri c̄to wac̄u ḡua. Yuc̄u mano t̄uj̄u ñac̄u iti c̄to. Itoj̄u tujac̄u ḡua Jesús r̄āca.

⁵⁵ Ȳu ñar̄ā judio masa pascua basa ĩna menirototo jabeto r̄yayij̄u. Ito bajiri masa jājar̄ā wayijar̄ā Jerusalén̄j̄u. Pascua basa rioj̄ua ĩna ñeñaro yirise coe rotir̄ā ejayijar̄ā ĩna. ⁵⁶ Itoj̄u ejacōri, Jesure āmabojayijar̄ā ĩna. Dios ya wij̄u ejacōri ado bajiro gāmeri seniñayijar̄ā ĩna:

—¿No bajiro t̄oĩati m̄ua? ¿Basa tiḡu ejaḡu yiguĩjida m̄uaca? Ejabic̄u yiguĩji gajea, yi gāmeri b̄s̄iyijar̄ā ĩna.

⁵⁷ Fariseo gaye tũoñarã, paia ujarã cuni, “Jesure maa ti bujaja, guare gotiba. Ñre ñiarona ya gaa”, yi gotiyijarã ñna masare.

12

*Jesús ya gubore sutirise María iso jio gure gaye
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)*

¹ Coga ãmojeno rumuri pascua basa ñna menirotio riuja Betania wame cutiri cutoju wacu gaa Jesús rãca. Iti cuto ñacu Lázaro ñ ñaro. Ito ñacu Lázarore mɛcana tũdi ñ catiroca Jesús ñ yiraju. ² Jesús ñ ejaja ticõri, ñre rãcubhorã ñre bare meni ñsicã Lázaro ñ ocabajirã romia. Marta ñacõ guare bare jeogo. Lázaro cuni gaa rãca ba rujiqũ ñ. ³ Gaa baroca úye queno suti quenarise nardo wame cutirise ãmi ejacõ María. Co coacõ ñacu iti. Buto waja cutirise ñacu. Itina Jesús ya gubore jio gucõ iso. Ito yicõri iso ya joana weja carocõ iso. Wi dajaroti suti dajacoacu iti sutirise. ⁴ Itoju ñaqui Judas Iscariote. Ñcuni guare bajiroti Jesús rãca riasotigu ñabojaqui. Ñaqui Jesús wajana ñre ñiatoni gotiri masu. Jesús ya gubore iso jio guja ticõri, ado bajiro yiqui Judas:

⁵ —Iti úye queno suti quenarise ñsicõri, trescientos niyeru kujiri ãmirujaboyija m. Iti waja bujacõri bojoro bujarãre ejabuarujaboyija m, yiqui Judas.

⁶ Bojoro bujarãre tuo maigũ meje yiqui ñ, ito ñ yirise. Riniri masu ñari ito bajiro yiqui ñ. Ñaqui gaa ya niyeru awiruca seori masu. Iti awiruca gaa sãrisere ãmisotiñi ñ. ⁷ Ito yija ado bajiro yiqui Jesús ñre:

—Ŭsirio codebesa isore. Yure ñna yujerotire tuoña yugo ito bajiro yamo iso. ⁸ Mña rãca riti ñatĩñarã yirãji bojoro bñjarã. Ito bajiri ñnare ejabñatĩñarã yirãji mña. Yñama mña rãca ñatĩñabicu yigñja. Ito bajiri mña rãca yñ ñaroca maji yñjñare ejabñaja quena, yiquĩ Jesús ñre.

Lázarore sña ãmorã ñna cññre gaye

⁹ “Betaniaju ñaguñji Jesús”, yire oca, jñjarã tuoñi judio masa. Jesure riti tirã meje ejacã ñna. Lázarore tñdi ñ catiroca Jesús ñ yirñre tirã rãcati wadiñi ñna. ¹⁰ Ito bajiro masa ñna yija ticõri, Lázarore cñni sñare cñnicã paia ñjarã. ¹¹ Lázaro ñ tñdi catija ticõri, paia ñjarãre jidicã wacã masa. Ito yicõri Jesure tñorññcã ñna ñja. Ito bajijare Lázarore cñni sña ãmoñi paia ñjarã.

Jerusalénju Jesús ñ ejare gaye

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Ito bero gaje rñmñ, “Ado ejagu yiguñji Jesús”, yire oca tuo jedicã masa. ñna ñnacã Jerusalénju pascua basa tirã ejana. ¹³ Ito bajiri Jesure boca ãmirona rujaño caeri ãmicã ñna. Ito yicõri ado bajiro awasãcã ñna, ñre wanñrã:

—Rẽtoro ñnasagu ñnami Dios. ñ cõarñre queno yijaro Dios. Gña Israel gña ñju ñarocñre queno yijaro Dios, yi awasãcã ñna, ñre wanñrã.

¹⁴ Burro wame cutigñre bñjacõri, mñja jeaquĩ Jesús. Ito bajiroti yi gotia Dios oca cñni. Tñote mña:

¹⁵ Mña Siõn cuto gña, güibesa. Mña ñju ñarocu burro joe jesa wadiami, yi gotia Dios oca.

¹⁶ Cajero queno tuo masibiticu gña Jesús rãca ri-asotirã maji. Ŭmacñju Jesure rñcñbñorajñ ñ mñjaja

bero, “Riti gotia Dios oca. Jeyaro iti gotiadao bajiroti rētacu”, yi masicu gna ĩja.

17 Masa jājarā ticā masari cumaju ñagū Lázarore tūdi ĩ catiroca Jesús ĩ yija. ĩ catija tigoana ñari masa jeyarore goti batoñi ĩna. 18 Ito bajiri, “Tiyamani gaye, ĩoami Jesús”, yire oca tūocōri, Jesure tirā masa jājarā ejacā. 19 Ito bajiro masa ĩna yija ticōri, fariseo gaye tūoñarā ĩnamasiti gāmeri būsijjarā:

—Tiya, masa jeyaro ĩ ocare tūo sūya wama ĩja. No yiado ma manire, yiyijarā fariseo gaye tūoñarā.

Griego masa Jesure ĩna āmare gaye

20 Basa ñaroca Jerusalénju Diore rūcubhorā wana rāca wūsayjarā coriarā griego masa. 21 Felipere oca seniñarā wayijarā ĩna. Galilea sita Betsaida wame cutiri cuto gagu ñaquĩ Felipe. Ado bajiro Felipere yiyijarā ĩna:

—Jesure ti āmosacōa gna, yi josayjarā ĩna Felipere.

22 ĩna ito yija tūocōri, Andrésre gotigu wayiju Felipe. Ito bajiri ĩna jājarā Jesure gotirā ejacā gna tūju. 23 ĩna oca gotija tūocōri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Yū ña Masa Rījoru. Ūmacūju rūcubhoraju yū tūdi mūjarotiju ejacoaju ĩja. Yūre ĩna sīarotiju eja-coaju ĩja. 24 Riti mūare gotia yū. Trigo aje queno carabetoti jacaju iti quedija, judibetoja. Queno caracōri iti quedija, jaje judiro yiroja mūcana. Godacōri mūcana tūdi catiadao bajiro baja ito. 25 No ĩ catirise maibojaguti godagu yiguĩji. Ito yicōri Dios tū ejabiquĩji ĩ. No adi macārucūroju ĩ ñarise maibicūama godabicū yiguĩji. Catitñare gaye būjagu yiguĩji ĩocūama. 26 No yūre moa ĩsi

ãmogũ, yure sayaja quena. No yu ñaroti, ito ñagũ yiguĩji yure moa ñsigũ cani. No yure moa ñsigũre rucubhogu yiguĩji yu Jacu, yiquĩ Jesús ñnare.

Yure sñarã yirãji, Jesús ñyi gotire gaye

²⁷ Ñ Jacure busigu ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Buto tuoia oca jaia yu. “Cuna adocãta yure rëtaroti gaye, iti yure rëtame yirocu yure masoña”, çyirujati yu? Meje ito bajiro yibicuja yu. Itire tãbujarocu wadiru ña yu. ²⁸ Cuna, mu ñmoro bajiroti rëtajaro, masa mre ñna rucubhotoni, yiquĩ Jesús, Diore busigu.

Ito ñ yirocati, ñmacãju oca ruyucu:

—Masa yure ñna rucubhoroca yicãcu yu. Mucana tãdi ñna rucubhoroca yigu ya yu, yire oca ruyucu ñmacãju.

²⁹ Guã iti oca tuocõri:

—Bujo ñaru, yicu guã coriarã. Gãjerãma:

—Ángel busiru, yicã ñna.

³⁰ Ito bajiro masa ñna yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yure yiari meje oca ruyubu. Mhare yiari, mua tuotoni oca ruyubu. ³¹ Adocãta adi macãrucuro gãnare Dios ñ beserotiju ejacoaju ñja. Ito yicõri, adi macãrucuro gãnare ñeñaro yi rotigure, ñre bucõagũ yiguĩji Dios. ³² Masa yucutëoju yure ñna mo rügõja, jãjarã yure ñna boca ñmiroca yigu yiguja yu, yiquĩ Jesús masare.

³³ “Ito bajiro godagu yiguĩji”, masa ñna yi tuo masitoni, ito bajiro gotiquĩ Jesús ñnare. ³⁴ Ito ñ yijare, ado bajiro cudicã masa:

—Guã masa bucãrã papera tuti iti gotija, “Catitñagũ yiguĩji Cristo”, yi gotia iti. ¿No yija,

“Masa Rĩjorũre mũorã yirãji ãna”, yati mũ? ¿Ñĩmũ ñati Masa Rĩjorũ? yicã ãna Jesure.

³⁵ Ñna ito yijare ado bajiro cãdiquĩ Jesús:

—Yũ ña busurise rucogũ, mũa tũo masiroca, mũa ti masiroca cũni yigũ. Yoari mejeti mũare wagogũ yigũja yũ. Yũ waroto riojũa mũare riasogũ ya yũ maji. Ito bajiri mũa rãca yũ ñaroca riti queno riasotiya mũa. Ito bajiro mũa yija queno tũo masirã yirãji mũa. Ito yicõri ñeñaro yimenaji mũa. No rãitĩarojũ wacũ, “Ito wagũja yũ”, yi masibicũ yiguĩji. Ito bajiro yibojama ñeñaro yirã. ³⁶ Yũ ña busurise rucogũ. Yũre tũorũnũña mũa, mũa rãca yũ ñaroca riti maji. Yũre mũa tũorũnũja, queno tũo masirã yirãji. Ito yicõri yũ ñarã ñatĩñarã yirãji, yiquĩ Jesús masare.

Ito bajiro masare ã gotija bero, gũa masibetojũ wa godacoquĩ Jesús ãja.

Judio masa Jesure ãna tũorũnũbitire gaye

³⁷ Jaje tiyamani masa ãna tiro riojo ã ãbojarocati, ãre tũorũnũbiticã masa. ³⁸ Ñna Jesure tũorũnũbeja, Isaías ñayorũ ã ucado bajiroti rãtacũ. Ado bajiro ucayoñi ã:

Gũa Ujũ, gũa gotirise sĩgũ tũorũnũgũ mami. Ito yicõri, mũ ãorisere sĩgũ tũorũnũgũ mami, yi ucañi Isaías ñayorũ.

³⁹ “Dios ã cõarũre tũorũnũmena yirãji masa”, yirocũ ado bajiro ucañi Isaías ñayorũ:

⁴⁰ Ñna tibitiroca yigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri ãna ya usijũ ãna tũo masibitiroca yigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ãna ya cajeana ti masimena yirãji ãna. Ñna ya usina queno tũo masimena yirãji

ĩna. Ito yicõri, Dios ĩ cõarure tãdi yisio rotimena yirãji ĩna, yi ucañi Isaías ñayoru.

41 Isaías ĩ cãiroju, bũto Cristo ĩ ñasarise tiyijũ ĩ. Ito bajiri iti gaye ucayoñi ĩ.

42 “Ito bajiro bajirã yirãji”, Isaías ĩ yire ñabojarocati jãjarã judio masa Jesure tũorũnũcã. ĩna ujarã cũni coriarã Jesure tũorũnũcã. Masa ĩna tũoro riojo, “Jesure tũorũnũgũ ña yũ cũni”, yibiticã ĩna. “Fariseo gaye tũoĩarã manire bucõarã yirãji ĩna”, yirona gotibiticã ĩna. 43 Dios gaye rẽto bũsaro, masa gaye rũcũbũore ãmocã ĩna.

Yũ ocare tũorũnũbitianare ruyuriogũ yiguĩji Dios, Jesús ĩyire gaye

44 Gũa tũ tãdi ejacõri, ado bajiro masare oca sẽoro bũsiquĩ Jesús:

—Yũre tũorũnũrã, yũre riti meje tũorũnũrã yirãji. Yũ Jacũ yũre cõarure cũni tũorũnũrã yirãji. 45 Yũre mũa tija, yũre cõarure cũni tia mũa. 46 Yũ ña busurise rũcogũ. Yũre tũorũnũrã rãitĩaroju ĩna ñame yirocũ, adi macãrũcãrojure wadicũ yũ. 47 Yũ ocare tũobojaguti, yũre ĩ tũorũnũbeja, yũ meje ña ĩre ruyuriorocũ. Adi macãrũcãro gãnare ruyuriorocũ meje wadicũ yũ. Masare masorocũjũa wadicũ yũ. 48 Yũre rũcũbũobiticõri, yũ ocare tũorũnũbicure, ruyuriorocũ sũgũ ñacãguĩji. Yũ ocare ĩ tũorũnũbiti waja sũsari rũmũ ĩre ruyuriogũ yiguĩji Dios. 49 Yũmasirio meje bũsia yũ. Yũ Jacũ yũre cõaru, yũ bũsiroti, yũ riasoroti cũni yũre cũcãquĩ ĩ. 50 “Yũ Jacũ ĩ rotirise gaye ĩna tũorũnũja, catitĩnarã yirãji ĩna”, yi tũoĩa yũ. Yũ bũsija, yũ Jacũ ĩ rotiado bajiroti bũsia yũ, yiquĩ Jesús masare.

13

Īrāca riasotirā ya gūbori Jesús ī coere gaye

¹ Pascua basa ñaroto riojua, “Yua adi macārucārore wagocōri yua Jacua tū yua waroto ejacoajua ĩja”, yi tūoīari seyoñi Jesús. Adi macārucāro gānare ĩ ñarāre maisotiquī Jesús. “Riti mūare buto maisacōa yua”, yi ĩorocua, goda ĩsirocua ñacāñi Jesús.

² Gūa basūsaroca Judas Iscariote Simón macure ĩ ya ũsijua ñacāri seyoñi rūmá. Judas ya ũsijua ñacōri, “Jesús wajana ĩre ĩna ñiatoni gotiba”, yi ñari seyoñi rūmá Judasre. ³ Ado bajiro yi tūoīari seyoñi Jesús, “Dios yagu wadirua ña yua, ito yicōri ĩ tū tūdi wacua yigūja yua. Yua roti masitoni yua Jacua ĩ cūru ña yua”, yi tūoīari seyoñi Jesús. ⁴ Gūa basūsa ñaroca bare jeoado tū rujigua wūmua rūgūquī Jesús. Joegado ĩ sāñaro ruacōri, toallana ĩ ya jeragajua wēo taquī. ⁵ Ito yicōri rujatērojua ide jioquī. Ito yicōri gūa ya gūbori coesūoquī Jesús. Coe tīocōri toalla ĩ wēo tarona gūa ya gūbori caroquī ĩ.

⁶ Simón Pedrore gūbo ĩ coegua wagua yiroca ado bajiro yiquī Simón Pedro ĩre:

—¿Yua Ījua, yua ya gūbore coegua yati mū? yiquī Pedro.

⁷ Ito ĩ yijare cūdiquī Jesús:

—Adocāta mūa ya gūbori yua coerise queno tūo masibea mūa maji. Ija co rūmua masirā yirāji mūa itire, yiquī Jesús.

⁸ Ito ĩ yibojarocati:

—Yua ya gūbore coebicua yigūja mū, yiquī Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—M_u ya g_ubori y_u coebeja y_u rãca gag_u meje ñag_u yig_uja m_u, yiquĩ Jesús Pedrose.

⁹ Ito ñ yija t_uocõri, c_udiquĩ Pedro:

—M_u ito yija, y_u ya g_ubori riti meje coeya. Y_u ya ãmo c_uni, y_u ya rijoga c_uni coeya, yiquĩ Pedro Jesure.

¹⁰ Ito ñ yija t_uocõri, ado bajiro c_udiquĩ Jesús:

—Gua t_uocãr_ue jeyaro ruj_uri coere ma. G_ubori riti coeja quena. Æri mana bajiro bajirã ña m_ua. Ito bajibojarocati s_ug_u ñami m_ua rãca gag_u ñeri jaig_u bajiro bajig_u, yiquĩ Jesús g_uare.

¹¹ “Í ñami y_ure ñna ñiatoni gotiri mas_u”, yi ma-sicõri, “M_ua jeyaro meje ñeri mana ña m_ua”, yiquĩ Jesús g_uare.

¹² G_ua ya g_ubori coe t_uog_u joe ñ sãñaro sãñaquĩ Jesús m_ucana. Bare jeoado t_u rujicõri ado bajiro yiquĩ ñ m_ucana g_uare:

—¿M_uare g_ubori y_u coerise t_uo masiati m_ua?

¹³ “G_uare riasog_u, g_ua Æj_u”, ya m_ua y_ure. Íti ña y_u. Ito bajiro y_ure m_ua yija quena ña. Riojo ya m_ua. ¹⁴ Y_u m_ua Æj_u, m_uare riasog_u ñabojaguti m_ua ya g_ubori y_u coeja, m_uamasi c_uni gãmeri g_ubori coeja quena. ¹⁵ Y_u yiro bajiro m_ua yitoni m_uare ñocãm_u y_u. ¹⁶ Riti m_uare gotia y_u. S_ug_u moa ñsiri mas_u ñ_uj_u rëtoro ñasabiquĩji í. S_ug_u gãji cõar_u ñ ñaja ñre cõar_u rëtoro ñasabiquĩji í. ¹⁷ Iti y_u busirise t_uocõri, ito yicõri itire m_ua queno c_udija, wan_u quenarã yirãji m_ua, yiquĩ Jesús, g_uare.

¹⁸ M_ucana gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús g_uare:

—M_ua jeyarore t_uoĩag_u meje busia y_u. “Ína ñama y_u beseana”, yi masia y_u. Dios ñ busigore rëtaru ya. Ado bajiro gotia iti ñ oca tutina: “Y_u rãca bag_u

ñabojaguti yure jidicãgũ yiguĩji”, yi gotia Dios oca. ¹⁹ Iti rëtaroto riojua mware gotia yu. Ito bajiri iti rëtaja ticõri, “Dios cõaru ña yu”, yu yiro bajiroti yure tãorãnurã yirãji mua. ²⁰ Riti mware gotia yu, Yu cõanare boca ãmirã yure cãni boca ãmirã yirãji. Noa yure boca ãmirã yure cõarure cãni boca ãmirã ñama ñaõna, yiquĩ Jesús guare.

Yure ñna ñiatoni yu wajanare gotigu yiguĩji Judas, Jesús ï yire gaye

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ito bajiro ï yija bero, ï ya usijũ bũto tãõia bojori bujaquĩ Jesús. Queno riojo guare gotigu ado bajiro yiquĩ ï:

—Riti mware gotia yu. Yure ñna ñiatoni yu wajanare gotigu yiguĩji mua rãca gagũ, yiquĩ Jesús guare.

²² Ito ï yija tãocõri, gũã ï rãca riasotirã guamasiti gãmeri ticũ. “Ïre busiguĩji”, yi masibiticũ gũã. ²³ Yu ï rãca riasotigure bũto maiquĩ Jesús. Ito bajiri gũã basusacati rãmũ ï tũba rujicũ yu. ²⁴ ¿Ñimure tãõĩagũ busiati mũ? yi Jesure yu seniĩatoni yure ti ñucaquĩ Simón Pedro. ²⁵ Ito ï yija ticõri, Jesús tũ bũsa eja rũjũcõri, ïre seniĩacũ yu:

—Yu Ujũ, ¿ñimũjũã ñati mware oca menirocũ? yicũ yu Jesure.

²⁶ Ado bajiro cãdiquĩ Jesús yure:

—Najuro yosecõri, yu ïsigũ, ï ñagũ yiguĩji, yiquĩ Jesús yure.

Ito bajiro ï yija bero, Judas Iscariote Simón macure ïsiquĩ ï. ²⁷ Iti naju ï boca ãmirocati rãmũã uju Satanás sãjacoari seyoquĩ Judas ya usijũ. Ito bajijare ado bajiro yiquĩ Jesús ïre:

—Yure mɛ oca meni ãmorise cojisiti wacõri oca meniña, yiquĩ Jesús Judasre.

²⁸ Ì rãca ba rujicãna gɛa sīgũjɛa ito bajiro ì busirisere tɔo masibiticɛ gɛa. ²⁹ Gɛa ya niyeru awirucare tirũnagũ ñaquĩ Judas. Ito bajiri, “Basa rɛmɛ ñaroca mani baroti waja yitẽña”, yiguĩji Jesús, yire masicɛ gɛa. “Bojoro bujarãre niyeru ìsitẽña”, yiguĩji gajea, yire masicɛ gɛa.

³⁰ Naju Jesús ì ìsirise boca bacõri, wacoaquĩ ì ìja. Ito bajiro ì yiroca ñamijɛ ñacoacɛ ìja.

Mame rotire gaye

³¹ Judas ì wagoja bero ado bajiro yiquĩ Jesús gɛare:

—Ûmacũjɛ, yɛ Masa Rĩjorɛ, yure rũcɛbuorɔjɛ ware ejacoajɛ ìja. Yure rẽtaroti gaye ticõri, Diore rũcɛbuorã yirãji masa. ³² Diore masa ìna rũcɛbuoroca yɛ yija, yure cɛni ìna rũcɛbuoroca yigɛ yiguĩji Dios. Yoari mejeti ito bajiro yigɛ yiguĩji Dios. ³³ Yɛ rĩa robo bajirã ña mɛa. Mɛa rãca yoari ñabicɛja yɛ ìja. Yure ãmabojarã yirãji mɛa. Canɛ gãjerã judio masare yɛ goticato bajiroti adocãta mɛare cɛni gotia yɛ. “Yɛ waroto wa masimenaji mɛa”, ya yɛ mɛare cɛni. ³⁴ Adocãta mame rotire gaye mɛare gotigɛ ya yɛ. Ado bajiro bajia iti. Gãmeri ti maima mɛa. Mɛare yɛ ti mairo bajiroti mɛa cɛni gãmeri ti maija quena. ³⁵ Mɛa gãmeri ti maija ticõri, “Jesús rãca riasotirã ñama ìna”, yirã yirãji masa jeyaro.

“Jesure masibea yɛ”, yigɛ yigɛja mɛ, Pedrore Jesús ì yire gaye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Ito ì yija tɔocõri, Jesure seniñaquĩ Simón Pedro:

—Y_u U_{ju}, ¿no_{ju} wac_u yati m_u? yiquí Pedro ñre.

Ito bajiro ñ yijare:

—Adocãta y_u warotoj_u wa masibicuj_a m_uáma maji. Ija y_ure s_uyag_u yig_uja m_ucana, yiquí Jesús Pedrore.

³⁷ Ito ñ yija t_uocõri:

—Y_u U_{ju}, ¿no yija adocãta m_u rãca wa masibicuj_ada y_u? Gãjerã y_ure ñna s_ñaboj_aroc_ati m_ure jidicãbicuj_a y_u. M_ure goda ñsiroc_u ñacã y_u, yiquí Pedro Jesure.

³⁸ Ito ñ yijare c_udiquí Jesús:

—¿Riti y_ure goda ñsiroc_u ñacãti m_u? Riti m_ure gotia y_u. Cara ñ yujiroto rioj_ua u_diaji, “Jesure masibea y_u”, yig_u yig_uja m_u, yiquí Jesús Pedrore.

14

Y_una s_uoriti mani Jac_u t_u ejarã yirãji m_ua, Jesús ñ yire gaye

¹ M_ucana gaje ado bajiro gotiquí Jesús g_uare:

—B_uto t_uoña u_sirio yibeja m_ua. Diore t_uorũn_ucõri, y_ure c_uni t_uorũn_uña. ² C_una ya wi m_ua ñarotij_uri jaje ñaroja. Ito bajiro iti bajibeja m_uare gotibitiboa y_u. Itoj_u m_ua ñarotij_u queno yug_u waj_u y_u. ³ Ito wacõri m_ua ñarotij_uri queno t_ñog_u m_ucana t_udi wadig_u yig_uja y_u. Ito yicõri y_u ñaroj_u m_ua ñatoni m_uare amig_u eja_u yig_uja y_u. ⁴ Y_u warotij_u masia m_ua. Ito yicõri itoj_u wara mare masia m_ua, yiquí Jesús g_uare.

⁵ Ito ñ yiboj_aroc_ati ado bajiro yiquí Tomás:

—G_ua U_{ju}, m_u warotore masibea g_ua. ¿No bajiro ito wara mare masirã yirãjida g_ua? yiquí Tomás Jesure.

⁶ Ito ñ yijare ado bajiro c_udiquí Jesús:

—Yu ña ito wara ma bajiro bajigu. Yuti ña riojo gotigu. Yuti ña catitĩñare rucogu. Yu sīgũna suoriti yu Jacu tu ejare ñaro yiroja. ⁷ Yure mua ti masija yu Jacure cuni ti masirã yirãji mua. Yure ticõri ãre ticã mua. Ito bajiri ãre ti masirã ña mua ãja, yiquĩ Jesús guare.

⁸ Ito ã yijare ado bajiro yiquĩ Felipe ãre:

—Gua Uu, mu Jacure gua tiroca yiya. Ito bajiro mu yija quena ñaroja guare. “Riti gotia mu”, y*i* masirã yirãji gua ãja, yiquĩ Felipe Jesure.

⁹ Ito ã yijare:

—Iti rumuju mua rãca ñasuocu Felipe yu. ¿No yija ito bajibojarocati yure ti masibeati mu maji? Noa yure tigoana yu Jacure cuni tirã ñama. Ito bajiri, ¿no yija ãre tigoana ñabojarãti, “Mu Jacure gua tiroca yiya”, yati mua yure? ¹⁰ “Yu Jacu rãca ña yu. ã cuni yu rãca ñami”, yu yija, ¿yure tuorãubeati mua? Yu muare busirise yumasi tuoã rujeocõri meje busia yu. Yu Jacu yu rãca ñagu, yuna suoriti ã moarise yami ã. ¹¹ “Yu Jacu rãca ña yu. ã cuni yu rãca ñami”, yu yija yure tuorãuña. Yu busirise mua tuorãu ãmobeja, tiyamani yu ãorise ticõri, yure tuorãuña. ¹² Riti muare gotia yu. No yure tuorãungu, yu yiro bajiroti yigu yiguĩji. Yu Jacu tu wacu ya yu. Dios tu yu tudi wajare, tiyamani yu ãogore ruto busaro tiyamani ãorãji mua cuni. ¹³ Yure mua tuorãuja, no mua seniro bajiroti muare ãsigu yiguja yu. Ito bajiro yu yijare, yu Jacure rucuborã yirãji masa. ¹⁴ Yure mua tuorãuja, no mua seniro bajiroti cudigu yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

Espíritu Santore cõagu yiguĩji Dios, Jesús ã yire gaye

15 'Yure m̄ua maija ȳu rotirisere c̄adirã yirãji m̄ua. 16 Ito bajiro m̄ua yija ȳu Jac̄ure senigũ yiḡuja ȳu, ȳure wasoaroc̄u ĩ c̄oatoni. ĩ c̄oaroc̄u ĩ ñagũ yiguĩji Esp̄iritu Santo riojo gotiḡu. M̄ua rãca ñatĩñagũ yiguĩji m̄uare ejab̄uaroç̄u. Ito yic̄ori m̄ua bojori b̄ujaja m̄uare baba catiḡu yiguĩji. 17 Adi mac̄aruc̄uro gãna ĩre ti masibeama ĩna. Ito bajiri ĩre boca ãmi masimenaji ĩna. M̄ua rãca ĩ ñajare, ĩre masirã ña m̄uama. M̄ua ya usij̄u ñatĩñagũ yiguĩji ĩ. 18 M̄uare jidicãbic̄u yiḡuja ȳu. M̄ucana m̄ua rãca ñaroc̄u ejaḡu yiḡuja ȳu. 19 Yoari mejeti wac̄u ya ȳu ĩja. Ito bajiri ȳure t̄orũn̄umenama ȳure timenaji ĩja. M̄uama t̄adi ȳure tirã yirãji. T̄adi catiḡu yiḡuja ȳu. Ito bajiri m̄ua c̄uni catirã yirãji. 20 "Ȳu Jac̄u rãca ña ȳu. Ito yic̄ori m̄ua rãca ña ȳu, m̄uaj̄ua c̄uni ȳu rãca ña", ȳu yicato bajiro, t̄adi ȳu catiri r̄um̄u, "Riti gotiñi Jesús", ȳi t̄oĩarã yirãji m̄ua. 21 Ȳu rotirise masic̄ori c̄udiḡu ĩoc̄uti ñami ȳure maigũ. Ȳure maigũre maigũ yiguĩji ȳu Jac̄u c̄uni. Ȳu c̄uni ĩre maigũ yiḡuja. Ito yic̄ori ȳure ĩ ti masiroca yiḡu yiḡuja ȳu, yiquĩ Jesús guare.

22 Ito ĩ yija t̄oc̄ori, Judas Iscariote meje, gãji Judas wame catiḡu ado bajiro ĩre c̄adiquĩ:

—Ḡua Ŭ̄j̄u, ¿no yija adi mac̄aruc̄uro gãnare ĩobic̄uti, guare riti goaĩogũ yiḡujada m̄u? ȳi seniĩaquĩ ĩ Jesure.

23 Ito ĩ yijare:

—No ȳure mairã, ȳu b̄usirise t̄orũn̄urã yirãji. Ito bajiri ȳu Jac̄u ĩnare maigũ yiguĩji. Ito bajiri ȳu c̄uni ȳu Jac̄u rãca ĩna t̄u ñarã wadirã yirãji ḡua. 24 No ȳure ti maibic̄u ȳu b̄usirise t̄orũn̄ubiquĩji. Ȳu b̄usija m̄ua t̄orise ȳmasi t̄oĩa rujeoc̄ori b̄usire meje ña.

25 'M̄ua r̄aca yu ñarijugoti itire m̄uare gotia yu.
 26 Yure wasoarocure Espiritu Santo cōagũ yiguñji yu Jacu. M̄uare ejabuagu yiguñji ñ. Ito yicōri m̄ua bojori bujaja m̄uare baba cutigu yiguñji ñ. Jeyaro m̄uare riasogu yiguñji ñ. Jeyaro m̄uare yu gotirise m̄ua tuoña bujaroca yigu yiguñji ñ, yiquñ Jesús guare.

27 Gaje ado bajiro gotiquñ Jesús guare:

—M̄uare ware gotigu, “Ñe oca mano queno ñama m̄ua”, ya yu m̄uare. M̄ua queno ñaroca ya yu. Adi mac̄aruc̄aro ḡanama queno m̄ua ñaroca yi masimenaji. Yu ña m̄ua tuoña usiriobeto ñaroca yigu. Ito bajiri tuoña usirio yibesa. Ito yicōri ḡuibesa.

28 “Wacu ya yu, ito bajibojarocati m̄ua r̄aca ñagũ ejagu yiguja mucana”, yu yija tuobu m̄ua. Riti yure m̄ua maija, “Yu Jacu tu wacu ya yu”, yu yija, queno wanu quenaboa m̄ua. Ñ ñami yu r̄eto busaro ñagũ.
 29 Jeyaro iti r̄etaroto riojua iti m̄uare gotia yu. Ito bajiri iti r̄etaja ticōri, yure tuor̄unur̄a yir̄aji m̄ua.

30 'Yoari mejeti m̄uare busigu ya yu. Adi mac̄aruc̄aro ḡanare ñeñaro yi rotigu wadicōaguñji r̄am̄ua uju. Yure roti masigũ meje ñami ñ. 31 Yu Jacu ñ rotiado bajiroti ya yu. Ito bajiro yu yija ticōri, “Ñ Jacu maigũ ñami ñ”, yi yir̄aji adi mac̄aruc̄aro ḡana, yiquñ Jesús guare. Ito bajiro ñ yija bero:

—Ita, adijure wagoto mani, yiquñ Jesús guare.

15

Uyégũ ñasaricu robo bajigu ña yu, Jesús ñ yire gaye

1 Mucana gaje ado bajiro gotiquñ Jesús guare:

—Uyégũ ñasaricu robo bajigu ña yu. Uyégure tir̄unugũ robo bajiro bajigu ñami yu Jacu. 2 Yu ya r̄ajuri iti rica manija jatagu yiguñji ñ. Yu ya r̄ajuri

iti rica cutija, queno tirũnũgũ yiguĩji, jai busaro iti rica cutitoni. Yũ ya rujuři gaja iti siniaja itire bejagũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri gajeoni iti judija itire ãmicãgũ yiguĩji, jai busaro iti rica cutitoni. ³ Yũ riasorise tũorũnũcõri queno ña mũa. Ueri mana bajiro bajia mũa. ⁴ Yũre bajiroti usi cutisotiya mũa cũni. Ito bajiro mũa yija, mũa rãca ñatĩñagũ yigũja yũ. Yucũ ruju rujagũre iti wãñabeja rica mano yiroja. Iti bajiroti yũre mũa tũorũnũbeja yũre queno moa ĩsimenaji mũa. Yũre moa ĩsibiticõri, uyégũ rica manigũ bajiro bajirã yirãji mũa, yiquĩ Jesús gũare.

⁵ Gaje gũare ado bajiro riasoquĩ ĩ:

—Yũ ña rujagũ robo bajigũ. Yũ ya rujuři robo bajirã ña mũa. No yũre bajiro usi cutirã ĩna rãca yũ ñajare, yũre queno moa ĩsirã yirãji ĩna. Ito yicõri rica cutirã bajiro bajirã yirãji ĩna. Yũ manija no yi masimenaji ĩna. ⁶ No yũ rãca sĭgũre bajiro usi cutibicũre ĩre cõagũ yiguĩji yũ Jacũ. Siniara rujuřire ãmicõri, jeamejũ soeado bajiro yigũ yiguĩji yũ Jacũ ĩocũre.

⁷ Yũre bajiro usi cutisoticõri yũ riasorise ãcabojabiticõri mũa ãmoro bajiro mũa senija, mũa ãmoro bajiroti cũdigũ yigũja yũ. ⁸ Yũre mũa queno moa ĩsija ticõri, yũ Jacũre queno rũcũbũorã yirãji masa. Ito yicõri, “Riti Jesús rãca queno riasotiana ñama ãna”, yi masirã yirãji masa mũare. ⁹ Yũ Jacũ yũre ĩ mairo bajiroti mũare maia yũ. Yũ mairã ña mũa. Ito bajiri ito bajiroti ñaña mũa. ¹⁰ Yũ rotirise mũa cũdi ñasotija, yũ mairã ñatĩñarã yirãji mũa. Ito bajiroti yũ Jacũ ĩ rotirise cũdisotia yũ cũni. Ito bajiri yũre maisotiami Cũna.

11 Y_u rãca m_ua wan_u quenatoni itire m_uare gotia y_u. Ito yicõri m_ua ya usij_u queno m_ua wan_u quenatoni, itire m_uare gotia y_u. 12 Ado bajiro bajia y_u rotirise: Y_u m_uare mairo bajiroti, m_ua gãmeri ti maija quena. 13 Sīgũ ĩ baba mesare maigũ, ĩnare ĩ goda ĩsija iti ña b_uto maire gaye. 14 Y_u rotiro bajiroti m_ua c_udija, y_u baba mesa ñarã yirãji m_ua. 15 Ito bajiri, “Y_ure moa ĩsirã ña m_ua”, yibea y_u ĩja m_uare. Moa ĩsiri masama ĩna u_ju yirisere masimenaji ĩna. “Y_u baba mesa ña m_ua”, ya y_u m_uare adocãta. Jeyaro y_u Jac_u y_ure ĩ gotire m_ua masiroca yicãc_u y_u. Ito bajiri y_u baba mesa ña m_ua. 16 M_ua meje ña y_ure beseana. Y_uj_ua m_uare besecu. M_uare c_ua y_u, y_u ocare gãjerãre m_ua riasotoni. Ito bajiro m_ua yija coriarã queno y_ure t_uorã_usotirã yirãji ĩna. Iti ña rica jogabiti robo bajirise. Ito bajiro masare m_ua riasoja ticõri, y_ure m_ua seniro bajiroti ĩsigũ yiguĩji y_u Jac_u. 17 Ado roboj_ua ña m_uare y_u rotirise: “Gãmeri ti maiña m_ua”, yi rotia y_u m_uare, yiquĩ Jesús g_uare.

Adi macãrucãro gãna manire ti tudirã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

18 Gaje g_uare ado bajiro riasoquĩ Jesús:

—Adi macãrucãro gãna m_uare ĩna ti tudija, “Manire ĩna ti tudiroto rioj_ua Jesure ti tudis_uoñi ĩna”, yi t_uoĩarã yirãji m_ua. 19 Adi macãrucãro gãna ĩna ñarãre mairãji. Adi macãrucãro gãna ĩna t_uoĩaro bajiro m_ua t_uoĩaja, m_uare c_uni mailboana ĩna. Adi macãrucãro gãna wato ñarãre m_uare besecu y_u. Adocãta ĩna bajiro t_uoĩarã meje ña m_ua. Ito bajiri m_uare ti tudiana ĩna. 20 Y_u b_usisrise t_uote m_ua: “Moa ĩsiri masa ĩna u_ju rēto b_usaro ñasarã meje

ñama ñna”, yiarî m̄are gotib̄u ȳu. Adi mac̄ar̄uc̄uro ḡana ȳare ʘsirio codeama. Ito bajiri m̄are c̄uni ʘsirio coderã yirãji ñna. Ȳu riasorisere c̄udibiticã ñna. Ito bajiri m̄are c̄uni c̄udimena yirãji ñna. ²¹ Ȳure c̄oar̄ure masibeama adi mac̄ar̄uc̄uro ḡana. Ito bajiri ȳu ñarã m̄ua ñajare, m̄are ʘsirio coderã yirãji ñna, yiquĩ Jesús ḡare.

²² Gaje ḡare ado bajiro riasoquĩ Jesús:

—Adi mac̄ar̄uc̄uro ḡanare b̄siroc̄u ȳu wadibeja ñnare seti maniboadoja. Ȳu ñnare gotija bero ñajare, “Ḡare seti ma”, yĩ masibeama ñna ñja. ²³ No ȳure ti tudirã ȳu Jac̄ure c̄uni ti tudirã ñama ñna. ²⁴ Ñna tiro riojo tiyamani ȳu ñobeja seti maniboadoja ñnare. Tiyamani ȳu ñoja tigoana ñama ñna. Tigoana ñabobarãti ȳure ti tudiamã ñna. Ito yic̄ori ȳu Jac̄ure c̄uni ti tudiamã ñna. ²⁵ Ñna ya papera tuti ucare gaye iti gotiado bajiroti r̄eta adocãta. Ado bajiro gotia iti: “Ñe manoti ȳure ti tudiamã ñna”, yĩ gotia iti oca.

²⁶ 'Espíritu Santo riojo gotiḡure m̄ua t̄u c̄oḡũ yiḡuja ȳu. M̄are ejab̄aḡu yiguĩji ñ. Ito yic̄ori m̄ua bojori b̄jaja m̄are baba cutiḡu yiguĩji. Ȳu Jac̄u t̄u wadir̄u ñaḡũ yiguĩji ñ. Ȳu gaye m̄are gotiḡu yiguĩji ñ. ²⁷ Cajerojuti ȳu riasos̄orocajuti ȳu rãca ñas̄oc̄u m̄ua. Ito bajiri masare m̄ua riasoja m̄ua c̄uni ȳu gaye b̄sirã yirãji m̄ua, yiquĩ Jesús ḡare.

16

¹ Gaje ḡare ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Adi oca m̄are gotia ȳu, ña iti r̄etaroca ȳure m̄ua jidicãme yiroc̄u. ² Ña ñna ya minijuara wij̄u m̄ua ñaroca m̄are buc̄arã yirãji ñna. Ito yic̄ori m̄are ñna s̄ñaja, “Diore c̄udirã s̄ña mani”, yĩ t̄oñabobarã

yirãji ñna. ³ Ito bajiro yirã yirãji ñna, yure cuni yu Jacure cuni masimena ñari. ⁴ Iti oca mware gotia yu. Ija ito bajiro iti rëtaroca, “Ito bajirogo yiquída Jesús”, yi mwa tãoĩa bujatoní, mware gotia yu.

Espíritu Santo ñ moarise

’Cajero mware riasogũ iti oca gotibiticu yu maji. “Ñna rãca ñagũ yigũja yu maji”, yi tãoĩagũ iti oca mware gotibiticu yu maji. ⁵ Yure cõaru tu ñagũ wacu ya yu adocãta. Ito bajibojarocati, “¿No wati mwa?” yi seniñabea mwa yure. ⁶ Iti oca mware yu gotijare mwa ya usijũ bojori buja mwa. ⁷ Riti mware gotia yu. Yu waja quena ñaro yiroja mware. Yu wabeja, mware ejabwarocu, mwa bojori bujaja mware baba cutirocu mwa rãca ñagũ wadibiquĩji Espiritu Santo. Yu wajama ñre cõagũ yigũja yu. ⁸ Ñ wadija, “Ñeñaro yirã ña mani”, adi macãrucãro gãna yi ñna tãoĩaroca yigũ yiguĩji ñ. “Quenarise mani yija, Diore cudirãji mani”, ñna yi masiroca yigũ yiguĩji Espiritu Santo. “Diore mani cudibeja manire waja senigũ yiguĩji”, ñna yi masiroca yigũ yiguĩji Espiritu Santo. ⁹ Adi macãrucãro gãna yure tãorãnũbitiana ñari seti cutirã ñama ñna ñja. ¹⁰ Yu Jacu ñ ñaroju yu wajare, “Quenarise mani yija, Diore cudirãji mani”, yi masirã yirãji masa. Yu Jacu tu yu wajare, yure timena yirãji mwa. ¹¹ Adi macãrucãro gãnare ñeñaro yi rotigũ Satanásre ruyuriogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri, “Diore mani tãorãnũja ñ yiro bajiroti jeame ñjuroju cõabicu yiguĩji Dios, manire”, masa ñna yi masiroca yigũ yiguĩji Espiritu Santo.

¹² Jaje gotiroti ñaboja yure maji. Ito bajibojarocati adocãta yu goti jeoja itire tão masimenaji mwa maji. ¹³ Espiritu Santo riojo gotigũ ñ ejaroca riojo

oca ñasarise m̄are riasogu yiguñji ñ. Īmasirio meje busigu yiguñji. Ī tuogore m̄are gotigu yiguñji. Ija rētaroti gaye m̄a masiroca yigu yiguñji ñ. ¹⁴ Ȳa riasorise gaye boca ãmicōri m̄a masiroca yigu yiguñji Espiritu Santo. Ito bajiro yicōri masa ȳre ña rūcub̄oroca yigu yiguñji Espiritu Santo. ¹⁵ Ñarocōti ȳ Jac̄ ĩ gotiro bajiroti gotia ȳ c̄ni. Ito bajiri, “Ȳa riasorise boca ãmicōri, m̄a masiroca yigu yiguñji Espiritu Santo”, yib̄ ȳ m̄are, yiquĩ Jesús ḡare.

¹⁶ Gaje ḡare ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Ȳa Jac̄ tu wac̄ ya ȳ. Ito bajiri nocō mejeti ȳre timena wana ya m̄a. Ito bajibojarocati m̄cana yoari mejeti t̄di ȳre tirã yirãji m̄a, yiquĩ Jesús ḡa ĩ rãca riasotirãre.

Bojori b̄jabojana t̄di wan̄a quenarã yirãji m̄a m̄cana, Jesús ĩ yire gaye

¹⁷ Ito ĩ yija tuocōri, ḡa coriarã ado bajiro gãmeri seniñac̄ ḡa:

—¿No yireoni ñati iti? yic̄ ḡa. “Ȳa Jac̄ tu wac̄ ya ȳ, ito bajiri ȳre timena wana ya m̄a. Ito bajibojarocati m̄cana yoari mejeti ȳre tirã wana ya m̄a”, yami manire. ¿No yireoni ñati iti? yic̄ ḡa. ¹⁸ “Yoari mejeti”, manire ĩ yija, ¿no yireoni ñarojada? “Iti gaye busiguñji, yi masibea mani”, yi gãmeri busic̄ ḡa Jesús rãca riasotirã.

¹⁹ “Ȳre seniña ãmoama ãna”, yi tuoñari seyoquĩ Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ ḡare:

—Yoari mejeti ȳre timena wana ya m̄a. Ito bajibojarocati m̄cana nocō mejeti ȳre tirã wana ya m̄a, yib̄ ȳ m̄are. Ito bajiro ȳ yirise, ¿m̄amasiti gãmeri seniñati m̄a? ²⁰ Riti m̄are gotia ȳ. Oticōri, b̄to bojori b̄jarã yirãji m̄a.

Adi macãrucãro gãnama wanurã yirãji ñna. Bojori bũjarã ñabojarãti yoari mejeti mucana tãdi wanurã yirãji mña. ²¹ Ado bajiro bajaia: Sĩgõ romio macu rucogo wago iso yija, tuoĩa oca jaigo yigõji, “Yũre juniro yiroja”, yiroco. Iso macu rucoja bero junirise gaye tãdi tuoĩabeco yigõji iso. Adi macãrucãrojũre macuacã ñ rujeajare bũto wanũ quenagõ yigõji iso. ²² Ito bajiroti mña cuni adocãta tuoĩa oca jaia. Mucana mũare tigũ ejagũ yigũja yũ. Yũre mña tija mña ya usiũ bũto wanurã yirãji mña. Ito bajiro mña wanũja, ñimũja mũare camota masibiquĩji.

²³ Iti rũmũ iti ejaja ñejũa yũre senimena yirãji mña. Riti mũare gotia yũ. Yũre tuorũrucõri, yũ wamena yũ Jacũre mña seniija, mña seniuro bajiroti ñsigũ yiguĩji ñ. ²⁴ Adi riojũa yũ wamena senibiticũ mña maji. Adi rũmũna yũ wamena senisũorã ya mña. Ito bajiri queno mña wanũ quenatoni mña boca ãmiroca yigũ yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús gũare.

*Adi macãrucãro ñeñaro yirã mũre rẽtocũcũ yũ,
Jesús ñyire gaye*

²⁵ Gaje gũare ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Iti mũare yũ gotirise goti masiore ocana gotibũ yũ. Ija ñaro yiroja goti masiore ocana meje mũare yũ bũsiri rũmũ. Recoti mña tuoro riojo yũ Jacũ gaye mũare bũsigũ yigũja yũ. ²⁶ Iti rũmũri yũ wamena yũ Jacũre seniã yirãji mña. Ito bajiri mũare yiarĩ yũ Jacũre bũsi ñsire mano yiroja. Mũamasiti bũsirã yirãji ñja. ²⁷ Mũare yiarĩ yũ Jacũre bũsi ñsibicũja yũ ñja. Yũ Jacũmasiti mũare maicãmi. Yũre mña maijare yũ Jacũ mũare maicãmi. “Dios yagũ wadirũ ñami Jesús”, mña yijare mũare maicãmi ñ. ²⁸ Yũ Jacũ tũ wadicõri, adi macãrucãrojũ ejacũ yũ. Adi

macãrũcãro gãnare wagocõri, yũ Jacũ tũ wacũ ya yũ mũcana, yiquĩ Jesús gũa ã rãca riasotirãre.

²⁹ Ito ã yija tũocõri, cũdicũ gũa:

—Goti masiore ocana meje, queno riojo gotia mũ adocãta. ³⁰ “Jeyaro masigũ ña mũ”, yi ti masia gũa ãja. “¿Riti gotiati mũ?” yi seniĩare ma ãja. “Dios tũ wadirũ ña mũ”, yi tũorũnũa gũa mũre ãja, yicũ gũa Jesure.

³¹ Gũa ito yijare, ado bajiro cũdiquĩ Jesús:

—¿Riti adocãta yũre tũorũnũati mũa? ³² Batacõri, yũre mũa wagoroto ejacoajũ. Riti gotia yũ. Yũre mũa wagoroto ejacoajũ ãja. Ito bajibojarocati sãgũ meje ña yũ. Yũ Jacũ yũ rãcati ñami. ³³ Iti jeyaro mũare gotia yũ, yũre tũorũnũcõri, mũa ya usijũ usiriore mano mũa ñatoni. Adi macãrũcãroju mũa ñaja, jeyaro tõbũjarã yirãji mũa. Oca sãõña mũa, adi macãrũcãro gãnare ñeñaro yi rotigure rãtocũcũ yũ, yiquĩ Jesús gũa ã rãca riasotirãre.

17

Ã rãca riasotirãre yiarĩ Jesús Diore ã seni ãsire gaye

¹ Ito bajiro ã yija bero macãrũcãroju ti mũocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Cũna mũ tũ yũ tũdi ejaroti ejacoajũ ãja. Yũ ña mũ Macũ. Masa yũre ãna rũcũbũoroca yiya. Ito bajiroti yũ cũni mũre ãna rũcũbũoroca yigu yigũja. ² Yũ ña mũ Macũ. Masare yũ roti masitoni yũre cũyija mũ. Yũre mũ ãsiana ãna catitĩñaroca yũ yi masitoni yũre cũyija mũ. ³ Ado bajiro bajaia catitĩñare gaye: Mũ sãgũti riojo oca ñasarise gotigure masicõri, ito yicõri yũ Jesucristo mũ cõarũre tũorũnũcõri, catitĩñarã yirãji masa. Ito bajiro bajaia catitĩñare gaye.

4 'Adi macārucūro yu ñaja mure masa ña rucubhogoca yicu yu. Yure mu roti ñucacato bajiroti itire gajanoa yu. 5 Adi macārucūro iti ñaroto riojaju mu rāca rucubhogu ñacu yu. Cuna, ito bajiroti adocāta mu tiro riojo masa yure ña rucubhogoca yiya.

6 'Yu rāca riasotirā adi macārucūro gāna wato mu beseana ñama. Ñare besecōri, yure ñiyija mu. Mure ña masiroca yicu yu. Mu ñarā ñaṇi ña. Ñare yure ñiyija mu. Mu ocare cūdisotirā ñama ña. 7 No yure mu ñirise, “Dios ye wadire ña”, yi tuo masiama ña. 8 Mu ocare yure mu goticato bajiroti ñare goticu yu. Ito ocare tuocōri, boca āmicā ña. “Dios tu wadiru ñami āni”, yi masiama ña, yure ñja. “Dios ñ cōaru ñami āni”, yi yure tuorūñama ña ñja.

9 'Ñare yiari mure busia yu. Adi macārucūro gānare yiari meje mure busia yu. Yure mu ñiana, mu ñarā ña ñajare, ñare yiari busia yu. 10 Yu ñarā jeyaro mu ñarāti ñama ña. Ito yicōri mu ñarā yu ñarāti ñama ña. Yu rāca riasotirā mu ñarā ñama. Ña queno yirise ticōri, yure rucubhorā yirāji masa.

11 'Mu rāca ñagū wacu ya yu. Ito bajiri adi macārucūrore wagogu ya yu ñja. Yu rāca riasotirāma adi macārucūroju tujarā yama. Cuna, ñeñarise yīabicu ña mu. Āna yure mu ñianare mu masirisena ñare tirūñama. Mani sīgūre bajiro tuōīarā ña. Manire bajiroti ña cuni sīgūre bajiro ña tuōīatoni ñare tirūñā. 12 Adi macārucūroju yure mu ñiana rāca yu ñaroca mu masirisena queno ñare tirūñacu yu. Sīgū yure godagobe yirocu queno ñare tirūñacu yu. Ito bajibojarocati sīgū ñaquī yure godagocas.

Ī ñaquĩ jeame ãjuroju warocu. Mũ oca iti gotiro bajiroti iti rētatoni yũre godagoquĩ ĩ.

¹³ Adocāta mũ tũ wacu ya yũ. Adi macārucūroju ñagũ maji adi oca ĩnare gotia yũ. Yũ wanaro bajiroti ĩna cuni wanũ quena jeditoni iti oca ĩnare gotia yũ.

¹⁴ Mũ ocare ĩnare goticũ yũ. Adi macārucūro gāna bajiro meje tũoĩa yũ. Yũ rāca riasotirā cuni adi macārucūro gāna bajiro tũoĩarā meje ñama ĩna. Ito bajiri adi macārucūro gāna ĩnare ti tudiana.

¹⁵ Adi macārucūrojũre ĩnare mũre ãmigo rotibea yũ. Ado bajirojũa mũre senia yũ: “Īnare camotaya rũmũ usirioro ĩnare yibe yirocũ”, ya yũ mũre.

¹⁶ Adi macārucūro gāna bajiro tũoĩagũ meje ña yũ. Ito bajiri yũ rāca riasotirā cuni adi macārucūro gāna bajiro tũoĩarā meje ñama ĩna.

¹⁷ Mũ oca ña oca riojo ñasarise. Mũ ñarā queno yirā riti ĩna ñatĩñatoni mũ oca ñasarisere ĩna masiroca yiya.

¹⁸ Adi macārucūro gāna wato yũre cōayija mũ. Yũ cuni ito bajiroti adi macārucūro gāna wato yũ rāca riasotirāre cōa yũ.

¹⁹ ĩnare yiari, mũre riti cūdigũ yigũja yũ. Ito yicōri mũ yagũ riti ñagũ yigũja yũ. Ito bajiro yũ yija ticōri, mũ oca riojo ñasarise cūdicōri, mũ ñarā riti ñarā yirāji ĩna cuni, yiquĩ Jesús Diore bũsigũ.

²⁰ Gaje Diore ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Īnare riti yiari meje mũre bũsia yũ. ĩna riasorise tũocōri, yũre tũorũnarā yirāji gājerā. ĩnare yiari cuni mũre bũsia yũ.

²¹ ĩna jeyaro sīgũre bajiro ĩna usi cutitoni mũre bũsia yũ. Manire bajiroti ĩna usi cutire ãmoa yũ. Cuna yũre bajiroti usi cutigũ ña mũ. Yũ cuni mũre bajiro usi cutia. Ito bajiro manire bajiro sīgũ bajiro riti ĩna usi cutire ãmoa yũ. Ito bajiro ĩna bajija ticōri, “Riti Dios ĩ cōaru

ñañi Jesús”, yirã yirãji adi macãrucãro gãna. ²² Yure masa ñna rucuburoca m̄ yiado bajiroti ñnare masa rucuburoca yic̄u ȳ c̄ni. Sīgũre bajiro ̄si cutirã ñna ñatoni ito bajiro ñnare yic̄u ȳ. Mani c̄ni ito bajiroti sīgũre bajiro baja mani. ²³ Ȳ bajiroti ̄si cutirã ñama ñna. Ȳ c̄ni m̄ bajiroti ̄si cutiḡu ña ȳ. Ito bajiri sīgũ bajiro riti t̄oĩa jedirã yirãji ñna. Ito bajiro ñna baja tic̄ori, “Dios ï c̄aruti ññañi Jesús”, yi masirã yirãji adi macãrucãro gãna. “Ï Mac̄re ï mairo bajiroti ñnare c̄ni maiami Dios”, yi masirã yirãji adi macãrucãro gãna.

²⁴ C̄na, ȳ rãca riasotirã yure m̄ ïsiana ñama ñna. No ȳ ñaroju ȳ rãca ñna ñare ãmoa ȳ. Ito bajic̄ori, masa ñna yure rucuburoca m̄ yire ti masirã yirãji ñna. Ito yic̄ori, “Adi macãrucãro iti ñaroto rioj̄aju Jesure maiñi Dios”, ñna yi masire ãmoa ȳ. ²⁵ C̄na ñeñarise mac̄u ña m̄. Adi macãrucãro gãna mure ti masibeamã ñna. Ȳama mure ti masia. ãna ȳ rãca riasotirã, “Dios ï c̄aru ña m̄”, yi masiamã ñna, yure. ²⁶ Mure ñna ti masiroca yic̄u ȳ. Ito bajic̄ori, mure ñna masit̄ñaroca yiḡu yiḡuja ȳ. Ito bajiro yiḡu yiḡuja ȳ, yure m̄ mairo bajiro ñna gãmeri maitoni. Ito yic̄ori ñna rãca ñat̄ñagũ yiḡuja ȳ, yiquĩ Jesús Diore busiḡu.

18

Jesure ñna ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Ito bajiro Jesús ï busija bero Cedrón wame cutiri jarib̄u siduj̄aju wac̄u ḡna ï rãca. Ito wac̄ori ote wese wijac̄u ḡna, Jesús rãca. ² Coji meje iti ote wesej̄u minijuasotic̄u ḡna. Ito bajiri Judas, Jesure

oca menirocũ cũni tisotiquĩ iti wesere. ³ Ito bajiri iti wesere masicõri, surarare, porecia masare cũni ãmi ejaquĩ Judas. Paia ɱjarã, fariseo gaye tɔoĩarã cũni ãna cõana ñaĩni ãna. Sarera jãirina bisu cuticã ãna. Sĩabusuoragari, ito yicõri mujura jãiri cũni rucocã ãna. ⁴“Ado bajiro yũre rẽtaro yiroja”, yigũ ãnare boca ãmigũ waquĩ Jesús. ãnare boca ãmicõri, ado bajiro ãnare seniãaquĩ ã:

—¿Ñimũre ãmati mũa? yiquĩ Jesús ãnare.

⁵ Ito ã yijare:

—Jesús Nazaret gagũre ãma gũa, yicã ãna.

ãna ito yija tɔocõri:

—ãti ña yũ, yi cãdiquĩ Jesús.

ãna rãca ñaquĩ Judas, Jesure oca menirũ cũni. ⁶“ãti ña yũ”, Jesús ã yirocati jũdojũana juja quedicoacã ãna. ⁷ Ito yi mũcana tãdi ãnare seniãaquĩ Jesús:

—¿Ñimũre ãmasati mũa? yiquĩ ã ãnare.

Ito ã yija tɔocõri:

—Jesús Nazaret gagũre ãma gũa, yicã ãna.

⁸ ãna ito yija tɔocõri:

—“ãti ña yũ”, yicãmũ yũ, mũare. Yũre riti mũa ãmajama, yũ rãca gãnama wacoajaro, yiquĩ Jesús ãnare.

⁹ Ito bajiro yiquĩ Jesús, iti rũmũju ã gotigoado bajiro iti rẽtatoni. Iti rũmũju ado bajiro gotiquĩ ã: “Yũ Jacũ yũre ã ãsicãna sãgũjũa yũre godabiticã”, yiquĩ Jesús iti rũmũju. ¹⁰ Ito bajiro Jesure ãna ñia ãmoja ticõri, ã ya sarera jãi ãmiquĩ Simón Pedro. Iti jãina paia ɱjũre moa ãsiri masũ, Malco wame cutigure ã ya gãmoro riojocadũjare jataquĩ Pedro.

¹¹ Ito ã yijare:

—M_u ya sarera jāire seoya m_ucana. Y_u tōbujaroti Dios ĩ āmoja, camotabic_uja y_u. “Itire camotag_u yiguĩji”, ¿yire masiati m_u? yiquĩ Jesús Pedrore.

Anás t_u Jesure ĩna āmi ejare gaye

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ito yija surara ĩna _uju rāca, judio masa porecia c_uni Jesure ñiacā ĩna. ĩre ñiacōri, ĩ ya āmori siacā ĩna. ¹³ Ito yicōri Anás ya wiju āmicoacā ĩna, ĩre ĩja. Caifás mañic_u ñayij_u Anás. Iti rodori paia _uju ñayij_u Caifás. ¹⁴ ĩ Caifás ñayij_u, “Mani ñarocōti godaja quenabetoja. Manire yiari sīg_u ĩ goda ĩsija quena”, yi ĩ ñarā judio masare gotigor_u ñayij_u ĩ.

Jesure masibea y_u, Pedro ĩyire gaye

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro, gāji gua rāca gag_u, Jesure ĩna āmi waja s_uya wacā ĩna. Simón Pedro rāca wacac_u paia _ujure baba cutig_u ñasotiyij_u ĩ. Ito bajiri josari mejeti paia _uju ya w_i sabiara c_uní rēta sājacoayij_u ĩ. ¹⁶ Pedroama sabiara c_uní j_udoj_u sājabic_uti tujacoayij_u. Ito bajiri gāji Jesús rāca riasotir_u paia _uju baba sabiara c_uní coderi maso rāca busig_u wayij_u. Ito yicōri Pedrore jisōyij_u ĩ baba. ¹⁷ Iti c_uní coderi maso ado bajiro seniñayijo Pedrore:

—¿Jesús rāca riasotigor_u meje ñati m_u c_uni? yiy-ijo iso Pedrore.

Iso ito yijare:

—Meje ña y_u, yiyij_u Pedro.

¹⁸ Iti _usajare moa ĩsiri masa, porecia masa c_uni jea riocōri, suma ñayijarā ĩna. Pedro c_uni ĩna rāca suma ñayij_u.

*Paia ɥjɥ Jesure ĩ seniĩare gaye
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)*

¹⁹ Jesure ĩna āmi ejaja ticōri, paia ɥjɥ Anás wame cɥtigɥ Jesure ado bajiro seniĩasɥoyijɥ:

—¿Noa ñati mɥ rāca riasotiana? Ito yicōri, ¿ñe gaye ĩnare riasocati mɥ? yiyijɥ ĩ Jesure. ²⁰ Ito ĩ yija tɥocōri, ado bajiro cɥdiyijɥ Jesús:

—Masa jeyaro tiro riojo bɥsisotichɥ yɥ. Dios ya wijɥ, mani masa judio masa minijuara wijɥ cɥni masare riasocɥ yɥ. Ito bajiri yɥ goti rudire ma. ²¹ ¿No yija yɥre itire seniĩati mɥ? Yɥre tɥogoanare seniĩate mɥ. Yɥ bɥsigore gaye mɥre gotirā yirāji ĩna. Yɥ bɥsigore masirāji ĩna, yiquĩ Jesús paia ɥjɥre.

²² Jesús ito bajiro ĩ yija tɥocōri, sīgɥ porecia masɥ, Jesús ya riojɥ jayijɥ.

—¿Paia ɥjɥre, no yija ito bajiro cɥdiati mɥ? yiyijɥ ĩ Jesure.

²³ Ito ĩ yija cɥdiyijɥ Jesús:

—Riojo meje yɥ gotija, “Ado bajiro rɥo gotia mɥ”, yiya yɥre. Yɥ gotirise riojo gotia yɥ. Ito yibojarocati, ¿no yija yɥre jati mɥ? yiyijɥ Jesús ĩre.

²⁴ Ito ĩ yija bero paia ɥjɥ Caifás wame cɥtigɥ tɥ Jesure siarɥreti cōayijɥ Anás maji.

*Jesure masibea yɥ, mɥcana Pedro ĩ yire gaye
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)*

²⁵ Ito baji ñaroca jea suma ñayijɥ Pedro maji. ĩ rāca jea suma ñarā ado bajiro ĩre seniĩayijarā:

—¿ĩ rāca riasotigorɥ meje ñati mɥ cɥni? yiyijarā ĩna Pedore.

ĩna ito yijare:

—Meje, ĩ rāca riasotigorɥ meje ña yɥ, yiyijɥ Pedro.

²⁶ Ito ï yija, sīgũ paia ʘjũ moa ïsiri masũ ado bajiro seniñayijũ Pedrore:

—Ote wese ï rãca mũ ñaroca, ¿tibiticati yũ mũre? yiyijũ ï Pedrore. Pedro gãmoru ï jatarũ oca bũsigũ ñayijũ ï.

²⁷ Ito bajiro ï seniñaja tũocõri: “Jesure masibea yũ”, yiyijũ Pedro mũcana. Ito bajiro ï yirocati, cara yujicoayijũ ïja.

Pilato tũjũ Jesure ïna ãmi ejare gaye

(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ito yija bero Caifás ya wina romano masa ʘjũ ya wijũ Jesure ãmi wayijarã ïre ñiana. Ito ïna yiroca riti busu mũja wadicoayijũ ïja. ïna judio masa romano masa ʘjũ ya wijũ sãjabisijarã ïna. “Gaje masa ya wi mani sãjaja pascua basa bare bamenaji mani”, yi tũoñarã sãjabisijarã ïna. ²⁹ Ito bajiri Pilato ïmasiti ïnare bũsirocũ budi wayijũ:

—¿Ñe seti cõtati ãni, mũa tija? yiyijũ Pilato judio masare.

³⁰ Ito ï yijare cũdiyijarã ïna:

—Ï seti macũ ñaja, mũ tũ ïre ãmi ejabitiboana gũa, yiyijarã ïna Pilatore.

³¹ ïna ito yijare:

—Ïre ãmi wasa mũa. Mũa masa bũcũrã rotirena, “Ado bajiro seti cõtia mũ”, yiba mũa ïre, yiyijũ Pilato judio masare.

Ito ï yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijarã ïna:

—Ïre sĩa ãmoboja gũa. Ito bajibojarocati gũa judio masa bũcũrã rotirena ïre sĩa masibea gũa, yiyijarã ïna Pilatore.

³² “Yucõtẽoju yũre jaju sĩa rã yirãji masa”, Jesús ï yicãdo bajiroti rẽtayijũ ito bajiro ïna yija. ³³ Mũcana

ĩ ya wi tũdi sãjacõri, ado bajiro Jesure seniĩayijũ Pilato:

—¿Judio masa ɯjũ ñati mũ? yiyijũ Pilato Jesure.

³⁴ Ito ã yijare, ado bajiro cãdiyijũ Jesús:

—¿Mũmasi tũoĩacõri, ito bajiro yi seniĩati mũ? ¿Gãjerã mũre ãna gotijare ito bajiro yũre seniĩati mũ? yiyijũ Jesús Pilatore.

³⁵ Ito ã yijare:

—¿Judio masũ ñati yũ, mũ tija? Mũ ñarãti, paia ɯjarã cũni yũ tũ ãmi ejama ãna mũre. ¿No bajiro yicati mũ? yiyijũ Pilato Jesure.

³⁶ Ito ã yija cãdiyijũ Jesús:

—Adi macãrucũro ɯjũ meje ña yũ. Adi macãrucũro ɯjũ yũ ñaja yũre sũyari masa gãmeri jaboana judio masa yũre ñiame yirona. Adi macãrucũro ɯjũ meje ña yũ. Adi macãrucũrojũ meje ña yũ rotiroto, yiyijũ Jesús Pilatore.

³⁷ Ito ã yijare:

—¿Ito yicõri, ɯjũ ñati mũ? yiyijũ Pilato.

Ito ã yija cãdiyijũ Jesús:

—Mũ yiro bajiroti ɯjũ ña yũ cũni. Adi macãrucũrojũ wadicõri, rujeacũ yũ, riojo oca ñasarise gotirocũ. Riojo oca ñasarise cãdirã ãna ñama yũre tũorũnarã, yiyijũ Jesús Pilatore.

³⁸ Ito ã yija:

—¿Ñe ñati oca riojo ñasarise? yiyijũ Pilato Jesure.

Jesure sãarũja mani, ãna yire gaye

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Ito bajiro Jesure seniĩacõri, ã ya wi budi wacõri, judio masare busigũ wayijũ Pilato mũcana:

—Yũ tija ñe seti macũ ñami ãni. ³⁹ Co rodo rũyabeto pascua basa mũna meniãa sãgũ tubiarũre

bucōasotia yu m̄are yiari. ¿M̄a judio masa ɯj̄ure yu bucōare āmoati m̄a? yiyij̄u Pilato judio masare.

⁴⁰ Ito ī yijare, ado bajiro awasā c̄diyijarā ĩna:

—Īre meje bucōaña m̄. Barrabásj̄ure bucōaña, yiyijarā ĩna Pilatore.

Riniri masu ñayij̄u Barrabás.

19

¹ ĩna ito yija t̄ocōri, Jesure baje rotiyij̄u Pilato ĩja. ² Jesús ya rijoga joe jota bedo seara bedo jeoyijarā surara. Ito yicōri ɯjarā ĩna s̄ñaro bajiro s̄aro s̄ayijarā ĩna Jesure. ³ Ito yija bero ī t̄u b̄usa eja r̄ḡucōri, ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Judio masa ɯj̄u catijaro, yi aja tudiyijarā ĩna Jesure.

Ito yicōri rioj̄u ĩre jayijarā ĩna.

⁴ M̄cana budi wacōri, judio masare gotiḡu ejayij̄u Pilato:

—Tiya m̄a. Ī seti manijare ĩre bucōaḡu ya yu, yiyij̄u Pilato judio masare.

⁵ Ito ī yija, jota bedo jesaru, s̄aro s̄ñaru budiyij̄u Jesús. Ito yija ado bajiro yiyij̄u Pilato masare:

—Tiya, āni ñami ūm̄aḡu, yiyij̄u Pilato.

⁶ Jesús ī budija ticōri, ado bajiro awasās̄oyijarā paia ɯjarā, porecia c̄ni:

—Yuc̄t̄eoj̄u ĩre jaju s̄ña, ĩre s̄ña, yi awas̄ayijarā ĩna.

ĩna ito yija t̄ocōri:

—M̄amasi ĩre āmi wacōri, yuc̄t̄eoj̄u jaju s̄t̄ēña m̄a. Yu tijama, ñe seti ma ĩre, yiyij̄u Pilato judio masare.

⁷ Ito ī yijare ado bajiro c̄diyijarā judio masa:

—Gua bucurã masa ñna rotirena ï godaja quena. “Dios Macu ña yu”, ï yire waja ï godaja quena, yiyijarã ñna Pilatore.

⁸ Ito bajiro ñna yija tuocõri, buto busa güiyiju Pilato. ⁹ Tudi wi toti Jesure ãmi sãcõri, ado bajiro seniñayiju Pilato ïre:

—¿Noju gagu ñnati mu? yiyiju Pilato ïre.

Ito bajiro ï yibojarocati ïre cudibisiju Jesús.

¹⁰ Mucana tudi ïre seniñayiju Pilato:

—¿Yure cudibeati mu? Gãjerã mure yucutẽojũ yu jaju roti ãmoja jaju roti masia yu. Mure yu bucõa ãmoja, bucõa masia yu. ¿Itire masibeati mu? yiyiju Pilato Jesure.

¹¹ Ito ï yijare:

—Mu rotiroca Dios ï mure yibeja, yure roti masibitiboa mu. Mu rẽto busaro seti cutigu ñnami yure ñna ñiatoni gotiru, yiyiju Jesús Pilatore.

¹² Ito ï yija tuocõri, “¿No bajiro yicõri Jesure bucõarujati yu?” yi tuoñayiju Pilato. Ito bajiro ï tuoñabojarocati judio masa ado bajiro awasãyijarã:

—Ïre mu bucõaja mua romano masa ujũ ñasagu baba meje ñagũ yigujã mu. No, “Uju ñagũ yigujã yu”, yigu, ï ñnami masa ujũ wajacu, yiyijarã ñna Pilatore.

¹³ Ñna ito yija tuocõri, Jesure ãmi rotiyiju Pilato ïja. Ito yicõri ujarã ñna rujiriju rujiyiju Pilato ïja. Itiju Gabata wame cutiyiju hebreo ocana. “Gõtana buoraju”, yireoni ñayiju itiju. ¹⁴ Pascua basa riojua ãmua gudareco ñayiju iti rumu. Ito yija Pilato ado bajiro yiyiju judio masare:

—Ñni ñnami mua ujũ, yiyiju Pilato.

¹⁵ Ito bajiro ï yibojarocati buto awasãyijarã ñna:

—Sĩacõruja ãre. Sĩacõruja ãre. Yucutẽojũ ãre jaju sĩaña, yiyijarã ãna Pilatore.

Ãna ito yijare:

—¿Mũa ujure jaju sĩagũ yigujada yũ? yiyijũ Pilato ãnare.

Ito ã yijare, ado bajiro cãdiyijarã paia ujarã:

—Romano masa uju riti ñami gũa uju. Ñimũjũ gãji mami, yiyijarã ãna Pilatore.

¹⁶ Ito bajiro ãna yija tũocõri, yucutẽojũ Jesure ãna jaju sĩatoni ãnare ãsiyijũ Pilato. Ito bajiri Jesure ãmicoayijarã ãna ãja.

*Yucutẽojũ Jesure ãna jaju sĩare gaye
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)*

¹⁷ ãre ãna ãmi waja, sũya wacũ gũa cũni. ãre ãmi wacõri, yucutẽo ãre gaja roticã ãna. Hebreo ocana Gõlgota wame cutiri burojũ ãre ãmi wacã ãna. “Rijoga gõari ñaro”, yireoni ñacu itijũ. ¹⁸ Itojũ ãmi ejacõri, Jesure yucutẽojũ jajucã ãna. Gãjerã jũarã jũa dũja gãna yucutẽojũ yosacã ãna. ãna gũdareco ñaquĩ Jesús. ¹⁹ Jesús ã wãñaritẽojũ ã ya rijoga weca wame wõ rotiquĩ Pilato. Ado bajiro goticũ iti: “Jesús Nazaret gagũ, judio masa uju”, yĩ wãñacu iti. ²⁰ Judio masa jãjarã ticã iti ucarere. Jesure yucutẽojũ ãna jajucati cuto tuti ñacu. ã ya rijoga weca wame wãñarise griego oca, hebreo oca, latĩn oca cũni ñacu iti. ²¹ Ito bajiri judio masa paia ujarã ado bajiro yicã Pilatore:

—“Judio masa uju ñami”, yĩ ucabesa. “Judio masa uju ña yũ”, yibojarũ, yĩ ucaja quena, yicã ãna Pilatore.

²² Ito bajiro ãna yibojarocati ado bajiro cãdiquĩ Pilato:

—Y_u ucare ito bajiroti tujaro ya, yiquĩ Pilato ñare.

²³ Surara yucutēoj_u Jesure jaju tiorã ñi ya yutabujurire ãmicã ña. Itire ãmicōri, j_uariarori batocã ña. Ito yicōri ñacōti gãji coro, gãji coro ãmicã ña. Jesús ñi sãñado joegadoama jioya mano ñacu. Riojoti sua m_uja, gajanoado ñacu. ²⁴ Ito bajiri ado bajiro yicã surara:

—Itore ñigãmena mani. Ñim_uj_ua itore ñi b_ujaja tiana yirona, g_utana rea ajecã ña.

Ito bajiro ña yija Dios oca tuti iti gotiado bajiroti rēta_u. Ado bajiro gotia ñi oca: “Y_u ya yutabujurire batocã ña. Ñim_uj_ua adore ñi b_ujaja tiana yirona, g_uta ajerã yirãji”, y_i gotia Dios oca. Ito bajiroti yicã surara.

²⁵ Jesús ñi yucutēoj_u wãñaro roca adocō jãjarã ñacu gua. Ñi jaco, Cleofas manajo María, María Magdalena, ito yicōri y_u c_uni ñacu ña rãca. ²⁶ Jesús ñi jacore, ito yicōri y_u ñi maigãre ticōri, ado bajiro yiquĩ Jesús ñi jacore:

—Cana ñi ñag_u yiguĩji m_u mac_u, yiquĩ Jesús ñi jacore.

²⁷ Ito yicōri y_uj_uare ado bajiro yiquĩ:

—Iso ñagō yigōji m_u jaco, yiquĩ Jesús y_ure.

Ito ñi yija bero isore boca ãmicōri, y_u ya wij_u isore codec_u y_u ñja.

Jesús ñi _usi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ito ñi yija bero, “Dios ñi ãmoro bajiroti y_ure rēta jedicoaj_u ñja”, y_i t_uoĩaquĩ Jesús. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti iti rētatoni:

—Idi ãmoa y_u, yiquĩ Jesús.

29 Ito ñacu uyé ide jiaradu. Ide udi ãmirisena itire udi ãmicã ñna surara. Ito yicõri hisopo wame cutiricu ruju gaja siacã ñna itire. Ito yicõri Jesús ya rise tu ñutucã ñna. 30 Uyé ide jiare weroĩacõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Dios ñ goticãdo bajiroti rēta jedicoaju ñja. Itocõ ña, yiquĩ Jesús.

Ito yija ñ ya rijoga queo yocõri, usi jedicoaquĩ Jesús ñja.

Jesús ya warubu surara ñ sare cudare gaye

31 Iti rumu pascua basa riojua ñacu. Busuri gua judio masa ya tujacãra rumu ñaro yicu. Ito bajiri yucutẽojum godana ya ruju wãñare ãmobicã ñna tujacãri rumu ñajare. Tujacãra rumu guijori rumu ñacu gua judio masare. Ito bajiri Pilatore ado bajiro senicã ñna: “Yucutẽojum wãñarãre sagaro gõare jajea rotiya. Ito yicõri ñna ya ruju rujo rotiya”, yicã ñna Pilatore. 32 Pilato ñ rotija tuocõri, ñ ya surara wacõri, yucutẽojum wãñarãre ñna ya sagaro gõarire jajeacã ñna. Jesús tu jãarã yucutẽojum wãñarãre ñna ya gõarire jajeacã ñna. 33 Jesús tuju eja rãgucõri, “Usi jedicoañi añi”, yi ti masicã ñna. Ito bajiri ñ ya sagaro gõare jajeabiticã ñna.

34 Ito bajibojarocati Jesús ya warubu sare cudaquĩ sãgũ surara masu. Ito ñ yirocati rí ide wusarise budicu. 35 Yu itire gotigu, itire tigoru ña yu. “Riti gotia yu itire”, ya yu. Mu cuni itire tuorãnatoni, riojo itire gotia yu. 36 Iti jeyaro rētacu Dios oca tuti iti goticato bajiroti. Tuote. Ado bajiro gotia Dios oca: “Ñre co gõa jajeamena yirãji ñna”, yi gotia Dios oca. 37 Gajeju Dios oca iti gotija ado bajiro gotia:

“Sare cuda ecorare tirã yirãji masa”, yi gotia Dios oca.

Jesure ñna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ito bajija bero José Arimatea gaga Jesús ya rujare amiroca Pilatore seniyijü ñ. Jesús ocare tuo sayagoru ñayijü ñ, ito bajibojaguti gãjerãre goti bato bisijü ñ, judio masare güigü. “Amiña”, Pilato ñ yija tuocõri, Jesús ya rujare rujiogu wayijü José. ³⁹ Nicodemo ñamijü Jesús rãca busigü ejagoru cuni ejayijü. Treinta kilos rãcarisecõ queno suti quenarise ami ejayijü ñ. Mirra wame cutirise, aloes wame cutirise wãore ñayijü iti sutirise. ⁴⁰ Ito bajiri José, Nicodemo rãca Jesús ya ruju amicõri saya botirona sutirise tucõri, ñre gümayijarã ñna. Judio masa, masa yujerã ñna yisotirise ñayijü iti. ⁴¹ Jesure yucutẽojü ñna jaju sãarajü ote wese tu ñayijü. Iti wesejü masari cuma mama goje ñayijü. Gãjerãre yujeiaña mani goje ñayijü iti goje. ⁴² Jabeto ruyayijü tujacãra rumü iti busuroto. Ito bajiri iti gojejü Jesús ya rujare sãyijarã ñna, sõjü meje iti goje ñajare.

20

Jesús ñ tãdi catire gaye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Gua masa ya moasora rumü busuri jijü rãitña busaroca wayijo María Magdalena. Jesús ya masari cuma tu ejacõri, iso tija gũta biaraga mañijü. ² Ito iti bajija ticõri, ñmaquedi wacõri, gua tu ejacõ iso. Simón Pedro, ito yicõri yu Juan Jesús ñ buto maicana ñacu gua. Gua tu ejacõri, ado bajiro yicõ iso:

—Mani ʘjɯ ya ruʝure ãmicoañi ñna. “Itojɯ ï ya ruʝure cūana ñna”, yi masibea yɯ, yicō iso gɯare.

³ Iso ito yija tɯocōri, yɯ Pedro rāca masari cumajɯ tirā wacɯ gɯa. ⁴ Gɯa jūarā cocati ũmaquedi wacɯ. Pedro rēto busaro ũmaquedicɯ yɯ. Ito bajiri yɯjɯa cajero masari cuma ejasɯocɯ. ⁵ Muqueacōri, ito tisōcɯ yɯ. Īre ñna gūmagore riti ticɯ yɯ. Itojɯ sājabiticɯ yɯ maji. ⁶ Yɯ bero ejaquĩ Simón Pedro. Īama masari cumajɯ sājacoaquĩ ĩja. Ī cɯni Jesure ñna gūmagore riti tiquĩ. ⁷ Jesús ya rijoga gūmado gajerojɯ iti jesaja tiquĩ. Dureare ruʝajucu gajerojɯ iti jesaja tiquĩ ĩ. ⁸ Ito yija yɯ cajero ejacacɯ cɯni sājacoacɯ. Iti rētare ticōri, “Tɯdi caticoañi Jesús”, yi tɯoĩacɯ yɯ ĩja. ⁹ Iti riojɯa, “Godabojaguti tɯdi catigɯ yiguĩji Jesús”, Dios oca iti yire gaye tɯo masibiticɯ gɯa maji. ¹⁰ Ito yija bero gɯa ya wɱjɯ tɯdi wacɯ gɯa.

*María Magdalenare Jesús ĩ goaĩore gaye
(Mr 16.9-11)*

¹¹ María Magdalenama masari cuma tɯ oti tu-jacō. Otigoti masari cumajɯ tisōyijo iso. ¹² Ito iso tisōja jūarā ángel mesa botirise sãñarā ruʝiyjarā. Sīgũ Jesús ya rijoga ñagoadojɯa ruʝiyijɯ. Gãji ĩ ya gubori ñagoadojɯa ruʝiyijɯ. ¹³ Ito yija ado bajiro seniĩayjarā ñna María Magdalenare:

—¿No yija otiati mɯ? yiyijarā ángel mesa isore.

Ñna ito yija:

—Yɯ ʘjɯ ya ruʝure ãmicoañi ñna. “Itojɯ ï ya ruʝure cūana ñna”, yi masibea yɯ, yiyijo iso ángel mesare.

¹⁴ Ito bajiro yigoti, Jesure jɯda ti buʝayijo iso. Ito bajibojarocati, “Jesuti ñami ãni”, yi masibisijo iso.

¹⁵ Ito yija ado bajiro seniĩayijɯ ĩjɯa isore:

—¿No yija otiati romio mɔ? ¿Ñimɔre ãmati mɔ? yiyijɔ Jesús isore.

“Adi wese coderi masɔ ñaguñji”, yire masiyijo iso. Ito bajiri ado bajiro ñre yiyijo iso:

—Í ya rujare mɔ cūja, “Ito cūmɔ yɔ”, yiya yɔre. ãmigō waroco ya yɔ, yiyijo ñre.

¹⁶ Iso ito bajiro yija tɔocōri, ado bajiro yiyijɔ Jesús isore:

—María, yiyijɔ Jesús isore.

Ito ñ yija tɔocōri, ado bajiro yiyijo iso hebreo ocana:

—Rabuni, yiyijo iso. “Yɔre riasogɔ”, yireoni ñayijɔ iti.

¹⁷ Ito yija ado bajiro cɔdiyijɔ Jesús:

—Yɔre moañabesa maji. Yɔ Jacɔ tɔ mujabea yɔ maji. Wasa yɔ ñarãre ado bajiro gotitēña: “Dios sīgūti ñami mani Jacɔ. Ito yicōri ñ sīgūti ñami mani Ũjɔ. Í ñarogɔ wacɔ wagɔ ya yɔ”, yi gotitēña, yimi Jesús yɔre, yi rotiyijɔ Jesús María Magdalenare.

¹⁸ Ito yija gɔare gotigo ejacō iso. “Mani Ũjɔre tibɔ yɔ”, yicō iso. Ito yicōri Jesús ñ gotiado bajiro gɔare goticō iso.

*Í rãca riasotigoanare Jesús ñ goãore gaye
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

¹⁹ Gɔa masa ya moasɔra rɔmɔ ñacɔ iti rɔmɔ. Iti ñami gɔa Jesús rãca riasotigoana wijɔ minijua ñacɔ. Gɔa ñarã judio masare gūirã soje biacōri, ñacɔ gɔa. Ñajasaroti gɔa wato goa rãgūquĩ Jesús.

—Ñati mɔa, ñe oca mano queno ñaña mɔa, yiquĩ Jesús gɔare.

²⁰ Ito ñ yija bero ñ ya ãmori, ito yicōri ñ ya warubɔ ñoquĩ gɔare. Gɔa ñ rãca riasotigoana gɔa Ũjɔre ticōri,

buto wanucɥ gɥa. ²¹ Mɥcana tɥdi ado bajiro gotiquĩ Jesús gɥare:

—Ñe oca manoti queno ñaña mɥa. Yɥ Jacɥ yɥre ĩ cõado bajiroti yɥ cɥni mɥare cõa yɥ ĩja, yiquĩ Jesús gɥare.

²² Ito yija gɥare juti jeocõri, ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Mɥa ya ɥsijɥ Espíritu Santo ĩ quedi sãjaroca ya yɥ. ²³ ĩre boca ãmicõri, gãjerã ĩna ñeñaro yirise mɥa ãcabojaja, ĩnare seti mano yiroja. ĩna ñeñaro yirise mɥa ãcabojabeja, seti cutirãti ñarã yirãji ĩnaõna, yiquĩ Jesús gɥare.

Tɥdi Jesús ĩ catija bero Tomás ĩ tire gaye

²⁴ Ito bajiro gɥare Jesús ĩ goaĩoroca Tomás gɥa rãca gagɥ maniquĩ. ĩ ñaquĩ “Sãrũaru”, gɥa yicacɥ.

²⁵ Tomásre ti bɥjacõri:

—Mani ʃjɥre tibɥ gɥa, yibojacɥ gɥa ĩre.

Ito bajiro gɥa yibojarocati Tomás ado bajiro yiquĩ:

—Ĩ ya ãmo ĩna ja cudarajɥ yɥ tibeja, ito yicõri ĩre ĩna ja cudarajɥ yɥ ya ãmo wãsoana yɥ ñusõĩabeja, ito yicõri ĩ ya warubɥ ĩre ĩna sare cudadojɥ yɥ ya ãmona yɥ moaĩabeja, “Ĩti ñami”, yi masibicɥja yɥ, yiquĩ Tomás gɥare.

²⁶ ʃdia ãmojeno rɥmɥri bero mɥcana tɥdi minijuacɥ gɥa. Iti rɥmɥ gɥa minijuacati rɥmɥ Tomás cɥni ñaquĩ ĩja. Soje biado ñabojarocati gɥa wato goa rãgũquĩ Jesús.

—Ñati mɥa, ñe oca mano queno ñaña mɥa, yiquĩ Jesús gɥare.

²⁷ Ito yicõri Tomásre ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Y_u ya ãmore ticõri, m_u ya ãmo wãsoana y_ure ñusõiaña. M_u ya ãmona y_u ya warub_u susuro y_ure moaiaña. “Í meje ñaguíji”, yibeja ñja. “Íti ñami”, yí masiña m_u ñja, yiquí Jesús ñre.

²⁸ Ito ñ yijare:

—Y_u Æj_u, Dioti ña m_u, yiquí Tomás Jesure.

²⁹ Ito ñ yijare Jesús c_udiquí:

—Tomás y_ure ticõri, y_ure t_uor_un_ua m_u. Gãjerãma y_ure tibitibojarãti y_ure ñna t_uor_un_uja, queno wan_u quenarã yirãji ñna, yiquí Jesús Tomásre.

*Cristore t_uor_un_uña m_ua c_uni, yiroc_u adi uca y_u,
San Juan ñ gotire gaye*

³⁰ Gaje jaje tiyamani ñoquí Jesús g_ua ñ rãca riasotirã tiro riojo. Iti ñarocõti ña jedibea adi papera tutij_u. ³¹ Adí y_u ucarise, “Jesuti ñañi Cristo, ito yicõri Dios Mac_u ñañi”, yí m_ua t_uor_un_utoni uca y_u. ñre t_uor_un_ucõri, catitíñare m_ua bajatoni itire uca y_u.

21

*J_ua ãmojeno ñ rãca riasotigoanare Jesús ñ goaõore
gaye*

¹ Ito bajija bero m_ucana t_udi goaõoquí Jesús, g_uare ñ rãca riasotigoanare. Tiberias wame c_utirita t_uanimaj_u g_uare goaõoquí Jesús. Ado bajiro bajic_u ñ goaõoja. ² Adocõ jãjarã ñac_u g_ua minijua-cana, Simón Pedro, Tomás “Sūr_uaru”, g_ua yig_u, Natanael Galilea sita Caná wame c_utiri c_uto gag_u, g_ua Zebedeo rãa, ito yicõri gãjerã jãarã Jesús rãca riasotigoana ñac_u g_ua. ³ G_ua ito baji ñaroca ado bajiro yiquí Simón Pedro:

—Wai jog_u wac_u ya y_u, yiquí Pedro.

Ito ñ yijare:

—Gua cuni mu rãca waju, yicu gua.

Ito yicõri wacu ñja. Cumaju sãjacõri, ñamiasaro wai jobojacu gua. ⁴Iti busu muja wadiroca itajura tunima guare goañoquĩ Jesús. Ito bajibojarocati, “Ïti ñaguñji”, yi masibiticu gua. ⁵Ado bajiro guare yi ruyuquĩ ñ:

—¿Wai sãbeati mua? yiquĩ Jesús guare.

Ito ñ yijare:

—Sãbea, joboja gua, yicu gua ñre.

⁶Gua ito yijare:

—Cuma riojocadujare yorigu cõa roaya mua. Ito bajiro mua yija wai sãarã yirãji mua, yiquĩ Jesús guare.

Ï roticato bajiroti yicu gua. Wai jãjarã ñna ñajare, yorigure mosã masibiticu gua, wai jãjarã ñna ñajare. ⁷Ito baji ñaroca, yu Jesús ñ maigũ ado bajiro yicu yu Pedrore:

—Mani Ujuti ñami ñ, yicu yu Pedrore.

“Mani Uju ñami”, yu yija tucõri, wasoro yosagu ñari joegado sãñaquĩ ñ. Ito yicõri itajuraju quedi roacoaquĩ ñ. Ito yicõri Jesús taju bati waquĩ. ⁸Cien metrocõ tunima sõjua jayacu gua. Ito warãti jaju tunima ejacu gua. Wai yorigu rãca weja jãjã ejacu gua. ⁹Cuma majacõri, jeame weca wai jũoana ti ejacu gua. Ito yicõri naju cuni iti ñaja ti ejacu gua. ¹⁰Gua ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús, guare:

—Wai jane mua sãana udiarãcõ ñmi waya, yiquĩ Jesús guare.

¹¹Ito ñ yija tucõri, cumaju muja sãjaquĩ Simón Pedro, ito yicõri wai curã yoriguju ñarã jajuju waire weja mocũquĩ ñ. Ciento cincuenta y tres ñarã ñacã wai jeyaro. Jãjarã ñna ñabojarocati cudubiticu yorigu. ¹²Ito yija Jesús ado bajiro yiquĩ guare:

—Ba yujirã waya maji, yiquĩ Jesús gũare.

“¿Ñimũ ñati mũ?” yi seniĩabiticũ gũa, “Mani Ujuti ñami”, yi masicõri. ¹³ Ito yicõri gũa tũju eja rũgũcõri, naju gũare batoquĩ ã. Waire cani ito bajiroti yiquĩ.

¹⁴ Itina udiaji goaĩoquĩ Jesús gũare, godacõri tũdi ã catija bero.

Simón Pedro rãca Jesús ã busire gaye

¹⁵ Gũa ba yuji tĩoja bero ado bajiro seniĩaquĩ Jesús Simón Pedroro:

—¿Mũ rãca gãna rẽtoro yũre maiati Simón, Jonás macũ mũ? yiquĩ Jesús Simón Pedroro.

Ito ã yijare:

—Mũre maia yũ Uju yũ. “Yũre maiami”, yi masia mũ, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ã yijare:

—Oveja rĩare ãna ecasotiado bajiro yũre yiari yũ ñarãre riaso ãsima mũ, yiquĩ Jesús ãre.

¹⁶ Mũcana tũdi juaji seniĩaquĩ Jesús Simón Pedroro:

—¿Yũre maiati Simón, Jonás macũ mũ? yiquĩ Jesús Pedroro.

—Mũre maia yũ Uju yũ. “Yũre maiami”, yi masia mũ yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ã yijare:

—Ovejare ãna codeado bajiro yũre yiari yũ ñarãre code ãsima mũ, yiquĩ Jesús Pedroro.

¹⁷ Ito yija mũcana tũdi udiaji seniĩa quenoquĩ Jesús ãre:

—¿Yũre maiati Simón, Jonás macũ mũ? yiquĩ Jesús Pedroro.

Ʋdiajijɛ, “¿Yɛre maiati mɛ?” Jesús ĩ yija tɛocõri, bojori bɛjaquĩ Pedro. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure:

—Jeyaro masigũ ña, yɛ Ʋju mɛ. Yɛ mɛre mairise masia mɛ, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Ovejare ĩna ecasotiado bajiro yɛre yiari yɛ ñarãre riaso ĩsima mɛ. ¹⁸ Riti mɛre gotia yɛ. Iti rɛmɛju mamɛ mɛ ñaja yutabuju sãñacõri, mɛ ãmoro bajiroti wa ucusotiyija mɛ maji. Mɛ bɛcɛgɛ ñaja mɛ ya ãmo siacõri, mɛ wa ãmobetoju mɛre ãmi warã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús Pedrore.

¹⁹ “Ito bajiro mɛ godaja ticõri, Diore rãcɛbɛorã yirãji masa”, yirocɛ ito bajiro gotiquĩ Jesús Pedrore. Ito ĩ yija bero:

—Waya yɛ rãca. Yɛ oca tɛo sɛyagɛ waya, yiquĩ Jesús ĩre.

Yɛ Juan ĩ rãca riasotigorɛ Jesús ĩ bɛto maire gaye

²⁰ Jɛda ticõri, ĩnare yɛ sɛyaja tiquĩ Pedro. Yɛ ña Jesús rãca riasotigorɛ bɛto ĩ maicacɛ. Yɛ ña Jesús rãca basɛsacati rɛmɛ ĩ tɛ rujicacɛ. Yɛ ña Jesure seniãacacɛ, “¿Ñimɛ ñati mɛre ĩna ñiatoni gotiri masɛ?” yi seniãacacɛ ña yɛ. ²¹ Yɛre ticõri, ado bajiro Jesure seniãaquĩ Pedro:

—Yɛ Ʋju, ¿ãniama no bajiro godagɛ yiguĩjida? yiquĩ Pedro Jesure.

²² Ito ĩ yija ado bajiro cɛdiquĩ Jesús:

—Mɛcana tɛdi yɛ ejarijɛju ĩ catire yɛ ãmoja, catigɛ yiguĩji maji. Iti mɛ masibeja, no yibea mɛre. Mɛãma yɛre sɛyaba, yiquĩ Jesús Pedrore.

²³ Ito ñ yija tɔocõri: “Juan godabicɥ yiguĩji”, yire masicã ñna. Jesuama, “Godabicɥ yiguĩji”, yibitiqũ. Ado bajirojɥa yiquĩ ñ: “Yɥ tɔdi ejarijɥjɥ ñ catire yɥ ãmoja, catigɥ yiguĩji maji. Iti mɥ masibeja, no yibeja mɥre”, yigɥ yiquĩ Jesús. Iti oca queno tɔo masibiticõri, “Godabicɥ yiguĩji Juan”, yire oca batobojañi ñna.

²⁴ Yɥ ña Juan, Jesús rãca riasotigorɥ. Yɥti ña adi paperare ucarɥ. “Riojo gotiami”, yi masia mɥa yɥre.

²⁵ Gaje jaje ña Jesús ñ yigore. Jeyaro Jesús ñ yigore mani uca jeobojaja cɥni, adi macãrɥcũrore daja rɛtacoabodoja papera tutiri. Itocõ ña.

Dios Oca Tuti New Testament in Macuna

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

cv

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
2581ee54-739f-5595-8d44-83c638ed667b